

B5
IBON

IBON

Ekonokomiks

Edisyong Pilipino
TOMO 1, 1984
Bilang 1-7

NASA PACIFICO
ANG LANAO
NASA PACIFICO
ANG TAGUMIPO

BP-NAFLU
RW-adida

PHILIPPINE
LABOR

IBON Ekonokomiks

PLANT-3

NASA DAKA
ANG LAKAS
NASA DAKA

BP-NAFI
RW-adida

Edisyong Pilipino
TOMO 1, 1984
Bilang 1-7

PHILIPPINE
LABOR

ISBN 971-1020-04-1

MOVEMENT
ARCHIVE

IBON DATABANK PHILIPPINES, INC.
4427 Int. Old Sta. Mesa
Sta. Mesa, Manila
P.O. Box SM-447, Manila

PLANT-3

Mga Nilalaman

NASA PAGKAKAISI
ANG LAXAS!
NASA PAGKILOS
ANG TAGUMPAAN!

Pambungad

BP-NAFLU
RW-adidas

Isyu	Petsa	Pamagat
1	Hunyo	BAKIT MAY DEBALWASYON?
2	Hulyo	BAKIT MAY IMPLASYON?
3	Agosto	BAKIT LAGANAP ANG LAYOFFS?
4	Setyembre	PAANO MABUHAY NGAYON?
5	Oktubre	AGRIBUSINESS: Panagip o Pambaon?
6	Nobyembre	PATUNG-PATONG NA BUWIS, KULANG-KULANG NA SERBISYO
7	Disyembre	TNCs: Tulong o Sagabal sa Kaunlaran?

PLANT-3

Pambungad

MASA PAGHAKIIS
NG LAXAS!
MASA PAGKILOS
ANG TAGUMPA!

Sinimulang ilathala noong Hunyo, ang IBON EKONOKOMIKS ang pinakabagong regular na publikasyon ng IBON DATABANK PHILIP PINES, INC. noong 1984. Tulad ng iba pang publikasyon nito, ang IBON EKONOKOMIKS ay naglalayong maipaabot at maipaunawa sa nakararaming mamamayan ang mahahalagang usapin at pangyayari sa ating ekonomya at lipunan na may tuwirang kaugnayan sa ating pamumuhay.

Isinalarawan sa kabuuhan, ang IBON EKONOKOMIKS ay inihahandog namin sa mga manggagawa, magsasaka, estudyante, kabataan at iba pang sektor. Bagamat walang sapat na kaalaman sa larangan ng socio-economics tulad ng mga ekonomista at akademista, sila man ay may karapatan ding makaunawa nito nang sa gayon ay higit nilang maangkupan ang mga umiiral na kalagayan sa ating bansa.

Sa mga isyu noong 1984, pinagtunuan namin ng pansin ang mga usapin hinggil sa debalwasyon, implasyon, layoffs, mga kondisyon sa pamumuhay at buwis sapagkat pinakamatindingkad at pinakamatindihan ang naging epekto ng mga ito sa ating kabuhayan sa panahaong iyon. Tinalakay rin namin ang mga paksang may kinalaman sa Transnational Corporations (TNCs) at Agribusiness dahil sa pagbibigay-diin ngayon ng ating produksyon sa agribusiness, ang mga TNCs ang pangunahing hinikayat mamuhunan dito ng gobyerno.

IBON Ekonokomiks

Edisyong Pilipino

Hunye 1984

Unang labas

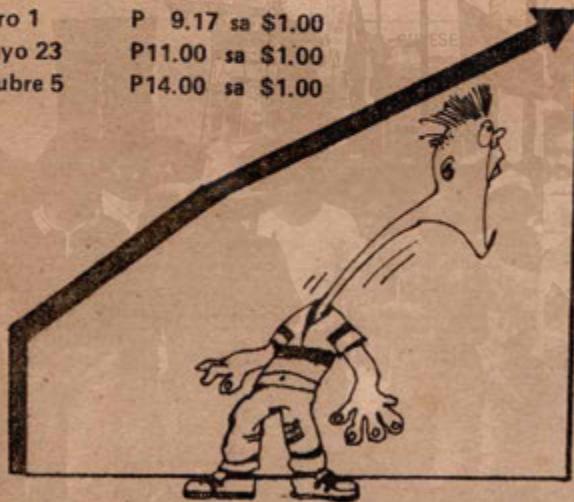

TUMAAS ANG DOLYAR, BUMABA ANG PISO

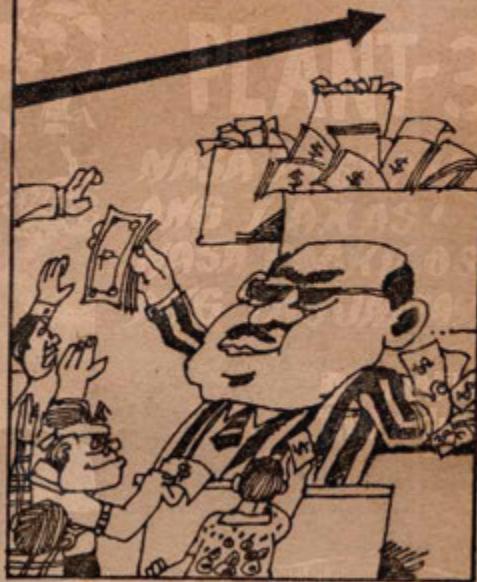
NOONG NAKARAANG TAON, DALAWANG BESES TAYONG NAKARANAS NG DEBALWASYON NG PISO.

Palitan

Enero 1	P 9.17 sa \$1.00
Hunyo 23	P11.00 sa \$1.00
Oktubre 5	P14.00 sa \$1.00

NAGING TAMPOK ANG MATAAS NA HALAGA NG DOLYAR SA BLACK MARKET.

DEBALWASYON
ANG TAWAG
SA BIGLANG
PAGPAPABABA
NG GOBYER-
NO SA
HALAGA NG
PALITAN O
EXCHANGE
RATE.

PERO BAGO PA MAN NAGDEBALWASYON, BUMABA NA TALAGA ANG HALAGA NG PISO SA DOLYAR. PAUNTINGA NG LAMANG. DEPRESASYON NAMAN ANG TAWAG DITO.

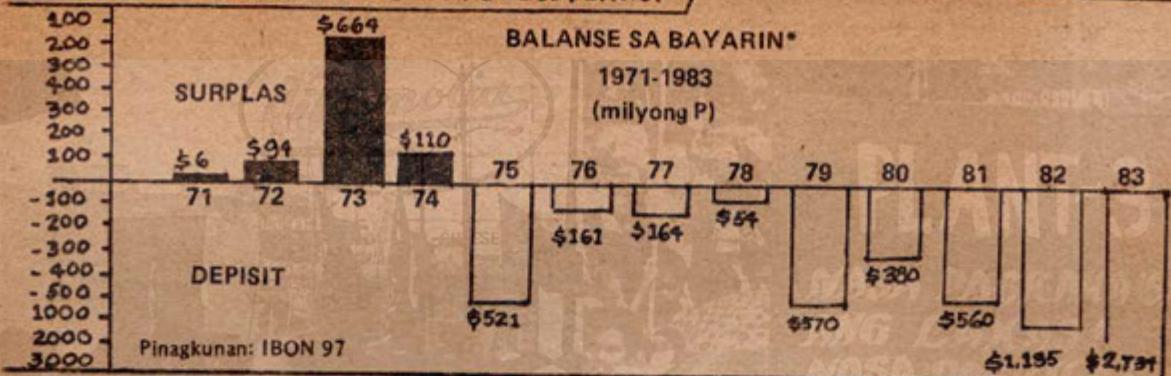
1972	P6.68 sa \$1.00
1973	P6.76
1974	P6.79
1975	P7.25
1976	P7.44
1977	P7.40
1978	P7.37
1979	P7.42
1980	P7.60
1981	P8.20
1982	P9.17

DEBALWASYON
... DEPRESASYON
... HMP. IISA RIN
NAMAN YAN!!

Pinagkunan: IBON 108

NITONG MGA NAKARAANG TAON, LAGING KINAKAPOS NG DOLYAR PARA SA MGA BAYARIN SA LABAS NG BANSA ANG GUBYERNO.

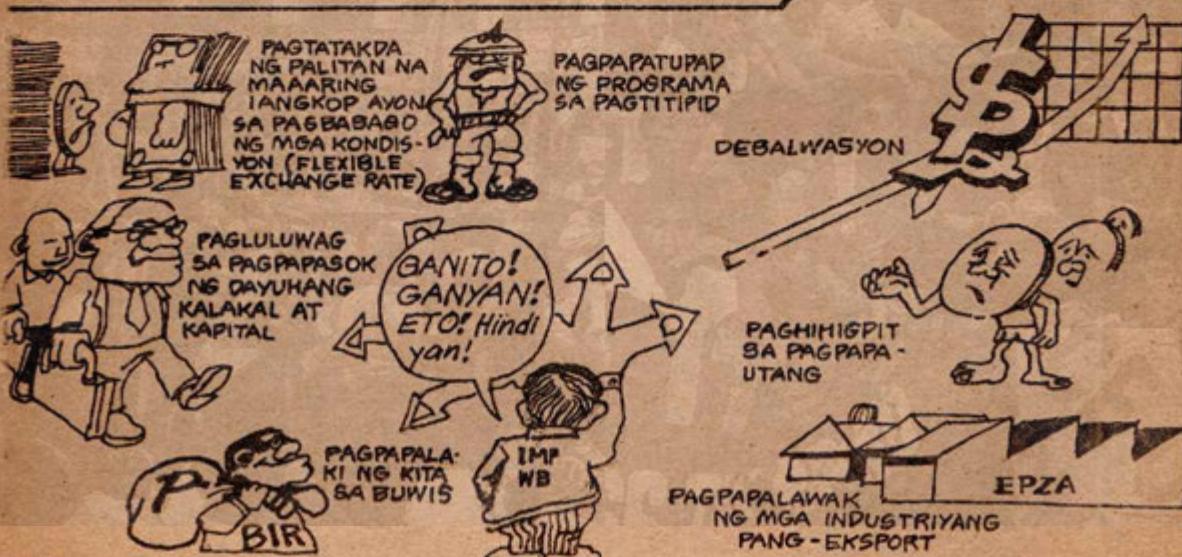

KUNG GAYON,
NATURAL LANG
PALA NA MAG-
DEBALWASYON?!

NGUNIT SA PILIPINAS, ANG DEBALWASYON AY HINDI NATURAL NA RESULTA NG PAGDAMI O PAGKONTI NG DOLYAR NITO KUNDI RESULTA NG DISENYO NG INTERNATIONAL MONETARY FUND [IMF] AT WORLD BANK. ANG MGA INSTITUSYONG ITO ANG PANGUNAHING INUUTANGAN NG DOLYAR PARA SA MGA BAYARIN NG GUBYERNO.

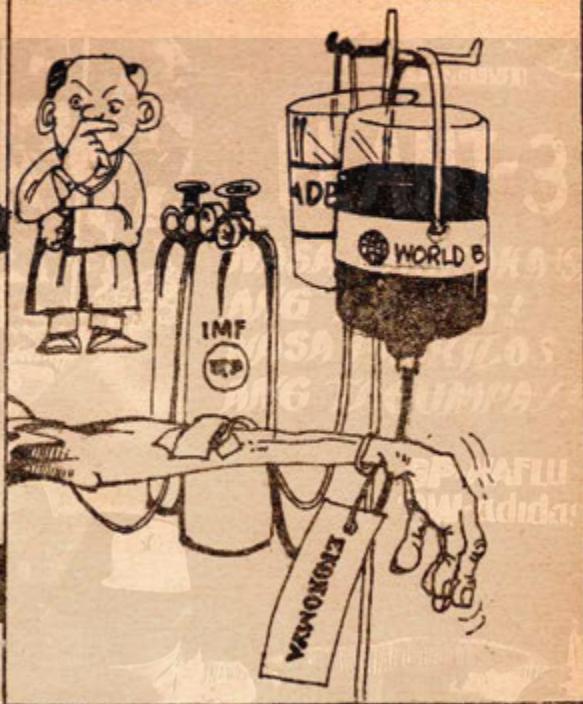
PERO ANG KAPALIT NG PAGPAPAUTANG NG MGA ITO AY ANG PAGPAPAILALIM NG GUBYERNO SA MGA PROGRAMA AT PATAKARANG PANG-EKONOMYA AYON SA KAGUSTUHAN AT DIKTA NG IMF - WORLD BANK.

*Balance of Payments o BOP sa Ingles. Ito ang kwenta ng kabuuang \$ na tinatanggap at ginagastos ng bansa sa isang takdang panahon. Kapag lumabis ang \$ sa mga bayarin, nagkakaroon ng surplas ang BOP. Kapag kinulang naman ang \$ para sa mga bayarin, nagkakaroon ito ng deposit.

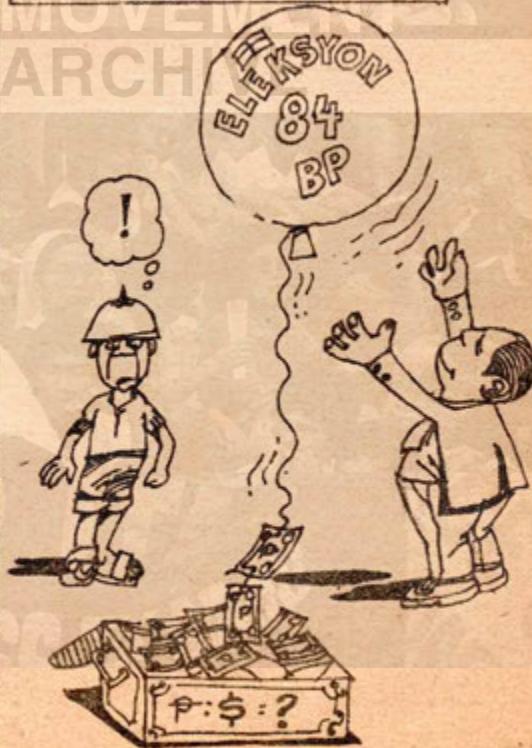
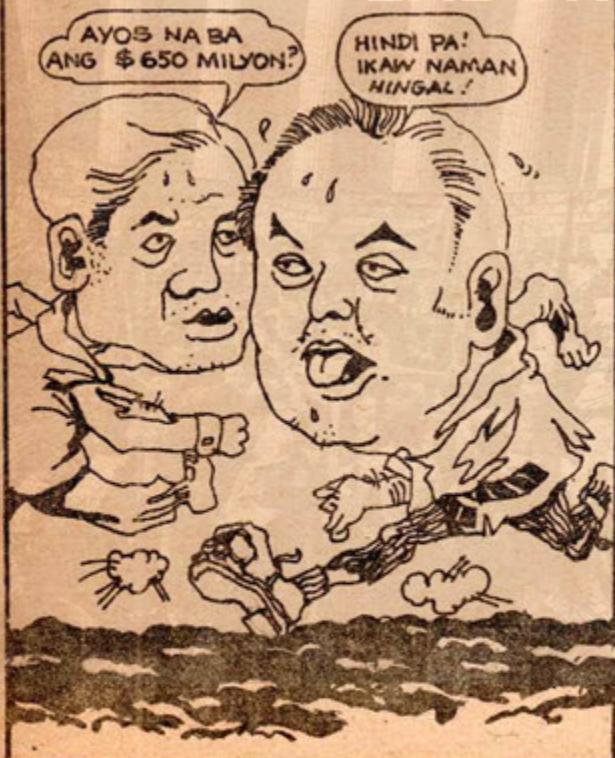
KUNG TUTUUSIN, ANG MAGKABUNOD NA DEBALWASYON NOONG 1983 AY RESULTA LAMANG NG NAUNA PANG DEBALWASYON NOONG 1962 AT 1970.

HINDI NAMAN MATANGGIHAN NG GUBERYENO ANG MGA KAGUSTUHAN AT DIKTA NG MGA USURERONG ITO DAHLIANG DAYUHANG UTANG NA LAMANG ANG NAGBIBI-GAY-BUHAY SA ATING EKONOMYA.

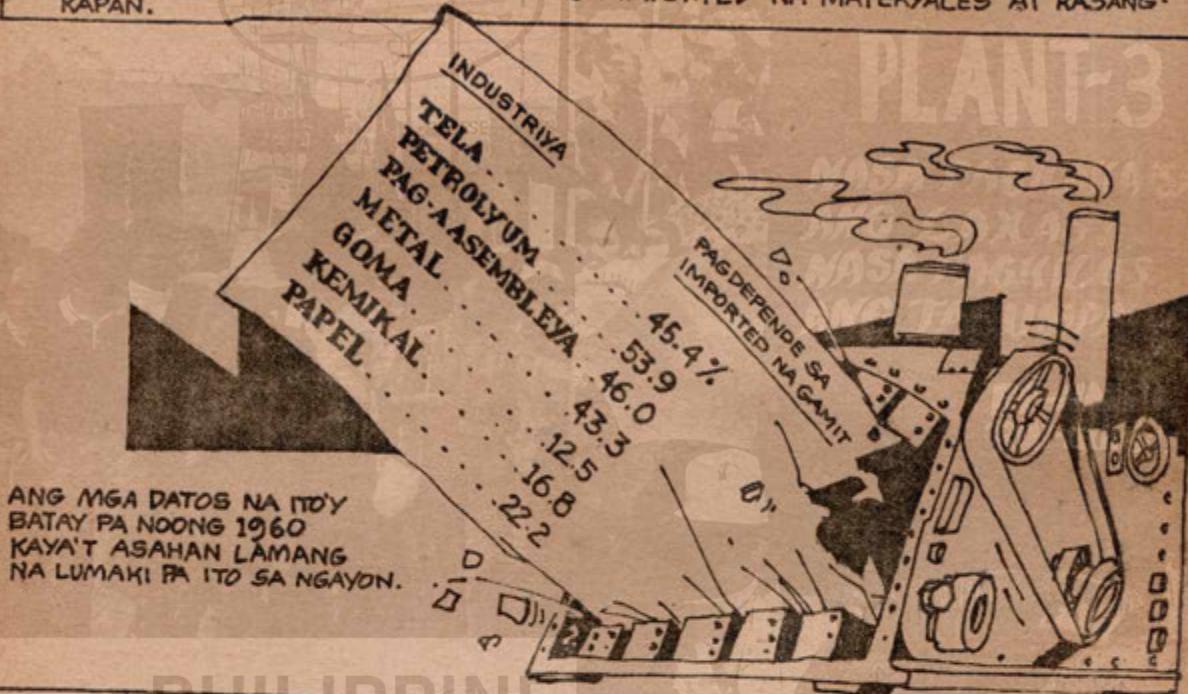
KATUNAYAN, PAROO'T PARITO NGAYON SINA PRIME MINISTER CESAR VIRATA AT CENTRAL BANK GOVERNOR JOSE FERNANDEZ SA IMF UPANG MANGUTANG NA MULI.

AYON SA MGA OPISYAL NG ILANG BANGKO, MALAMANG DAW NA MAG-RESULTA NA NAMAN ITO SA ISA PANG DEBALWASYON PAGKATapos NG HALA-LAN SA BATASANG PAMBANGA.

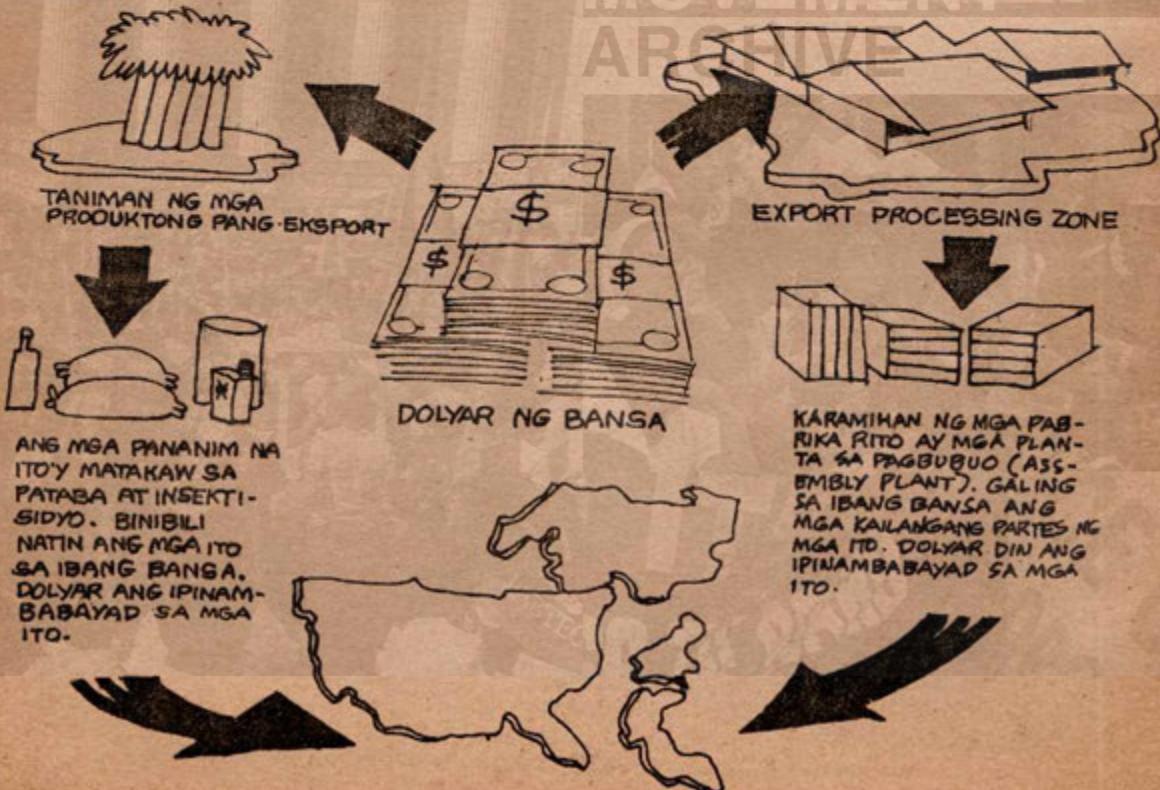

BAKIT KINAKAPOS NG DOLYAR ANG PILIPINAS?

1. MALAKAS KUMAIN NG DOLYAR ANG PRODUKSYON. PINAKAMALAKING DAHILAN NG KAKAPUSAN NGAYON SA DOLYAR NG BANSA AY ANG LABIS NA PAGDEPENDE NG ATING PRODUKSYON SA MGA IMPORTED NA MATERIALES AT KASANG-KAPAN.

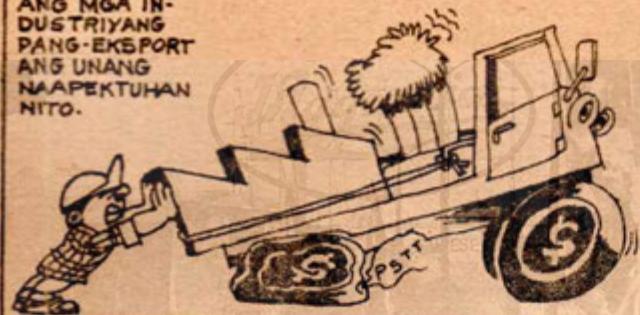
2. SA PAG-EKSPORT NAKATUON ANG EKONOMYA. PARA RAW KUMITA NG DOLYAR, ITINUON NG GUBERYNO ANG PRODUKSYON SA PAGGAWA NG MGA PRODUKTONG PANG-EKSPORT NA KUNG TUTUUSIN AY LALO LAMANG NAGPALUBHA SA KAKAPUSAN SA DOLYAR.

NAS?

G DAHI-
GDE-
ASANG-

KAYA NANG
MAGKAKRISIS
SA DOLYAR,
ANG MGA IN-
DUSTRIYANG
PANG-EKSPORT
ANG UNANG
NAAPEKTUHAN
NITO.

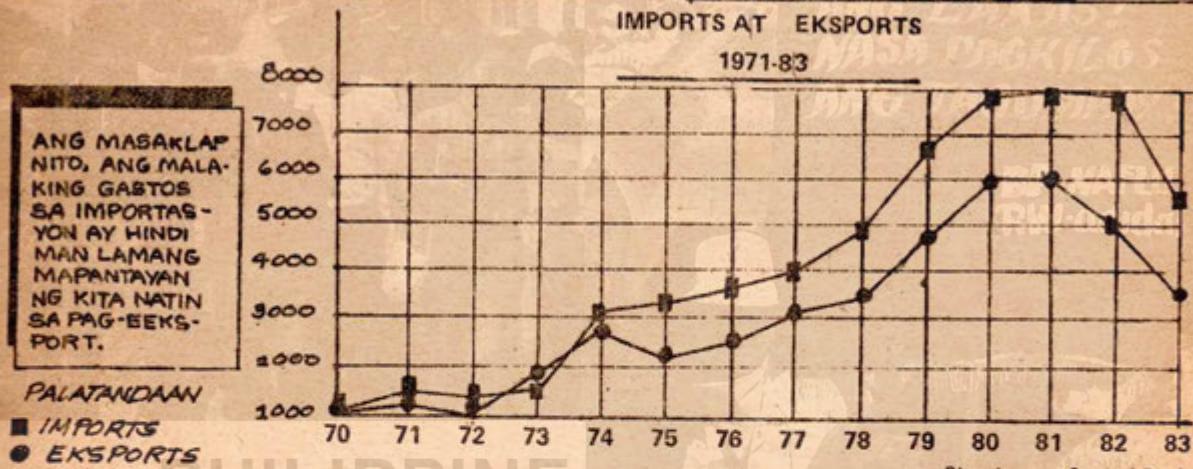

ANG MGA PANGANGAILANGAN SA PAGKAIN
NA DATIY SAGANA TAYO AY INEKSPORT
NA RIN KAYA KAILANGAN PA NATING
UMANGKAT.

IMPORTS AT EKSPORTS

1971-83

Pinagkunan: Central Bank

BAKIT HINDI MAGKAKAGAYON, NAPAKALAKI NG KAMURAHAN NG MGA PRODUKTONG
ATING INEKSPORT KAYA MGA PRODUKTONG ATINGINI-IMPORT.

NITONG MGA NAKARAANG TAON, HUMINA PA
ANG BENTA NINTIN NG MGA PRODUKTONG
PANG-EKSPORT DAHIL SA KRISIS SA EKO-
NOMIYA NG MALAKLAKING BANSA NA PIN-
NAGBEBENTAHAN NINTIN.

SA PAGDAGSA NG ATING MGA PRODUKTO SA PAMI-
LIHAN, BINABARAT AT HINAHATAK PANS PABA-
NG MGA ITO ANG PRESYO NG ATING MGA PRODUK-
TO.

DAGDAGAN MO NAMAN
KAHIT KONTE.

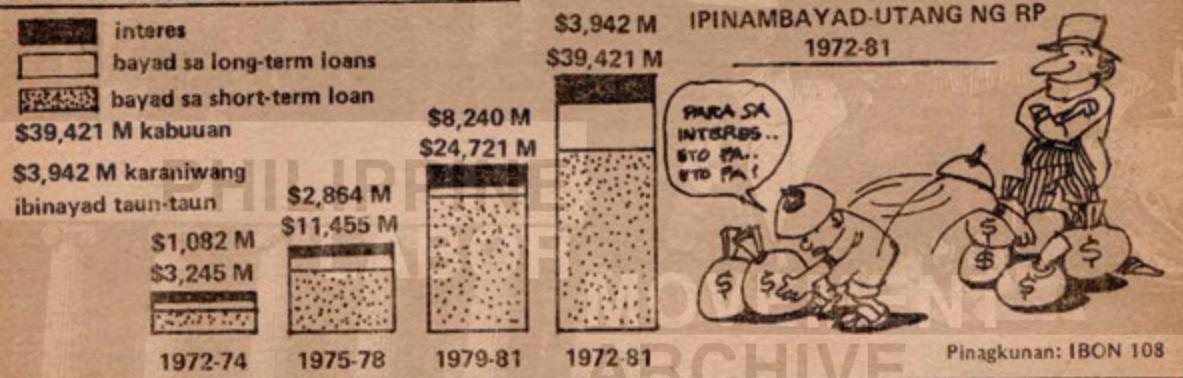

3. BAON SA UTANG ANG PILIPINAS.

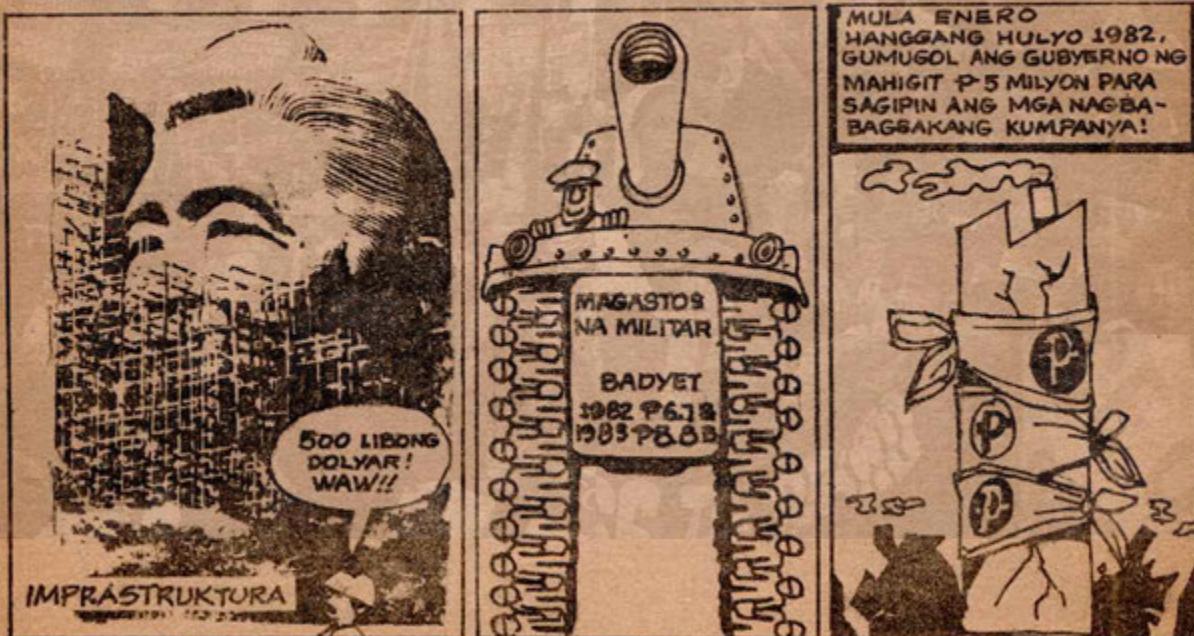
DAHIL PALAGING MAHINA ANG KITA AT MALAKI ANG GASTOS, NAGKABAUN-BAON SA UTANG ANG GUBERYNO. UPANG MABAYARAN ANG MGA OBLIGASYON, MANGUTANG NANG MANGUTANG ANG NAGING SOLUSION. KAYA LALO ITONG NAGKABAUN-BAON SA UTANG.

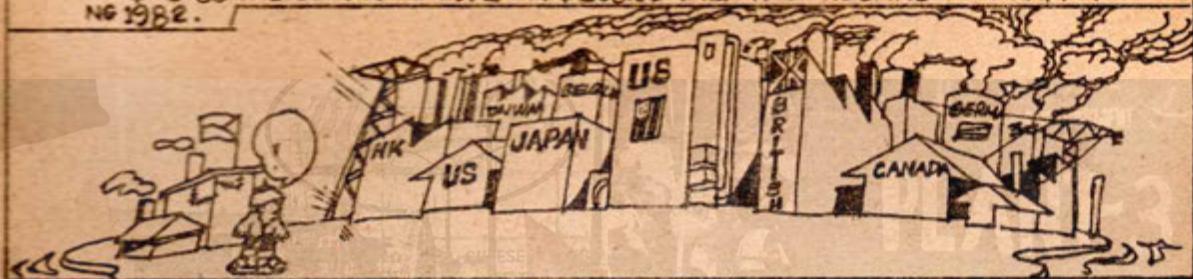
KATUNAYAN, ANG DAYUHANG UTANG ANG PANGALAWANG PINAKAMALAKAS MAKABOOS NG DOLYAR SA BANSA. NAKABIGAT DITO ANG PAGLAKI NG SHORT TERM LOANS NA MAS MATAAS ANG INTERES AT MAS MAIKLI ANG PALUGIT O TANING.

BAKIT NGA HINDI MABABAON SA UTANG ANG BANSA? BUKOD SA MATAKAW SA DOLYAR ANG ATING MGA INDUSTRIYA, ANG PINAGBUBUHUSAN PA NG PONDO AY.....

4. DUMAGSA ANG DAYUHANG PAMUMUHUNAN. SA PANGHIHIKAYAT MISMO NG GUBERYNO, LUMAKI ANG PAMUMUHUNAN SA PILIPINAS NG MGA DAYUHAN MULA SA \$ 16.85 MILYON NOONG 1972 SA \$ 268.19 MILYON HANGGANG KALAHATIAN NG 1982.

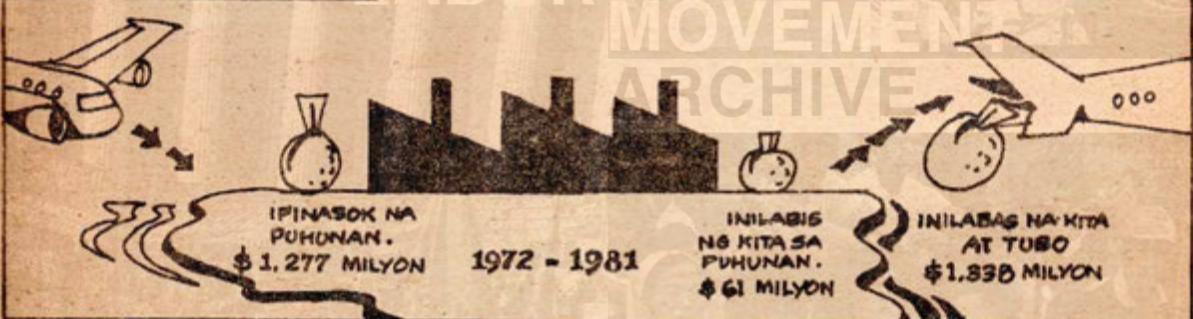
NGUNIT ANG SEKTOR NA PINAKANAGUSTUHAN NG MGA ITO AY ANG PAGMAMANUPAKTURA LALUNA NG MGA PRODUKTONG PANG-EKSPORT NA PINAKAMATAKAW SA IMPORTED NA MATERYALES.

Industriya	Ipinuhunan
Kemikal	\$ 277.19 M
Pagkain	191.19
Metal	124.13
Sasakyan	68.25
Kagamitang elektrikal	50.96
Tela	50.96
Petrolyum	36.60
Goma	36.50

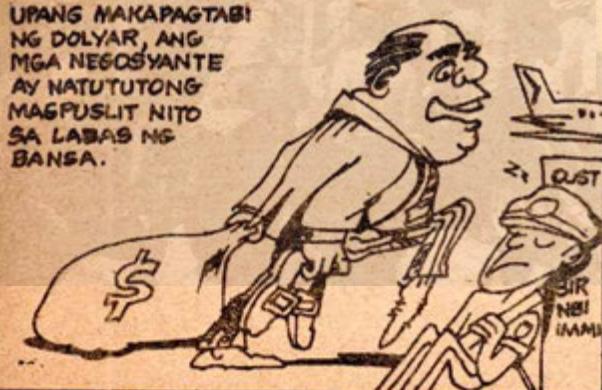
Pinagkunan: Central Bank

BUKOD DITO, MALAKAS MAG-UWI NG DOLYAR SA KANI-KANILANG BANSA ANG MGA PAYUHANG KAPITALISTA.

5. BUMABABA ANG HALAGA NG PISO. NAKAKAPAGPALUBHA RIN SA KAKAPUSAN NG DOLYAR ANG PATULoy NA PAGBABA NG HALAGA NG PISO SA DOLYAR.

UPANG MAKAPAGTABI NG DOLYAR, ANG MGA NEGOSYANTE AY NATUTUTONG MAGPUSLIT NI TO SA LABAS NG BANSA.

UPANG KUMITA NAMAN NG MAS-MALAKI, ANG MGA MAY HA-WAK NG DOLYAR AY SA BLACK MARKET NAGPAPALIT.

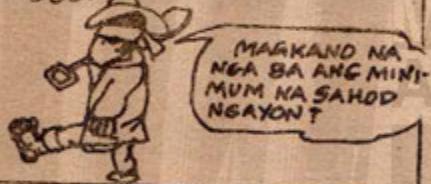

ANO ANG EPEKTO NG DEBALWASYON SA KABUHAYAN?

TUMATAAS ANG PREYYO NG MGA BILIHIN
DAHIL SA MALAKING GASTOS SA PRODUKS-
YON.

AYOH SA KOMPUTASYON NG IBON (IBON FACTS & FIGURES), ANG ISANG PAMILYA NA MAY ANIM NA KATAO AY NANGANGAILANGAN NG ₱79 NA GASTOS SA PAMUMUHAY NOONG DISYEMBRE 1983.

MAS MARAMI AT MAS MATAAS NA BUWIS
ANG IPAPATAW SA TAUMBAYAN.

MARAMI ANG NATATANGOAL SA TRABAHO.

MASBAWAS NG SUBSIDYO ANG GUBERNO SA MGA SERBISYONG PAMPUBLIKO KASAMA NA ANG EDUKASYON AT KALUSUGAN.

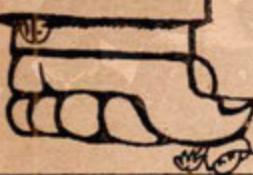

BAKIT GUSTO NG IMF-WB ANG DEBALWASYON?

ANG PONDO NG IMF AT WORLD BANK AY PANGUNAHING NANG-GAGALING SA MGA KAPITALISTANG BANSA NA SIYANG MAY BOSES SA PAGPAPATAKBO SA NATURANG MGA INSTITUSYON.

**SINO ANG
NAKAPANG
YAYARI?**

(AYON SA
DAMI NG
BOTO)

	<u>IMF</u>	<u>World Bank</u>
United States	19.6 %	ng kabuuhan
United Kingdom	6.9	9.8
West Germany	5.1	5.1
France	4.5	4.8
Japan	3.9	3.8
Saudi Arabia	3.3	0.4
Canada	3.2	0.2
Iba pang kasapi	53.5	46.4
Kabuuhan	100.0 %	100.0 %

Pinagkunan: IBON 98

ANG MGA
BANSANG ITO
AY KABILANG
SA MGA NA-
NGUNGUNANG
DAYUHANG
MAMUMUHU-
NAN SA BAN-
SA NGAYON.

NANGUNGUNANG
MAMUMUHUNAN
SA PILIPINAS

Bansa	Puhunan	% ng kabuuhan
1. United States	\$1,104.72 M	53.75
2. Japan	304.58	14.82
3. Hong Kong	108.37	5.27
4. Netherlands	93.24	4.54
5. United Kingdom	77.89	3.79
6. Switzerland	47.87	2.33
7. Canada	45.82	2.23
8. Australia	41.27	2.01
9. France	41.27	2.01
10. West Germany	23.93	1.16

*Batay sa ulat ng CB na tuwirang pamumuhunan na pumasok sa Pilipinas mula Pebrero 1970 hanggang Hunyo 1983.

KUNG TITINGNAN NATIN ANG LISTAHAN
NG ATING PINAGKAKAUTANGAN, ANG
MGA BANSANG ITO RIN ANG NANGU-
NGUNA.

<u>Pinagkakautangan</u>	<u>Utang</u>	<u>% sa kabuuhan</u>
Japan	\$2,317 M	19
United States	2,110	17
Hong Kong at Singapore	1,916	16
United Kingdom, West Germany, France at Canada	1,698	14
Iba pang bansa	968	8
IMF	1,201	10
WB	1,374	11
ADB	468	4
Iba pang institusyon	85	1
 Kabuuhan,		
30 Hunyo 82	\$12,137 M	100

Pinagkunan: Bulletin Today, 21 Jun 83

KAYA NGAYON, HINDI KATAKA-TAKA NA HINGING
MULI NG IMF-WB ANG DEBALWASYON
KAPALIT NG \$ 650 MILYUNG INUUTANG
DITO NG GUBYERNO.

DEBALWASYON NGA BA ANG LUNAS SA KRISIS?

SA NGAYON, MAY ILANG BANSA RIN TULAD NG PILIPINAS NA MAY MALUBHANG PROBLEMA SA UTANG. TINGNAN NATIN KUNG PAPANO NIILA HINAHARAP ITO.

Maligayang bati sa lahat!

Malugod naming ipinakikilala ang bago at naiibang publikasyon ng IBON DATABANK, ang *IBON EKONOKOMIKS*. Ito ay handog namin sa maraming humihiling na maglabas ang IBON ng isang edisyon sa Pilipino.

Ang *IBON EKONOKOMIKS* ay naglalayong mag-ambag sa pagpapalaganap ng kamulatan sa mga isyung panlipunan at pang-ekonomya, at maipaliwanag ang mga ito sa paraang popular, simple at madaling maintindihan ng lahat.

Ang format ng *IBON EKONOKOMIKS* ay hinango sa mabungang karanasan namin sa paglalathala ng *IBON FACTS & FIGURES* (edisyon Ingles, Pilipino, at Cebuano) at *Maya Komiks*. Gayundin ng karanasan namin sa pagbibigay ng seminar.

Sa ikauunlad ng *IBON EKONOKOMIKS*, malaki ang maitutulong ng anumang puna at mungkahi na inyong ipaabot.

Ibig din naming ipaabot, (na kami ay biktima rin ng debalwasyon), na ang tulong pampinansya ay mahalaga para maging regular — isang isyu sa isang buwan — ang paglabas nito.

Maraming salamat.

IBON DATABANK PHLS., INC.

Bayad sa Suskrisyon

Igang Taon

P24.00

P18.00

P12.00

Mga library at institusyon

Indibidwal

Grupo (minimum na 25 katao)

Bawat Kopya

P2.00

P1.50

P1.00

ISIS?

Y
AND

AARING
DEBAL-
SA MA-
NGA
BAN-
I SA
MA
AWA
TUPA-
PYO
SA
PANGULO

APAANO
AMAN
KAYA TAYO?

ABANK,
ng IBON

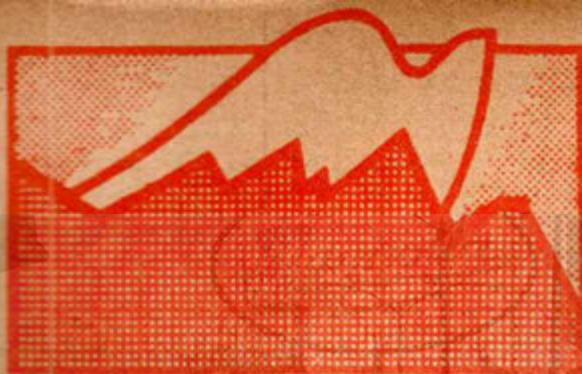
amulatan
popular,

namin sa
at Maya

puna at

ng pampi-

LS., INC.

IBON Ekonokomiks

Edisyong Pilipino

Hulyo 1984

Blg. 2

ISANG HALIMBAWA

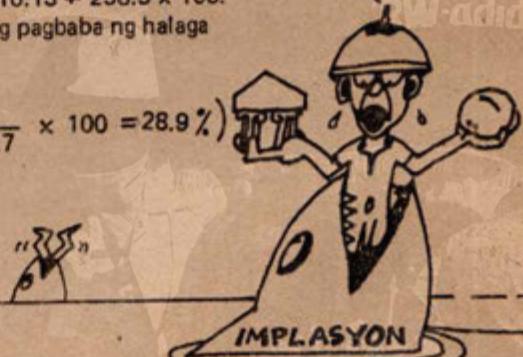
- a) Perang diniposito, Abril 83
- b) Kinitang interes na 9 1/2 compounded monthly, pagkalipas ng isang taon
- c) Pagbaba ng halaga ng peso, na 28.9% pagkalipas ng isang taon
- d) KABUUANG DIPOSITO, Abril 84

Sa Passbook	Tunay na Halaga
P100.00	P54.44 ^{1/}
10.13	3.92 ^{2/}
---	(15.75) ^{3/}
P110.13	P42.61

KUNG IDINIPOSITO MO SA BANGKO ANG 'YONG PERA, LUGI KA NG P 1183. KUNG ITI-NAGO MO NAMAN SA ALKANSYA, MAWALAN KA NAMAN NG P 15.75. KAHIT ANONG GAWIN, HIGIT PA RING MABILIS ANG TANTOS NG IMPLASYON KAYSA SA INTERES NG MGA BANGKO. ANO PANG TIPID ANG MAGAGAWA NATIN?

- 1] Deposito na $P100 \div CPI \text{ ng Abril } 83 \times 100 = 100 \div 183.7 \times 100$.
- 2] Interes na $P10.13 \div CPI \text{ ng Abril } 84 \times 100 = 10.13 \div 258.5 \times 100$.
- 3] $28.9\% \times 54.44$. Ang 28.9 ay ang porsyentong pagbaba ng halaga ng peso mula Abril 83 hanggang Abril 84.

$$\left(\frac{1}{183.7} - \frac{1}{258.5} \right) = 0.00158 \div \frac{1}{183.7} \times 100 = 28.9\%$$

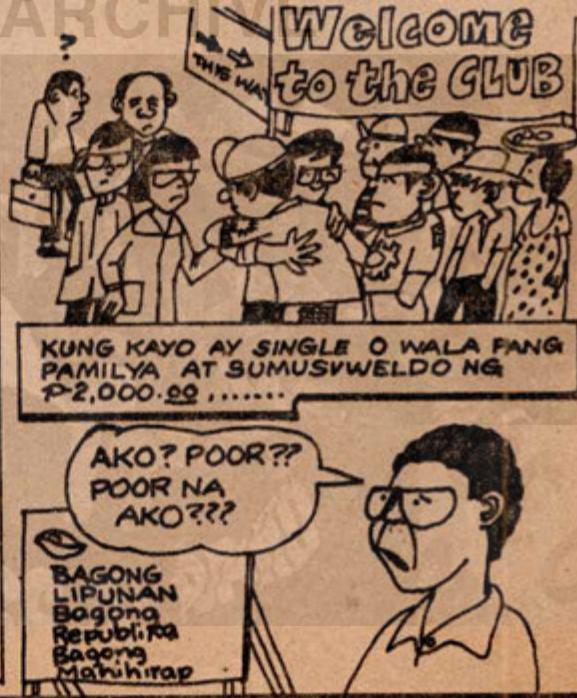

Pinagkunari ng datos: NCSO

KAPOS ANG SAHOD SA LAKI NG GASTOS

Taon	Effective Minimum Na Sahod	Arawang Gastos sa Pamumuhay ng isang pamilyang may anim-katao (Metro Manila)
1972	P8.00	P23.10
1973	8.00	27.10
1974	9.98	41.67
1975	10.65	44.22
1976	12.81	45.97
1977	15.19	35.46
1978	16.28	36.88
1979	23.19	42.25
1980	29.84	47.93
1981	32.21	54.52
1982	32.21	56.78
1983	42.07	74.95
1984	43.67	80.85

Pinagkunanan: NEDA, National Wage Council.

NAPAKALAYO NG HALAGA
NG MINIMUM WAGE SA
PILIPINAS KUNG IKURUM-
PARA ITO SA IBANG BANSA.

... MAKAKABILI NG
19 NA MANOK SA U.S.
12 SA AUSTRALIA
9 SA PRANSYA
3 1/4 SA PILIPINAS

KAILANGAN
KO'y KUMAYOD
NG 82 ARAW
PARA MABILI
KO IYON.

KAILANGAN KO
AY KUMAYOD NG
SAMPUng ARAW
PARA MABILI
KO IYON.

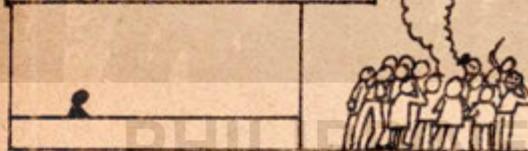
NOON

Restaurant

NGAYON

Restaurant

MANILA
R.F.

SAN
FRANCISCO
U.S.A.

HINDI PWEDGE!
MAGKAKA-
IMPLASYON.

HALIKASYO.
MURA ANG
SUWELDO
RITO!

MAY IMPLASYON KUNG...

1 .... MARAMING PERA ANG NAGHAHABOL SA PRODUKTO.

PERA

000
00

PRODUKTO

□□□□□
□□□□□

000000
00000

□□□□
□□□□

00000000

= 00000000

GASTOS SA ELEKSYON, LUHO
IMAGE BUILDING, MILITARISASYON
IMPIRASTRUKTURA.

SOBRANG PAGLALABAS NG
PERA NG CENTRAL BANK
AT BP.

KAILAN DUMARAMI
ANG PERA SA
SERKULASYON?

2 .... MAY DEBALWASYON.

TATAAS ANG
GASTOS SA
PRODUKSYON.

TATAAS ANG
PUHUNAN SA
PAG-AANGKAT
NG MGA HILAH
NA MATERIALS
AT KAGAMITAN.

TATAAS ANG
PRESYO NG
LANGIS,
KASI IMPOR-
TED.

TATAAS ANG
INTEREST RATES
SA BANGKO

TATAAS ANG PRESYO NG
MGA IMPORTED NA PRODUC-
TO 'PAGKAT ANG GUSTONG
TUBO NG MGA DAYUHANG
KAPITALISTA AY KINUKWENTA
SA DOLYAR KAYA TUMATAAS
DIN ANO HALAGA NI

3

....HANGAD NG KAPITALISTA NA MAGKAMAL NG MALAKING TUBO.

4

....KAKAUNTI O KULANG ANG SUPPLY NG MGA PRODUKTO

INEEKSPORT ANG MGA PRODUKTO SA HALIPNA IBENTA SA ATING MGA PALENGKE.

ITINATAGO ANG MGA PRODUKTO (HOARDING)

INITALAPIT ANG PRESYO SA LOKAL NA HALAGA NG PRESYO SA EKSPORT.

KUNG HINDI KAYANG I-EKSPORT ANG AMING PRODUKTO, DAPAT ITAAS ANG PRESYO NIYO SA ATING PALENGKE.

MAHINANG PRODUKSYON O ANI.

UMIRAL ANG MONOPOLYO SA PRODUKSYON AT SA DISTRIBUTION, KAYA NAMA-MANIPULA NG KAPITALISTA ANG SUPPLY AT PRESYO NG PRODUKTO.

SORRY. NO MORE SUGAR.

NAGOTRA

5

....DAHIL SA DAGDAG NA BUWIS.

ANG GUBYERNO AT ANG IMPLASYON

MAHALAGA ANG PAPEL NG GOBYERNO SA IMPLASYON. MAAARING GUMAWA ITO NG MGA HAKBANG PARA HINDI GAANONG BUMIGAT ANG PASANIN NG MGA KONSUMER SA PAGTAAS NG PRESYO NG MGA BILIHIN.

Mga Pang-remedy?

PAGTATAKDA NG PRESYO
NG MGA PILING
PRODUKTO.

PAGTATAYO NG MGA
KADIWA STORE.

ILAN LANG BA
ANG MAKAKIBILI RITO?
HALOS GANO'N DIN
ANG PRESYO AT HALOS
WALANG ISTAK O
KAYA'Y LUMA NA.

KADIWA
ALAY NG
UMANG SINANG

PAGPAPALIT NG BUDGET
AT NG DEPOSIT ALITO.

TAASAN
ANG
TUITION
FEES!

BAWASAN ANG
SUBSIDYO!

PAGBABANTAY SA MGA NAGTATAGO
NG MGA PRODUKTO AT
NAGMAMANIPULA NG PRESYO.

PAGKONTROL SA PAGDAMI
NG SUPPLY NG PERA.

MAG-IMPOK
SA BANGKA
PREMIUM
SAVINGS
BOND
"SUBOK NA"

KAILANGANG
DAGDAGAN
PA ANG BUNIS
SA LANGIS UPANG
MAGBABAAN ANG
SOBRAANG SUPPLY
NG PERA...BLA...

ANG LANGIS AT ANG IMPLASYON

ALAM NG LAHAT NA SA BAWAT PAGTAAS NG PRESYO NG LANGIS ay MAY KASUNOD NA PAGTAAS NG PRESYO NG MGA BILIHIN, PASAHE AT SERBISOY.

Presyo ng regular na gasolina

Taon	Peso
1970	0.31
1973 Enero	0.33
Oktubre	0.48
Nobyembre	0.58
1974 Pebrero	0.96
Abril	1.10
1975 Mayo	1.17
1976 Enero	1.40
1977 Abril	1.56
1978	
1979 Marso	2.07
Agosto	2.80
1980 Pebrero	4.30
Agosto	4.95
1981 Marso	5.05
1982	
1983 Hulyo	5.27
Nobyembre	6.27
1984 Mayo	6.69
Hunyo	8.03

NOONG BAGO MAG-MARTIAL
LAW, ALAM MO BA, SA
ISANG SENTIMONG DAG-
DAG NA PRESYO SA LA-
NGIS. NAG DARAG SAAN
NA ANG MGA TAO SA
KALYE. HINDI NAG-PA-
PANIC BUYING KUNDO
NAGRARALI.

BAKIT HINDI
NATIN GAWIN
ULI NGAYON.
PISO-PISO
ANI PATONG
WALA MAN LANG
KONSULTASYON
AT PUBLIC
HEARING !!

Pinagkunan: BOE

GRABE PALA ANG
TINTUBO NG MGA
DAYUHANG KOMPANYA
NG LANGIS! HALOS
SA KUMPANYA AT SA
GOBYERNO NALANG
NAPUPUNTA ANG
KITA SA INDUS-
TRIHANG ITO!!

SINO ANG HINDI NAAPEKTUHAN
NG PAGTAAS NG PRESYO NG
LANGIS?

MGA PANSUMAHING PRODUKTO

PINAGGAGAMITAN

• LIQUIFIED PETROLEUM GAS (LPG)

• PREMYUM NA GASOLINA

• REGULAR NA GASOLINA

• KEROSENE

• AVIATION TURBO FUEL

GENERATOR

ANG KURYENTENG GINAGAMIT SA MGA BAHAY AT
PABRIKA ay PINATATAKOBO RIN NG LANGIS AT GASOLINA

PAGHAHATI-HATI NG PRESYO NG LANGIS

KUMPANYA ----->

GOBYERNO ----->

DEALER ----->

ISANG LITRO

REGULAR
P4.10

P3.71

P0.22

KABUUANG PRESYO--->**P8.03**

BAKIT ITINATAAS ANG PRESYO NG LANGIS?

MAHALAGA ANG INDUSTRIYA NG LANGIS SA EKONOMIYA NG ALINMANG BANSA, KAYA LAGI ITONG PANGUNAHIN SA PRAYDRIDAO NG GOBERNO. SA PILIPINAS ANG MAKAPANGYAYARI SA INDUSTRIYA NG LANGIS ay ang DAYUHANG MONOPOLYONG KOMPANYA -LALUNA SA PAGTATARDA NG PRESYO.

Mga dating paliwanag

K ASALANAN RAW NG OPEC (ORGANISASYON NG MGA BANSANG NAG-EKSPORT NG LANGIS) ANG PAGTATAAS NG PRESYO NG LANGIS.

DAHIL MAY ENERGY CRISIS. KAILANGAN DAW NG GOBERNO ANG DAGDAG NA BUWIS PARA PONDAHAN ANG PAGTUKLAS AT PAGPAPAUNLAD NG MAKUKUNAN NG ENERHIYA.

DI RAW PARE-PAREHO ANG PRESYO NG LANGIS NG OPEC KAYA PARA MABAWI ANG PUHUNAN NG OIL COMPANIES, IPINAPATAN ANG CONSUMER PRICE EQUALIZATION FUND (CPEF).

DAHIL SA DEBALWASYON LUGI RAW ANG MGA KOMPANYA NG LANGIS SA PALITAN NG DOLYAR AT PISO.

TUNAY NA DAHILAN

WALANG PASUBALI NA ANG HULING PAGTAAS NG PRESYO NG LANGIS
AY RESULTA NG DEBALWASYON NG PISO. GAYUNPAMAN, HINDI
MAAARING ITAGO ANG MGA SUMUSUNOD:

DAGDAG NA BUWIS SA GOBYERNO

TUBO NG KUMPANYA NG LANGIS

Kabuuang tubo
noong 1983 ay
₱124.807 milyon

SABI SA T.Y. BUY
PILIPINO, EH, ANG
INDUSTRIYA NG
LANGIS AY KONTROLADO
NAMAN NG MGA DAYUHAN!

TUBO NG PNOC. ISANG KUMPANYANG PAG-AARI NG GOBYERNO

KABUUANG TUBO	
1982 -	₱454 M.
1983 -	₱526 M.

WOW! BIGAT!
KUMIKITA PALA
NG MALAKI ANG
PNOC SA BAWAT
LITRONG BENTA?

SAAN
NAMAN
KAYA
NAPUPUNTA
ANG KITA.

ANG BENTA NG LANGIS SA INTERNATIONAL MARKET AY BUMABA MULA SA \$ 32 BAWAT BARILES NOONG 1982 SA \$ 29 BAWAT BARILES NOONG 1983.

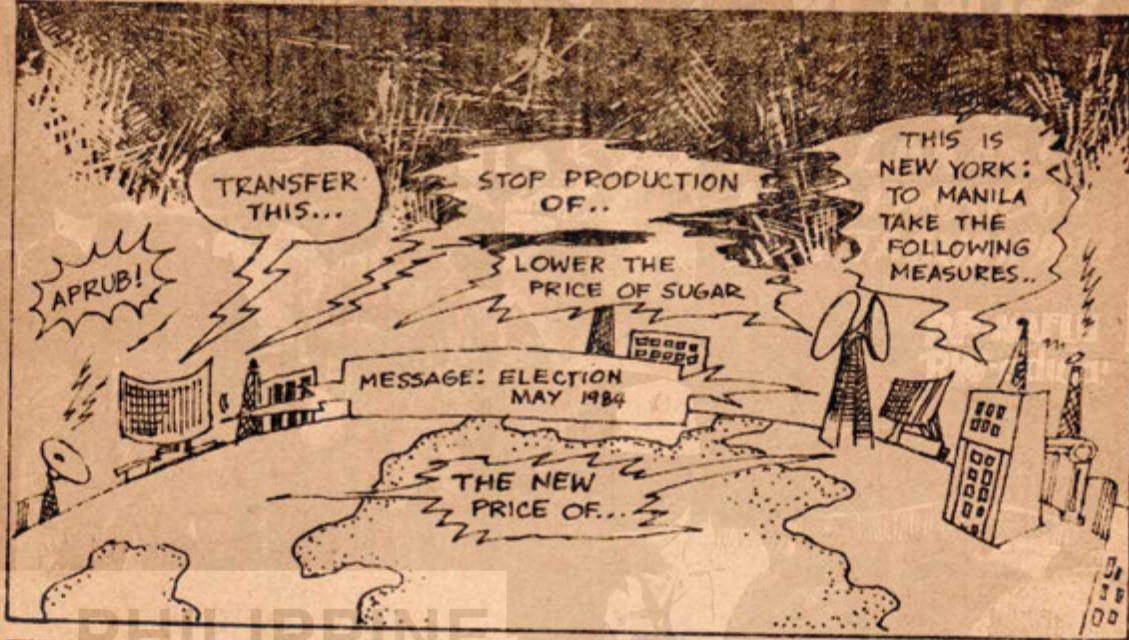
GAYUNPAMAN, TUMAAS ANG
GASTOS SA IMPORTED NA
KRUDO MULA ₱ 272 BAWAT
BARILES SA ₱ 406
BAWAT BARILES

ANO BA 'TO?
PINAGTULUNGAN NA
TAYO NG OIL COMPANIES,
GOBYERNO AT IMF-WB!

MGA SITWASYON SA MUNDO

PARA HIGIT NA MAINTINDIHAN ANG IMPLASYON SA PILIPINAS, MAHALA GANG MALAMAN ANG PAGGALAW NG PANPAIGDIGANG EKONOMYA. KAILANGANG SURUH ANG PAPEL NA GINAGAMPANAN NG MGA TRANS-NASYONAL NA KORPORASYON, BANGKO AT MALALAKING AHENSYANG PAMPINANSYA TULAD NG IMF-WB. MANGYARI PA, HINDI MAHIHWALAY DITO ANG MGA PAMAMALAKAP AT TUNGUHIN NG GOBYERNO NG IBAT-IBANG BANSA.

SA MGA INDUSTRIYALISAPONG KAPITA LISTANG BAYAN, MALUBHA ANG KRISIS AT RESESYON.

DOBLE-KARA ANG MGA PATAKARAN NILA.

MAY LUNAS PA BA?

SA BAWAT PROBLEMA, MAY SOLUSYON. SA BAWAT SAKIT, MAY ANGKOP NA GAMOT. ANG PROBLEMANG IMPLASYON ay ISANG PALATANDAAN o SINTOMAS LAMANG NG SAKIT NG EKONOMYA AT LIPUNAN. MASUSING DIAGNOSIS ANG KAILANGAN. GAYUNPAMAN, MAY MGA TABLETANG NAGPAPAGAAAN NG PAKIRAMDAM. (ULIT, HINDI PA ITO ANG LUNAS.)

SA INDIA

NOONG TUMAAS ANG PRESYO NG TSAA SA LOKAL NA PALENGKE, PINAGBRAWAL ANG PAG-EKSPORT NITO.

SA KOREA

NANG BUMABA ANG PRESYO NG LANGIS SA PANDAIGDIGANG PALENGKE, BINABA RIN ANG LOKAL NA PRESYO NITO.

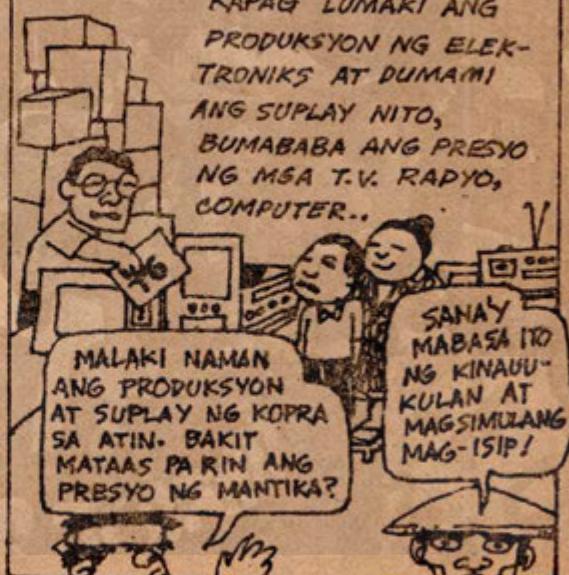
SA BRAZIL

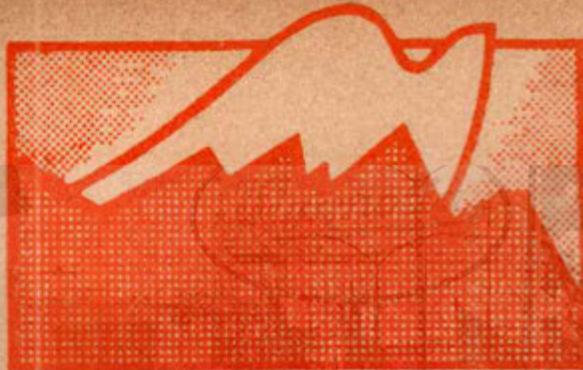
SA BAWAT PAGTAAS NG CONSUMER PRICE INDEX O PRESYO NG MGA BILIHIH, SABAY KAAGAD ANG PAGTAAS NG WAGE INDEX O SAHOP NG MGA MANGGAGAWA.

SA JAPAN

KAPAG LUMAKI ANG PRODUKSYON NG ELEKTRONIKS AT DUMAMI ANG SUPPLY NITO, BUMABABA ANG PRESYO NG MGA T.V., RAPYOR, COMPUTER..

IBON Ekonokomiks

EDISYONG PILIPINO

AGOSTO 1984

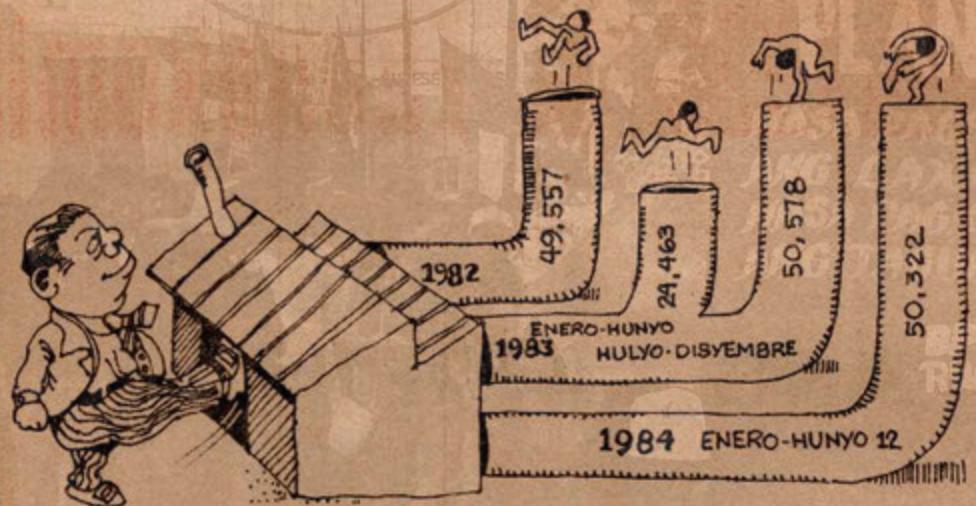
BLG. 3

BAKIT LAGANAP ANG LAYOFF?

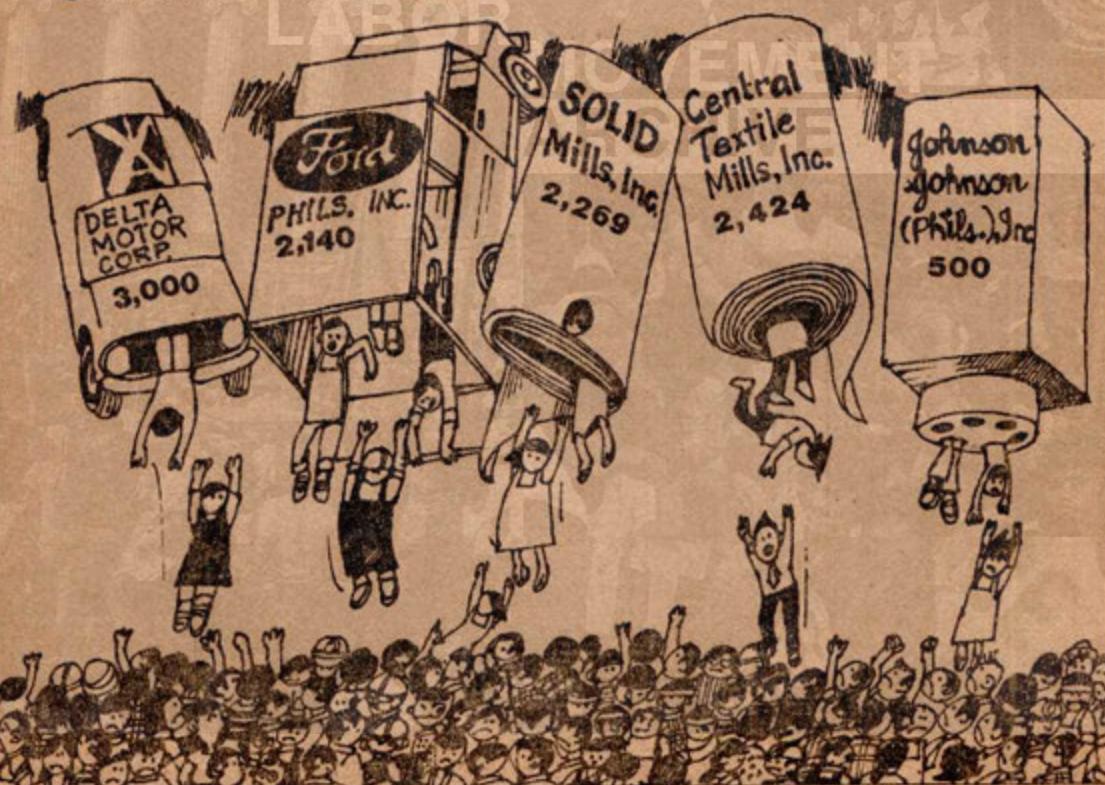

DUMARAMI ANG LAYOFFS

KAPANSIN-PANSIN ANG LUMALAKING BILANG NG MGA MANGGAGAWANG NALE-LAYOFF SA MARAMING KOMPANYA MULA PA NOONG NAKARA-ANG TAON.

DI LAMANG ANG MALILIIT NA PABRIKA ANG NAGLE-LAYOFF. KATUNAYAN, MAS MARAMIHAN KUNG MAG-LAYOFF ANG MALALAKI AT ESTABLISADONG KOMPANYA.

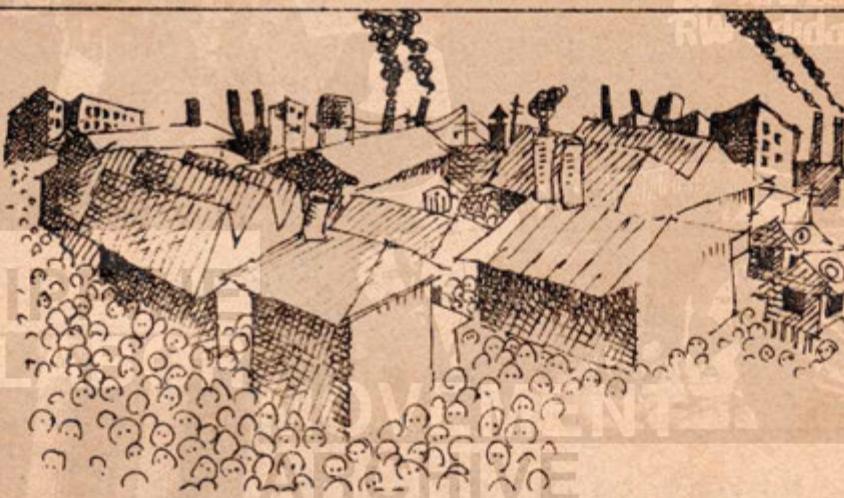

Ang mga datos na ito'y hanggang nitong nakaraang Marso lamang.

PINAKAMARAMI ANG LAYOFFS SA SEKTOR NG INDUSTRIYA LALUNA SA PAGMAMANUPAKTURA.

	1983 (Ene-Dis)	1994 (Ene-Mar)
Agrikultura	9.7 % ng kabuuhan	0.9% ng kabuuhan
Pagmimina	2.3	0.9
Pagmamanupaktura	74.0	71.8
Petrolyum, Enerhiya	0.0	0.0
Konstruksyon	3.2	4.5
Komersyo	4.7	8.9
Transportasyon	2.3	5.7
Serbisyo/Pinansya	3.7	7.2

DAHIL NAGSI-SIKSIKAN SA METRO MANILA AT MGA KALAPIT-BAYAN ANG ATING MGA INDUSTRIYA, 2/3 NG MGA MANGGAGAWANG NA-LAY-OFF AY TAGA-RITO.

MAY KALIITAN ANG PATOS NG GOBYERNO HINGIL SA DAMI NG WALANG HANAPBUHAY, PERO DI NAMAN MAIKAKAILA ANG EPEKTO RITO NG MARAMIHANG LAYOFF.

AYON SA NCSO, MULA OKTOBRE, HANGGANG DISYEMBRE NOONG NAKARAANG TAON, 4% NG KABUUANG LAKAS PAGGAWA ANG WALANG TRABAHO.

NOONG 1983 19.7 MILYON ANG MAY TRABAHO...

SA KABUUANG 20.5 MILYONG LAKAS PAGGAWA

PERO, ANIM NA MILYON SA AMIN ANG WALANG PIRMI-HANG TRABAHO!

SA PAGBUBUKAS NG SESYON SA BATASAN NITONG HULYO 23, SINABI NI PRESIDENTE MARCOS NA ...

HANGGANG NITONG MAYO, 6 NA PORSYENTO NA NG LAKAS PAGGAWA ANG WALANG TRABAHO.

KAYA PALA NAMAN NAPAKALIIT NG BILANG NG GOBYERNO SA DAMI NG WALANG TRABAHO AY....

INUTUSAN LANG NA-
MAN AKONG MAGBAN-
TAY NG TINDAHAN NA-
MIN A. ME TRABAHO
NA RAW AKO!

AKO NGA, KALAHATING
ARAW LANG NA SUMI-
NGIT SA PAGPAPASADA
MAIBILI LANG NG GA-
MOT YUNG ANAK KO
E ME TRABAHO NA
RIN DAW!

SA PAGSUSURBEY KASI ITINATANONG
NAMIN KUNG NAGTRABAHO SILA SA
LOOB NG TATLONG BUWAN. SUMA-
GOT NAMAN SILA NG OO. KAHIT NA
ISANG ORAS LANG SILANG NAGTRA-
BAHO, KABILANG NARIN SILA SA
MAY TRABAHO

NAKU HA! KUNG
TUTUUSIN PALA,
MALAMANG UMABOT
PA SA 50% NG LA-
KAS PAGGAWA ANG
WALANG TRABAHO!

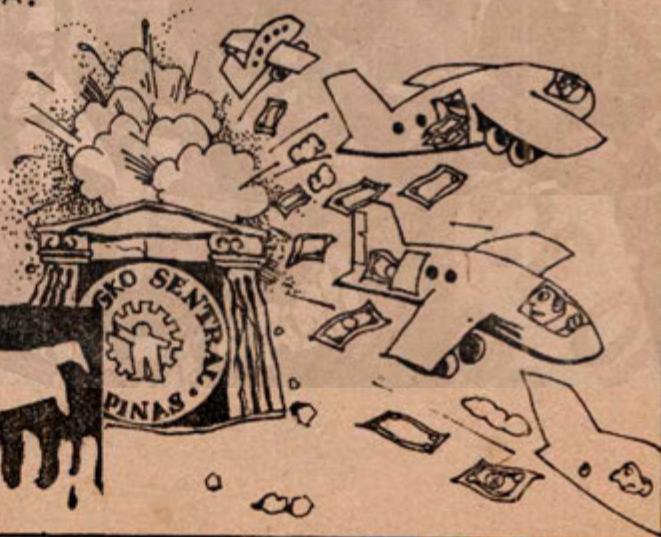
PHILIPPINE LABOR MOVEMENT ARCHIVE

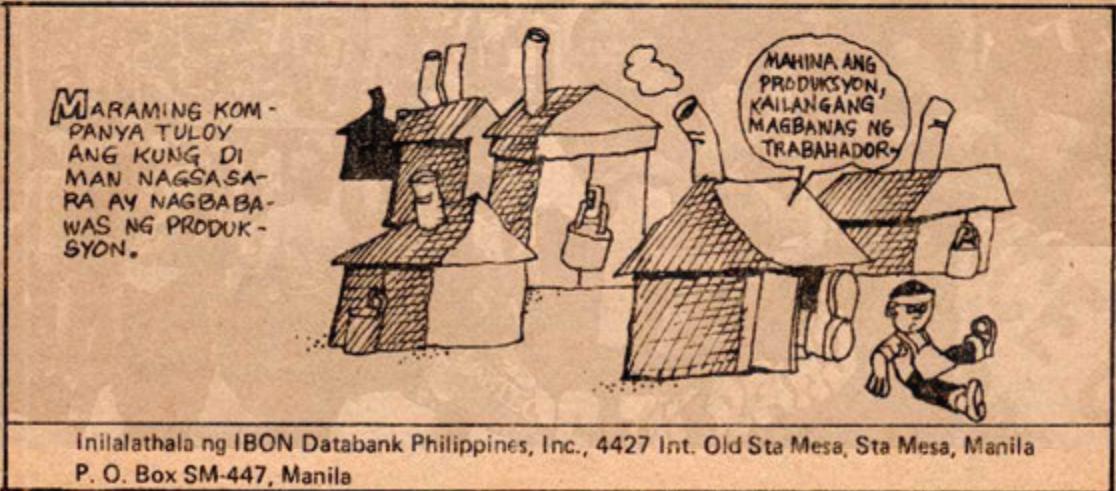
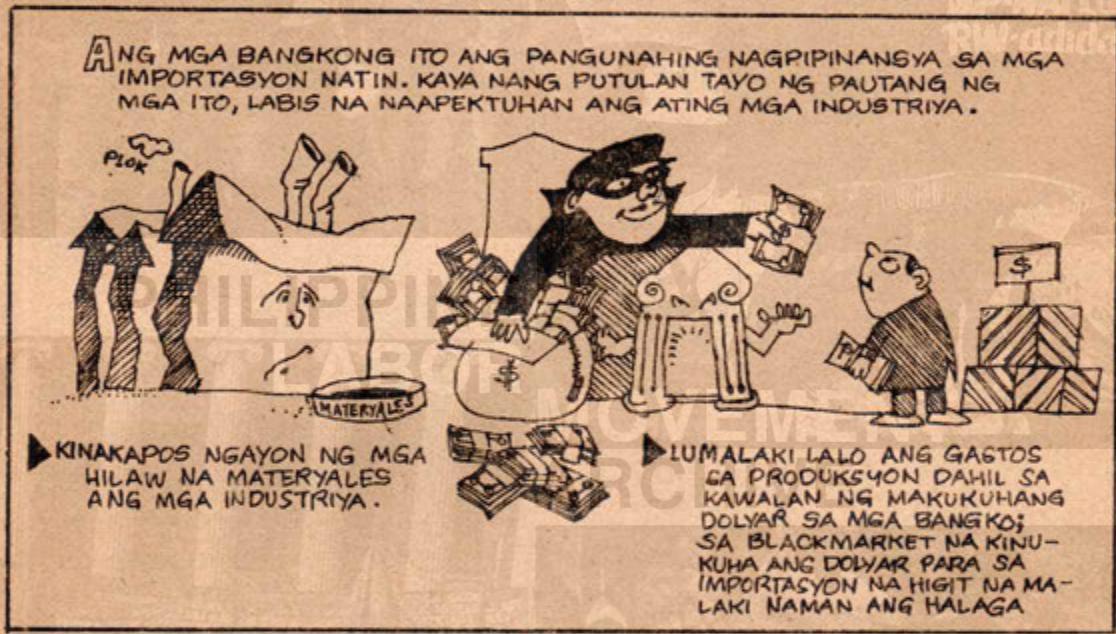
BAKIT LAGANAP ANG LAYOFFS?

Kapos sa dolyar ang Pilipinas

MAGSIMULA ANG MARAMIHANG LAYOFFS NOONG NAKARAANG OKTOBRE NANG UMIITING ANG PROBLEMA SA KAKAPUSAN NG DOLYAR SA BANSA.

MULA SA \$2.54 BILYON
NOONG SIMULA NG
1983, ANG KABUUANG
DAYUHANG SALAPI O
FOREIGN EXCHANGE
NA NAITATABI NG
CENTRAL BANK AY
UMABOT LAMANG
NG \$430 MILYON
NOONG OKTOBRE.

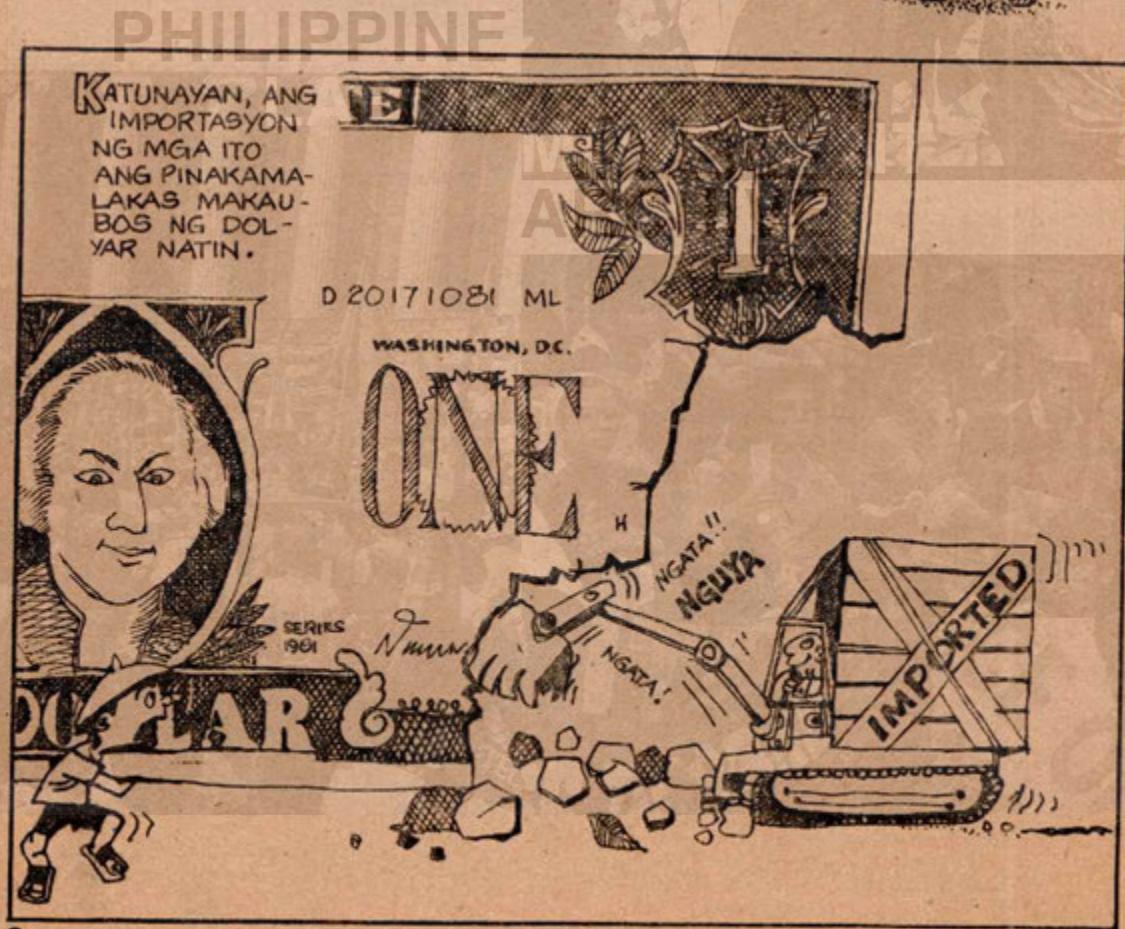
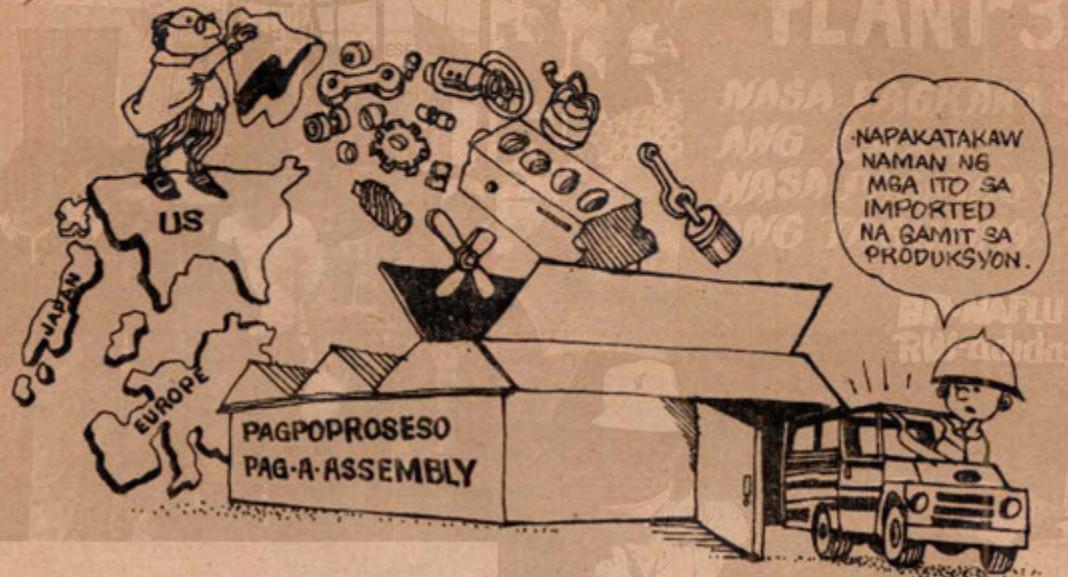

Inilalathala ng IBON Databank Philippines, Inc., 4427 Int. Old Sta Mesa, Sta Mesa, Manila
P. O. Box SM-447, Manila

Umaasa sa importasyon ang ating produksyon

NAGGING DAHLAN NG LAYOFFS ANG KAKAPUSAN NATHIN SA DOLYAR
DAHLIN NA RIN SA KATANGIAN NG ATING MGA INDUSTRIYA.

ANG MALAKING GASTOS SA IMPORTASYON AY HINDI NAMAN KINIKITA NG BANSA SA PAG-EEXPORT NA PANGUNAHING PINAGTUTUUNAN NG ATING PRODUKSYON.

**Balanse
sa
Kalakalan**

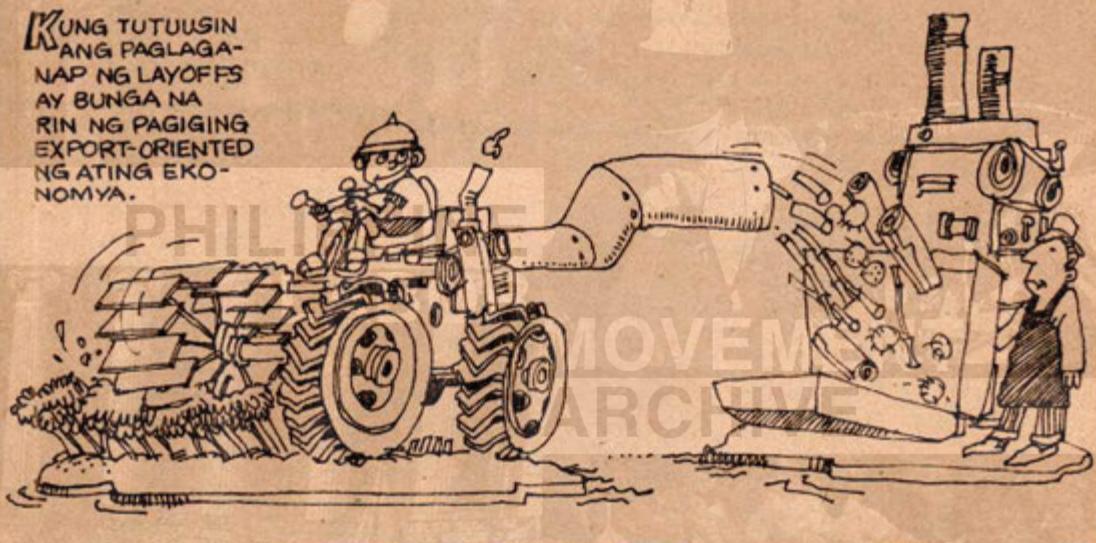
(sa milyong US \$)

	Kita sa Pag-eeksport	Gastos sa Pag-iimport	Surplus (Depisit)* Sa kalakalan
1972	1,106	1,230	(124)
1975	2,294	3,459	(1,165)
1978	3,425	4,732	(1,307)
1980	5,788	7,727	(1,939)
1981	5,722	7,946	(2,224)
1982	4,995	7,800	(2,805)
1983	3,741	5,504	(1,763)

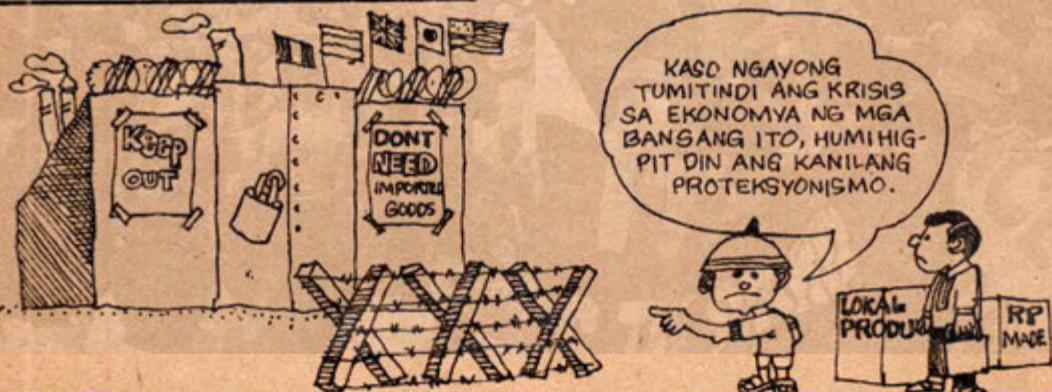
*Surplus – kalabisan ng kita sa pag-eeksport kung ihahambing sa gastos sa pag-iimport.
Depisit – kakapusan ng kita sa pag-eeksport kung ihahambing sa gastos sa pag-iimport.

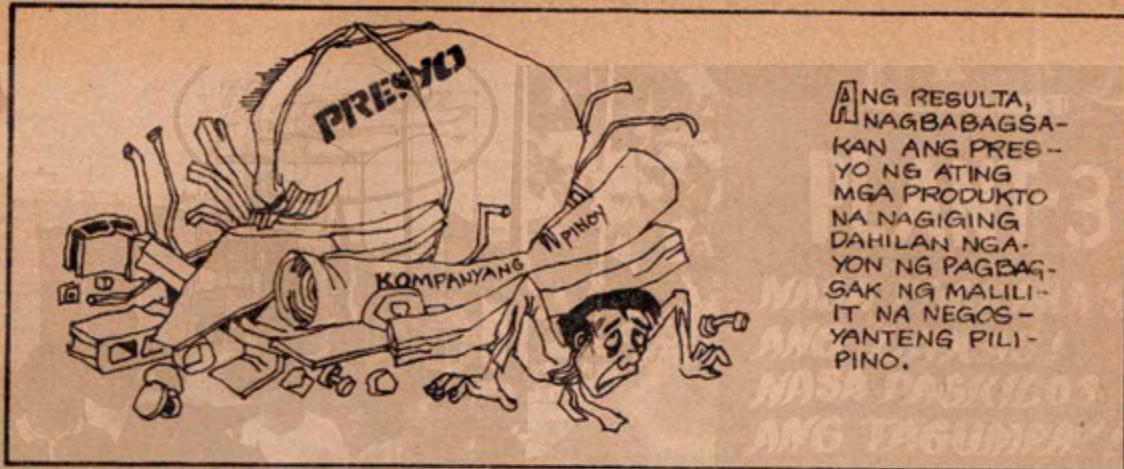
Nakasalalay sa pag-eeksport ang kaunlaran ng bansa

**KUNG TUTUUSIN
ANG PAGLAGA-
NAP NG LAYOFFS
AY BUNGA NA
RIN NG PAGIGING
EXPORT-ORIENTED
NG ATING EKO-
NOMYA.**

ANG TAGUMPAY NITO AY NAKABATAY NAMAN SA MAHUSAY NA TAKBO NG NEGOSYO SA MGA BANSANG PINAGBEBENTAHAN NATIN NG ATING MGA PRODUKTO.

ANG RESULTA, NAGBABAGSA-KAN ANG PRES-YO NG ATING MGA PRODUKTO NA NAGIGING DAHILAN NGAYON NG PAGBAG-SAK NG MALILIIT NA NEGOS-YANTENG PILIPINO.

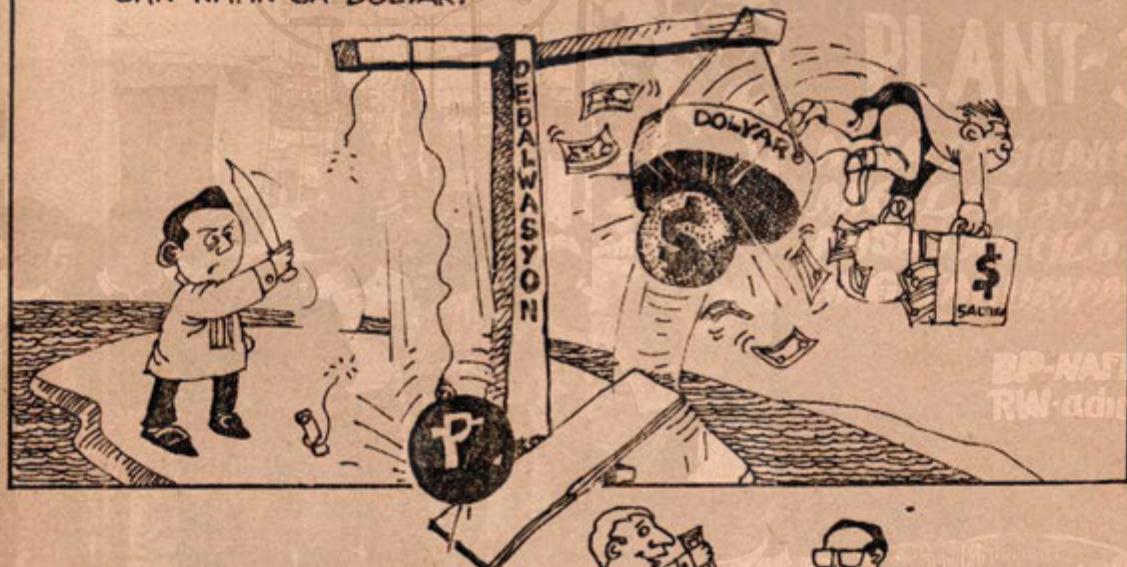
Gahaman sa tubo ang mga kapitalista

KUNG TUTUUSIN, KARAMIHAN SA MGA KOMPANYANG NAGBABAGSAKAN TALAGA AY YUNG MALILIIT. Pero bakit marami ring malalaking kompanyang ari ng dayuhan o kaya'y may dayuhang pu-hunan ang hag-layoff?

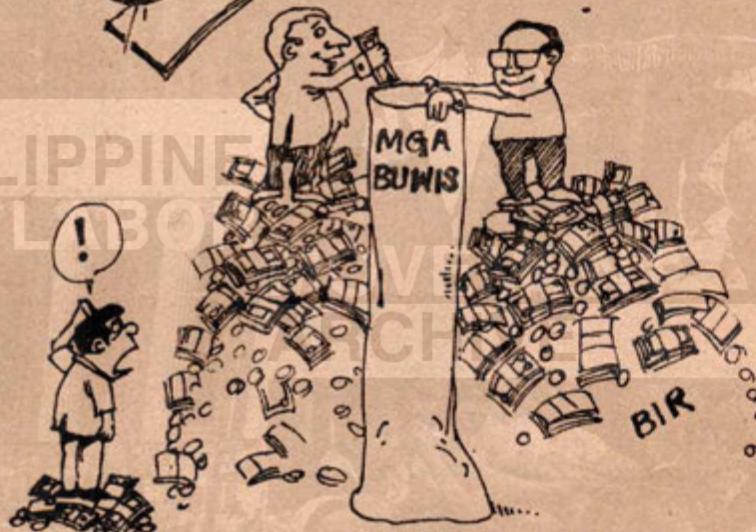
May papel din ang gobyerno sa layoffs.

SA PAGDEDEBALYU NITO SA PISO, LALONG LUMUBHA ANG KAKAPU-SAN NATIN SA DOLYAR.

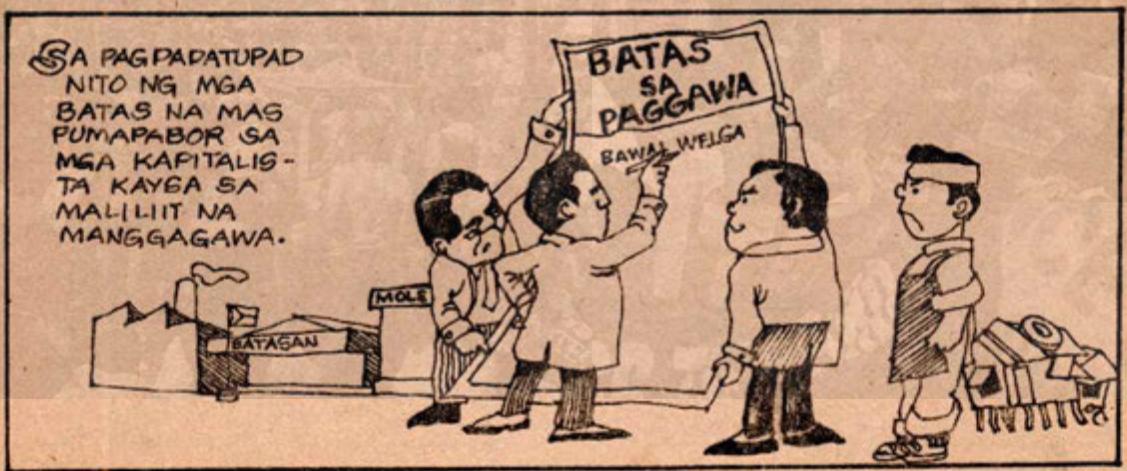

BP-NAFU
RW-adusa

SA PAGTATAAS
NITO NG BUWIS,
MARAMING MALI-
LIIT NA NEGOSYAN
TENGB PILIPINO
ANG NAWAWALAN
NG KAKAYAHANG
MAKIPAG KOMPE-
TENSYA SA MGA
MONOPOLYONG
KOMPANYA NG
MGA DAYUHAN.

SA PAGPAPATUPAD
NITO NG MGA
BATAS NA MAS
PUMAPABOR SA
MGA KAPITALIS-
TA KAYSA SA
MALILIIT NA
MANGGAGAWA.

PAANO HINAHARAP ANG LAYOFFS?

Sa panig ng gobyerno

ANG SOCIAL SECURITY SYSTEM ay NAGBIBIGAY NG EMERGENCY LOAN SA MGA MANGGAGAWANG NA-LAYOFF.

SA ISANG BUWANG PAUTANG KAILANGANG NAKAPAGIREMITA NG 34 KONTRIBUSYON

ETO NA
MISTER,
PARA SA
ISANG
BUWAN!

SA DALAWA HANGGANG TATLONG BUWANG PAUTANG, 60 HANGGANG 90 KONTRIBUSYON

6% ANG INTERES

HAY SA WAKAS.
MAY PANGGASTOS NA
RIN KAMI SA LOOB
NG DALAWANG BUWAN.
...PERO ANO BA 'TO?
INTERES??

TEKAJE PERA
RIN NAMIN 'TO
BAKIT ME INTERES PA??

HANGGANG NOONG PEBRERO, 5,608 LAMANG ANG NAKAPAG-APPLY RITO.
KARAMIHAN PALA SA MGA NA-LAYOFF
AY DI MAKATUGON SA MGA REKISITOS
SA PAG-UTANG.

75,041
MANGGAGAWA
ANG NA-LAYOFF
NOONG 1983
AT...

SSS

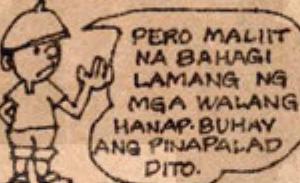
5,608
LANG ANG NAKA-
PAG-APPLY NG
LOAN? (WAW!)

PA'NO, MAY MGA KOMPANYA
PALA NA HINDI NIREREMITA
SA SSS ANG KINAKALTAS
NILA SA MGA MANGGAGAWA.
ANG IBA NAMAN AYAW
MAGBIGAY NG SERTIPIKASYON
NA NAKAKAHULOG
SA SSS ANG MGA MANGGAGAWA.

INILUNSAD DIN NG GOBYERNO ANG KAMPANYANG BALIK-PROBINSYA UPANG HIKAYATIN ANG MGA MANGGAGAWANG NA-LAYOFF NA MAGSARILING SIKAP SA KANI-KANILANG BAYAN.

PINAG-IIIBAYO RIN NG GOBYERNO ANG PAGPAPADALA NG MGA MANGGAGAWA SA IBANG BANSA.

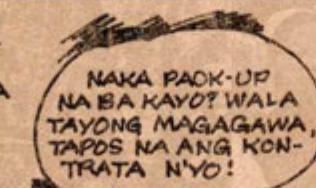

Nagtatrabaho sa ibang bansa

Bahagi sa kabuuang likas-paggawa

1980	214,590	1.15%
1981	266,243	1.40
1982	314,284	1.57
1983	434,207	2.12

BUKOD DITO, HINDI NAUMAN PANGTAGALAN ANG PAGTATRABaho SA IBANG BANSA.

TULAD NGAYON, NAGBAWAS NA RAW NG DAYUHANG MANGGAGAWA SA SAUDI. TAPOS NA KASI ANG MGA KONSTRUKSYON DO'N.

Sa panig ng mga manggagawa

SA HIRAP NG BUHAY NGAYON, DI BIRU-BIRO ANG MAWALAN NG TRABAHO, KAYA, ANG PAGTUTOL SA IBA'T IBANG FORMA NG LAYOFF NA ISINASAGAWA NG MGA KAPITALISTA—ROTATION, FORCED LEAVE, FORCED VACATION AT ARBITRARY DISMISSAL—AY ISANG BUHAY AT KAMATAYANG PAKIKIPAGLABAN NG MGA MANGGAGAWA.

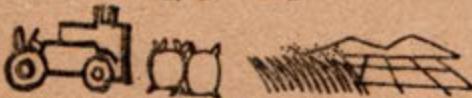

Sa panig ng mga makabayang ekonomista

MALULUTAS LAMANG ANG KASALUKUYANG KRISIS NA NAGIGING DAHLAN NG LAYOFFS KUNG TATAHAKIN NG BANSA ANG DAAN TUNGO SATUAY NA INDUSTRIYALISASYON AT KAUNLARAN. MANGYAYARI LAMANG ITO KUNG...

...BIBIGYAN NG PANGUNAHING PANSIN ANG PRODUKSYON NG MGA PANGUNAHING PANGANGILANGAN NG BANSA.

...PANGUNAHAN NG MGA NEGOSYANTENG PILIPINO ANG PAGTATAYO NG MGA INDUSTRIYALISASYON ITO.

...BIBIGYAN SILA NG PRAYORIDAD SA ALOKASYON NG KAPITAL ...AT

..PATATAASIN ANG SAHOD NG MGA MANGGAGAWA UPANG MASILI ANG SARILI NATING PRODUKTO IMBES NA I-EKSPORT PA ITO.

IBON Ekonokomiks

Edisyong Pilipino

Setyembre 1984

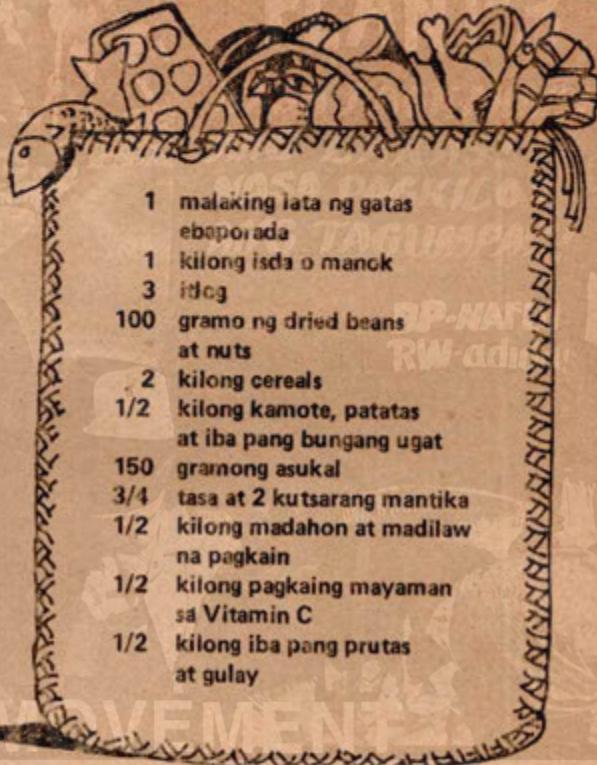
BIG. 4

MAGASTOS MAMUHAY NGAYON

MABIGAT NA DALAHIN NG BAWAT FAMILYA ANG MALAKING GASTOS NGAYON SA PAMUMUHAY.

AYON SA FNRI*, PARA MANATILING MALUSOG ANG ISANG FAMILYA NA MAY ANIM KATAO, KA-ILANGAN NILA SA ISANG ARAW NG MGA PAGKAING ITO.

- 1 malaking lata ng gatas ebaporada
- 1 kilong isda o manok
- 3 itlog
- 100 gramo ng dried beans at nuts
- 2 kilong cereals
- 1/2 kilong kamote, patatas at iba pang bungang ugat
- 150 gramong asukal
- 3/4 tasa at 2 kutsarang mantika
- 1/2 kilong madahon at madilaw na pagkain
- 1/2 kilong pagkaing mayaman sa Vitamin C
- 1/2 kilong iba pang prutas at gulay

*Food and Nutrition Research Institute

BATAY SA TAKBO NG PRESYO NOONG DIGYEMBRE 1983, BANG MGA PAGKAING ITO AY NAGKAKAHALAGA NG P 38.78--P 41.44 KUNG SA METRO MANILA AT P 38.43 NAMAN SA LABAS NI TO.

PERO KUNG IBABATAY NAMAN SA KASALUKUYANG ESTIMASYON NG PAGTAAS NG PRESYO PARA SA BUWANG ITO (SETYEMBRE) NA AYON SA NEDA* AY 62% NA, ANG MGA PAGKAING ITO AY NAGKAKAHALAGA NA NGAYON NG...

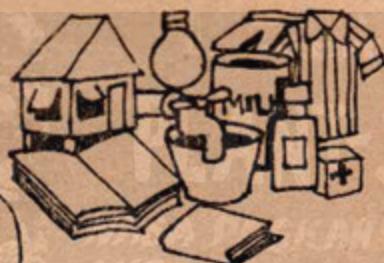

	Sa Pilipinas	Sa Metro Manila	Sa labas ng Metro Manila
Sa isang araw	P 52.77	P 56.39	P 52.30
Sa isang buwan	1,583.10	1,691.70	1,568.87
Sa isang taon	18,997.20	20,300.40	18,826.40

*National Economic Development Authority

SA PAGKAIN PA LANG 'YAN KUNG SAAN NAPUPUNTA ANG 60% NG KABUUANG GASTOS NG ISANG PAMILYA.

KUNG IDADAGDAG PA PALA ANG UPA SA BAHAY, BAYAD SA ILAW, TUBIG, PAMBILI NG GAMOT, DAMIT, PASAHE AT IBA PANG GASTUSIN NA BUMUBUO SA NALALABING 40% NG KABUUANG GASTOS, ANG ISANG PAMILYA AY NANGANGAILANGAN NGAYON NG...

	<u>Sa Pilipinas</u>	<u>Sa Metro Manila</u>	<u>Sa labas ng Metro Manila</u>
Sa isang araw	P 87.95	P 93.98	P 87.16
Sa isang buwan	2,638.50	2,819.50	2,614.78
Sa isang taon	31,662.00	33,834.00	31,377.33

Pinagbatayan ng datos: *Business Day*: 25 Hunyo 84, 13 Setyembre 84

MABABA PA RIN ANG SAHOD

MULA NOONG 1978, ANG MINIMUM NA SAHOD ISANG ARAW NA IPINATUTUPAD NG BATAS AY KUNG ILAN BESES NA RIN NAMANG TUMAAAS.

Manggagawang Di-Agrikultural Manggagawang Agrikultural

<u>Sa Metro Manila</u>	<u>Sa labas ng Metro Manila</u>	<u>Sa Plantasyon</u>	<u>Di Plantasyon</u>
1978 P 16.28	P 15.19	P 13.03	P 11.94
1979 23.20	22.12	19.15	14.90
1980 29.86	28.76	24.71	18.67
1981 31.83	30.75	26.18	19.65
1982 31.83	30.75	26.18	19.65
1983 42.08	41.00	34.43	25.90
1984 51.92	50.83	42.50	32.00

DERO KUNG IBABATAY ANG KASALUKUYANG PASAHOD SA TUNAY NA HALAGA NG PISO NGAYON BATAY SA HALAGA NITO NODING 1978, BUMABA PA ANG PASAHOD NGAYON KUNG IHA-HAMBING SA HALAGA NITO NOONG 1978.

Halaga ng P batay sa halaga nito noong 1978 ²	<u>Di-Agrikultural</u>		<u>Agrikultural</u>	
	<u>Metro Manila¹</u>	<u>Labas ng Metro Manila¹</u>	<u>Plantasyon¹</u>	<u>Di-Plantasyon¹</u>
1978 P 1.00	P 16.28	P 15.19	P 13.03	P 11.94
1979 0.86	19.95	19.02	16.47	12.81
1980 0.73	21.79	20.99	18.04	13.63
1981 0.65	20.69	19.99	17.02	12.77
1982 0.58	18.46	17.84	15.18	11.39
1983 0.53	22.30	21.73	18.25	13.73
1984 (Hunyo) 0.29	15.06	14.74	12.33	9.28

1 Komputasyon ng IBON batay sa mga batas sa pasahod.

2 Batay sa Consumer Price Index na inilabas ng NEDA ang halaga ng piso.

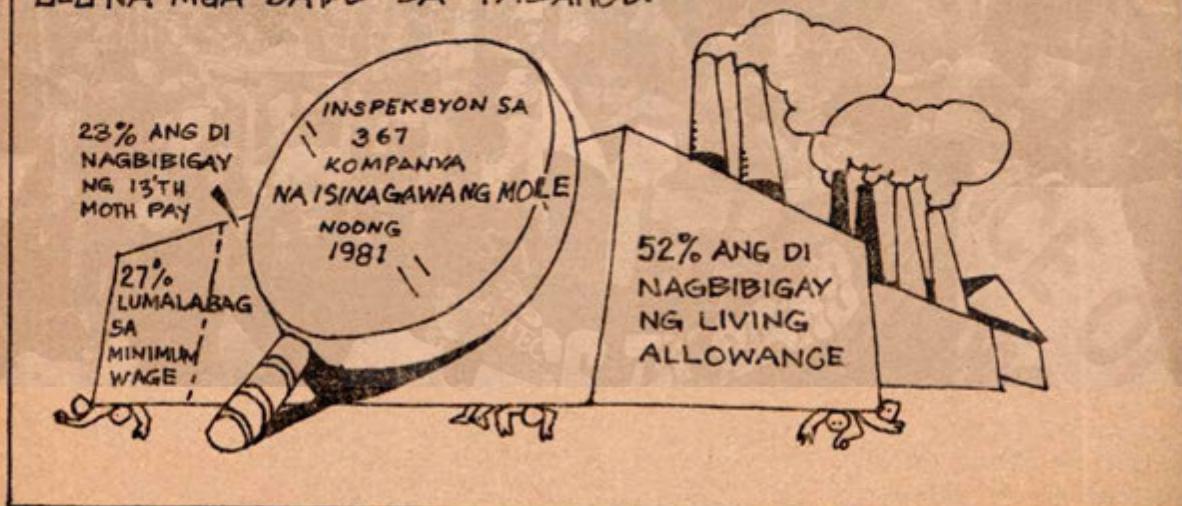
ANG MABIGAT PA NITO, HINDI NAMAN LAHAT NG MANGGAGAWA
AY NAKAKATANGGAP NG SAHOD NA ITINATADHANA
NG BATAS.

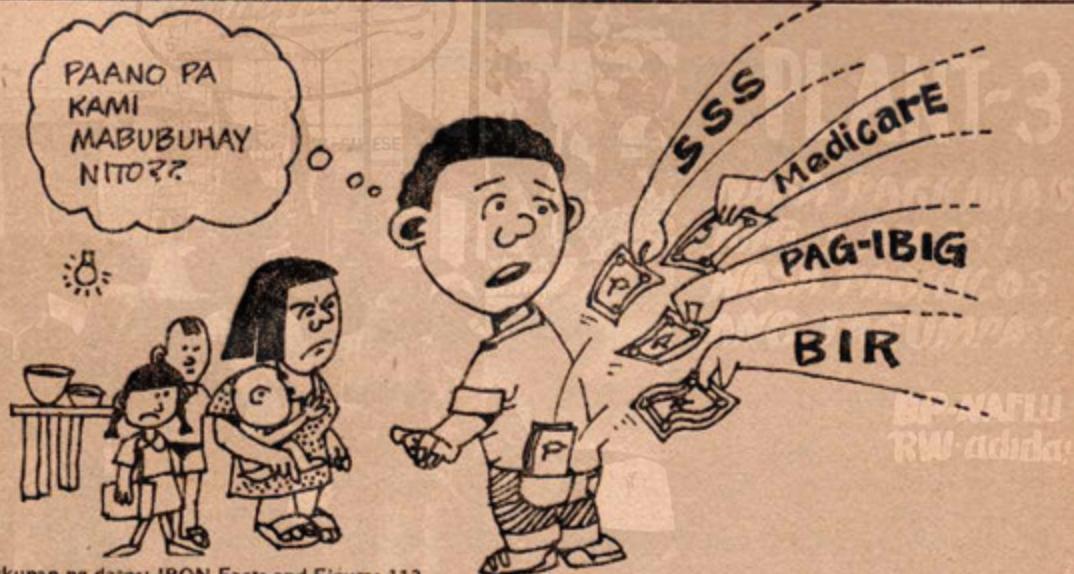
KAYA NAMAN PALA NAGKA KAGANITO AY DAHIL NA
RIN SA MGA EKSEMPSYONG ITINATADHANA MISMO NG
MGA BATAS SA PASAHOD.

MARAMI RING KOMPANYA ANG DI TUMUTUPAD SA PINAIIRAL
NA MGA BATAS SA PASAHOD.

PAGPALAGAY NANG NATATANGGAP NG MGA MANGGAGAWA
ANG SAHOD NA AYON SA BATAS, DI NAMAN ITO ANG AKTUWAL
NA HALAGANG INIUWI NILA SA BAHAY PAGDATING NG PAYDAY.

Pinagkunan ng datos: IBON Facts and Figures 113.

NAGHIHIKAHOS ANG NAKAKARAMI

DAHIL DI KAYANG ABUTIN NG KITA ANG GASTOS SA PAMUMUHAY,
HIGIT NA NAKAKARAMING PAMILYA ANG NABUBUHAY SA PAGHIHIKA-
HOS AYON SA SURBEY NG NCSO* NOONG DISYEMBRE 1983.

Taunang kita na Sapapara sa Masustansyang Pagkain	Sa Pilipinas	Sa Metro Manila	Sa labas ng M. Manila
	P13,961	P14,918	P13,835
Pamilyang di nakakatugon dito	4.80 milyon	0.26 milyon	4.66 milyon
Bahagi sa kabuuhan	51%	21%	57%
Taunang Kita na Sapapara sa Kinakailangang Gastos sa Pamumuhay	P23,268	P24,864	P23,058
Pamilyang di nakakatugon dito	6.63 milyon	0.53 milyon	5.95 milyon
Bahagi sa kabuuhan	71%	43%	73%

* National Census and Statistics Office.

BAKIT HINDI NGA MAGHIHIKAHOS ANG NAKAKARAMI KUNG ANG MALAKING BAHAGI NG KABUUANG KITA NG MGA PAMILYA SA PILIPINAS AY NAPUPUNTA SA MALIIT NA BAHAGI NG POPULASYON?

Distribusyon ng Kita
(Oktubre – Disyembre 1983)

	Bahagi sa Kabuuang Kita		Karaniwang Kita	
	1980	1983	1980	1983
20% ng pinakamahihirap	3.3%	3.8%	P 495.00	P 1,043.20
20% ng pumapangalawa sa pinakamahihirap	7.9	7.2	1,184.90	1,995.50
20% na nakapagitna sa mayayaman at mahihirap	12.6	11.9	1,889.80	3,308.80
20% ng pumapangalawa sa pinakamayayaman	21.2	20.6	8,249.20	5,687.10
20% ng pinakamayayaman	55.0	56.6	3,179.70	15,646.10

Kabuuang kita ng mga pamilya:

1980 – P26,478.407 milyon
1983 – P51,940.00 milyon

Mula sa IBON Facts & Figures 139

SA INYO YAN,
SA AKIN
'TO'!!

Problema ang tirahan sa Pilipinas

TAUN-TAON, ANG BANSA AY KINUKULANG NG 200,000 PABAHAY. MULA 1981 HANGGANG 1985, TINATAYANG MAY 2.67 MILYONG PABAHAY PA ANG KAILANGAN NATIN.

SA TAAS NG PRESYO NG MGA MATERYALES NGAYON SA KONSTRUKS-YON GAYUNDIN NG PAUPA SA BAHAY, ANG PAGKAKAROON NG SARILI AT MAAYOS NA PAMAMAHAY AY NANANATILI NA LANG PANGARAP SA NAKARARAMING PAMILYA.

TAKBO NG UPAHAN SA METRO MANILA

- 2-palabag na apartment ng MHS* — P446/buwan
- 2-kwartong apartment ng BLISS — P450/buwan
- 1-kwartong entreswelo — P500
- 2-kwartong karaniwang apartment — P1,000-P1,500

*Ministry of Human Settlements

DAHIL DITO, DAANG LIBONG FAMILYA NGAYON ANG NAGSISIKSAN SA MGA SLUM AREAS.

SA METRO MANILA LANG 23.3% NG POPULASYON AY MGA ISKWATER.

BAHAGI RIN NG PROBLEMA SA PANINIRAHAN ANG KAKULANGAN NG MALINIS NA TUBIG SA BANSA.

MAGING SA METRO MANILA NA PANGU-NAHING SINESERBISYUHAN NG MWSS* AY PINOPROBLEMA PA RIN ANG TUBIG.

*Metro Manila Waterworks & Sewerage System

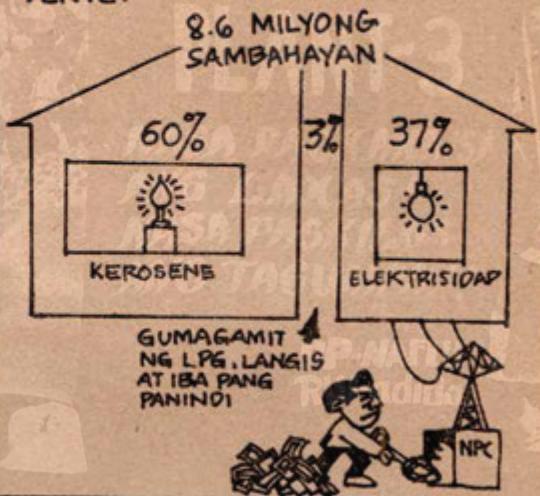
ANG KAWALAN NG MALINIS NA TUBIG AY NAGIGING DAHILAN NG MGA KARAMDAMAN NG MARAMING FILIPINO LALO NA SA KANAYUNAN.

1 Ito'y impeksyon ng bituka sanhi ng bulate (Ascaris). Pinakamaraming nagkakasakit nito sa Pilipinas.

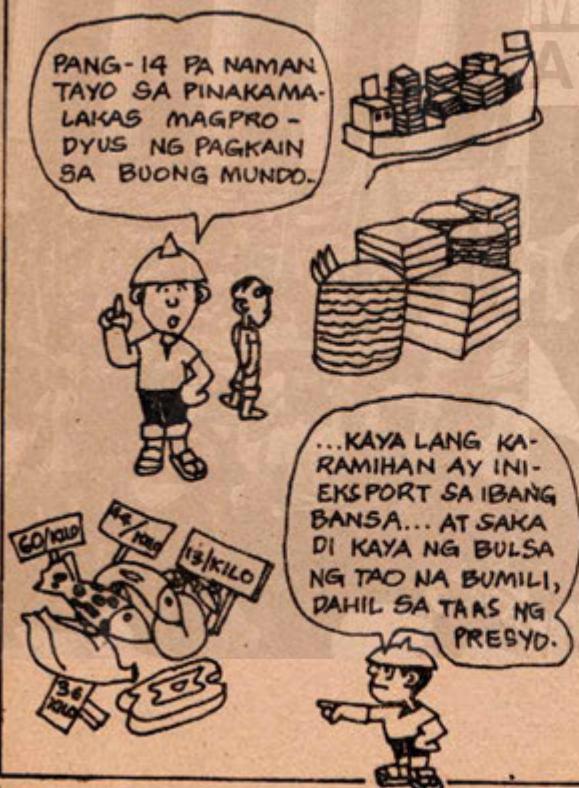
2 Ito'y sakit na likha ng isa ring uri ng bulate na nakakapinsala sa ugat. Sa Southeast Asia, pinakamaraming kaso nito sa Pilipinas.

SA KABILA RIN NG MARAMING PROYEKTO NG GOBYERNO SA ELEKTRISIDAD, MARAMI PA RING SAMBAHAYAN ANG WALANG KORYENTE.

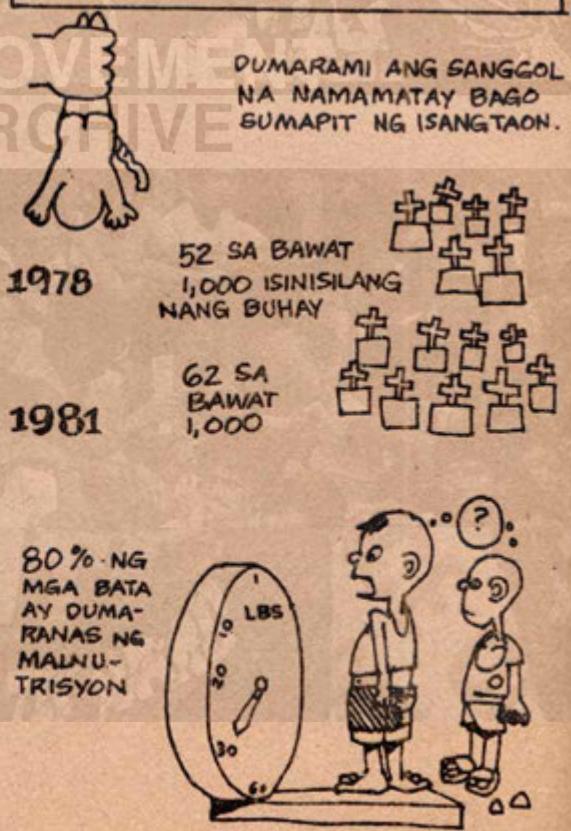

Problema rin ang kalusugan

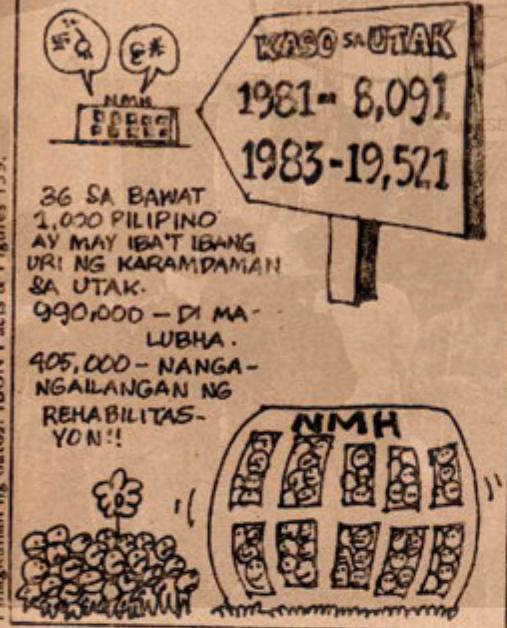
AYON SA SURBEY NG FNRI NOONG 1982, ANG ARAW-ARAW NA PAGKAIN NG KARANIWANG PAMILYA SA BANSA AY KULANG SA MAAHALAGANG SUSTANSYA.

PANGUNAHING APEKTADO NG KAWALAN NG SAPAT NA SUSTANSYA AY MGA BATA.

BUNGA NAMAN NG LABIS NA KAHIRAPAN, DUMARAMI ANG NAGKAKAROON NG SAKIT SA UTAK.

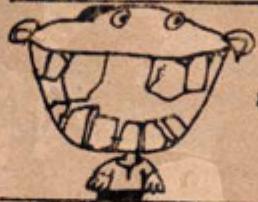

SA TAAS NG SINGIL SA PAGPAPAGAMOT GAYUNDIN NG MGA GAMOT MARAMING KARAMDAMAN ANG MGA PILIPINO NA DI NA NAIPAPAGAMOT.

2.3 MILYONG PILIPINO ANG BULAG. PANGATLO ANG PILIPINAS SA MAY PINAKAMARAMI NIYO SA MUNDO.

37 MILYON, AY MAAARI PANG MAGAMOT.

SA BAWAT 200 NA MAY DIFFERENSYA SA MATA, ILSA LANG ANG OPHTHALMOLOGIST, 85% PA AY NASA METRO MANILA.

5% NG POPULASYON AY MERONG DIABETES Pero 1% lang ang nagagamot. MAHIGIT 2 MILYON NAMAN ANG DI NAKAKALAM NA MERON SILA NIETO.

97 SA BAWAT 100 PILIPINO AY MAY SIRANG NGIPIN. NOONG 1976, 86 LANG SA BAWAT 100.

SA BAWAT 24,000 PILIPINO, 115A LANG ANG DENTISTA.

Edukasyon: pribilehiyo ng iilan

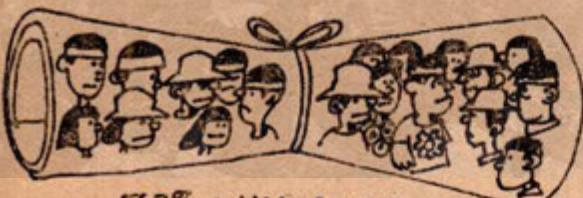
AYON SA NCSO, NOONG 1980 SA MAY 37.6 MILYONG PILIPINO...

4.7% LANG ANG NAKATAPS NG PAG-AARAL HANGGANG KOLEHIYO

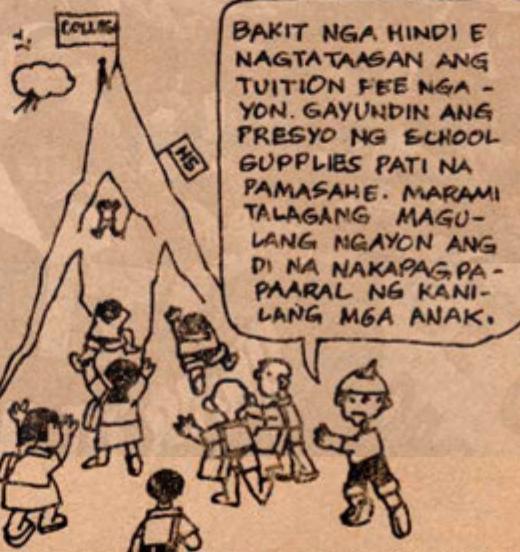

9.5% ANG DI NAKATAPS NG ANUMANG GRADO

56.3% LAMANG ANG NAKARATING NG ELEMENTARYA

DATAY NAMAN SA PAG-AARAL NA GINAWA NG MINISTRY OF EDUCATION, 11 LAMANG SA BAWAT 100 PUPIL NGAYON SA GRADE ONE ANG MAKAKARINGTING SA KOLEHIYO.

MAGING SA PAARALANG PUBLIKO MAN NGAYON AY MAY BAYAD NA RIN.

O, CLASS, MARAMI PA SA INYO ANG DI PA NAKAKABAYAD. P28.00 NGA LANG ISANG TAON ANG BINABAYARAN NYO.

E MAM, NATANGGAL PO SA TRABAHO ANG TATAY KO. SAKA NA LANG DAW PO.

Pinagkunan ng datos: IBON
Facts and Figures 139

Tumataas ang kriminalidad sa bansa

SA HIRAP NG BUHAY NGAYON, DUMARAMI ANG NALULULONG SA MASASAMANG GAWAIN. KATUNAYAN, TUMAAAS NG 70% ANG BILANG NG KRIMENG NAGANAP SA BANSA SA PAGITAN NG 1975 AT 1980.

Dami ng Krimen

	1975	1980	Itinaas (Ibinaba)
Murder	2,194	4,971	126.50%
Homicide	3,369	8,020	138.05
Pananakit	3,342	16,109	382.02
Pagnanakaw	5,428	13,823	154.66
Pandurukot	17,472	23,339	33.58
Panggagahasa	1,254	1,190	(5.10)
Iba pang krimen	45,393	65,545	44.39
Kabuuhan	78,452	132,997	69.53

Pinagkunan ng mga datos: IBON Facts & Figures 139

MALAMANG NA MAS MATAAS PA RITO ANG KRIMINALIDAD NGAYON DAHL MAS MAINAM ANG BUHAY NOON KESA NGAYON.. IKK!!

Ang krisis sa buhay ng isang manggagawa*

SI BERTO ay ISANG MANGGAGAWA SA ISANG PABRIKA. SIYA ANG TANSING NAGHAHANAPBUHAY SA KANILANG FAMILYA - ASAWA AT APAT NA ANAK.

* Hango mula sa tunay na buhay.

SA AMING MAHIRAP, 'YANG KASALUKUYANG KRISIS SA ATING EKONOMYA SA KATUNAYAN AY BAHAGI NA NG AMING PANG-ARAW-ARAW NA BUHAY.

WALA PA MAN 'YANG DEBALWASYON AT PROBLEMA SA UTANG NG BANSA E LUBOG NA KAMI SA KRISIS . LAMANG KUNG DATI 'AY HANGGANG BEWANG ANG PAGKALUBOG NAMIN , NGAYON E HANGGANG ULO NA HALOS.

MATAPOS IBAWAS ANG LAHAT NG DEDUCTION --- UNION DUES, PAGIBIG, SSS, WITHHOLDING TAX AT IBA PA, ANG BUWANANG SAHOD NA INIUUWI KO KB MISIS E' ₱ 878 NA LANG.

HINDI PA NAMIN ISINASAMA SA GASTOS ANG PAMBILI NG DAMIT DAHLI DI NA TALAGA KAYA KAYA ANG MGA BATA, NAGTITYAGA NA LANG SA BIGAY NG MGA KAMAG-ANAK.

bigas	100.00
pang-ulam	350.00
upa sa bahay	150.00
pamasahe	70.00
gas	60.00
gatas ng mga bata	69.00
asukal	45.00
tinapay	45.00
cape	30.00
sabong panlaban	32.00
sabong pampaligo	10.50
toothpaste	6.00
gamot ng mga bata	50.00
kabuuang gastos	1,060.50

Ano ang agribusiness?

BAGAMAT SA PAG-EEXPORT PA RIN NAKATUTOK ANG ATING EKONOMYA, ANG PANGUNAHING BINIBIGYANG-PIIN NITO NGAYON ay ANG PAGPAPALAKAS NG PRODUKSYONG AGRIKULTURAL.

Kabuuang Produkto na Gawa sa Bansa	Bahagi ng Agrikultura	Bahagi ng Industriya	Bahagi ng Serbisyo
1972 P 46,340 M	32.3%	25.4%	42.3%
1975 55,054	30.9	27.2	41.9
1981 96,184	25.6	36.4	38.1
1982 99,031	25.7	36.3	38.0
1983 100,125	24.8	36.0	39.2
1984 165,990 (Enero-Hunyo)	24.0	34.0	42.0

Pinagkunan ng datos: Central Bank

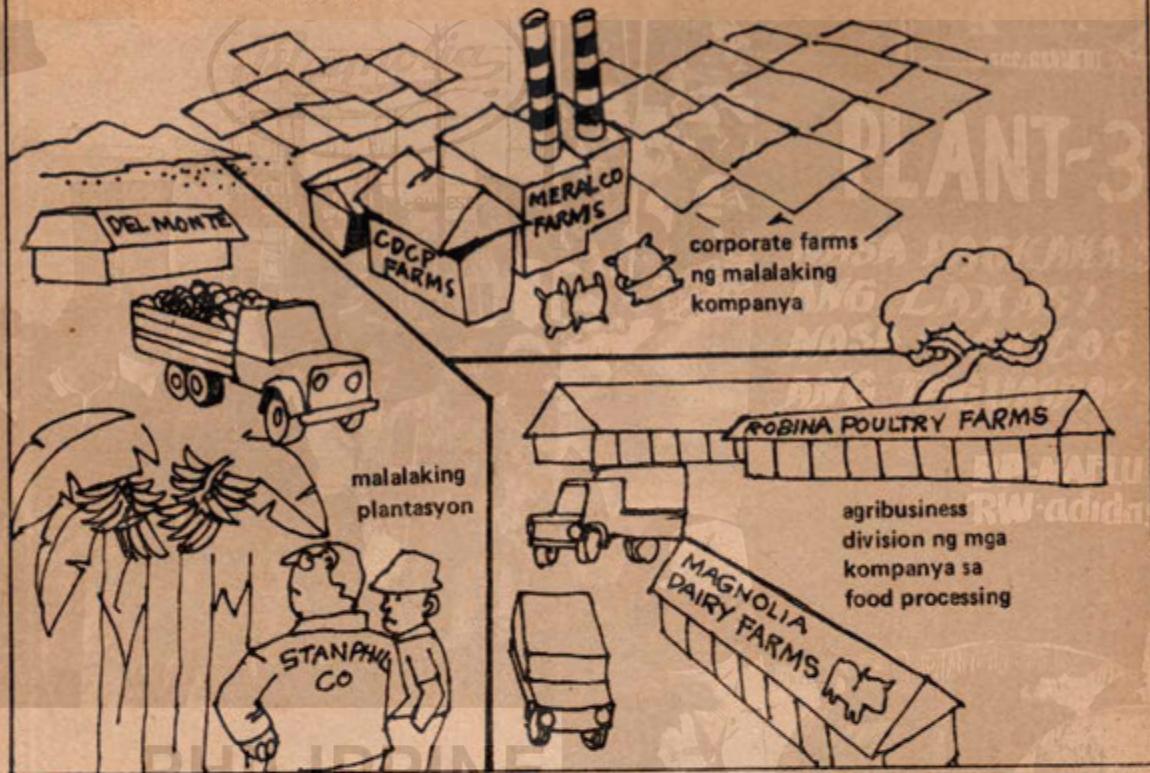

SINASAGAWA ITO NGAYON NG GOBYERNO SA PAMAMAGITAN NG AGRIBUSINESS.

ITO ay ang malawakan at maramihang produksyon ng mga produktong agrikultural na ginagamitan ng makabagong tehnolohiya.

PERO DI NA BAGO ANG AGROBUSINESS SA PILIPINAS. KATUNAYAN, MAY TATLONG KLASE NG OPERASYON NITO NA MALAOON NANG TUMATAKBO.

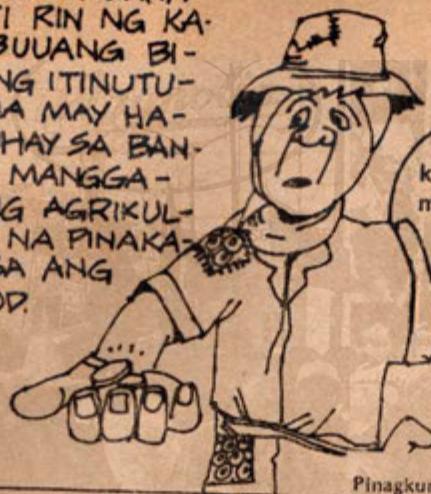

Mahalagang mapaunlad ang agrikultura

SA KALAGAYAN NGAYON NG BANSA, NAPAKAHALAGA NGA NA MAPAUNLAD ANG ATING AGRIKULTURA.

HALOS KALAHATI RIN NG KABUUANG BILANG NG ITINUTURING NA MAY HANAPBUHAY SA BANSAA YAY MANGGAGAWANG AGRIKULTURAL NA PINAKAMABABA ANG PASAHOD.

kabuuang lakas-paggawa na may hanapbuhay (Enero-Marso 1984) 18,724 milyon
sa agrikultura (49%) 9,187 milyon
sa industriya at serbisyo (51%) 9,537 milyon

Pinagkunan ng datos: National Census and Statistics Office (NCSO)

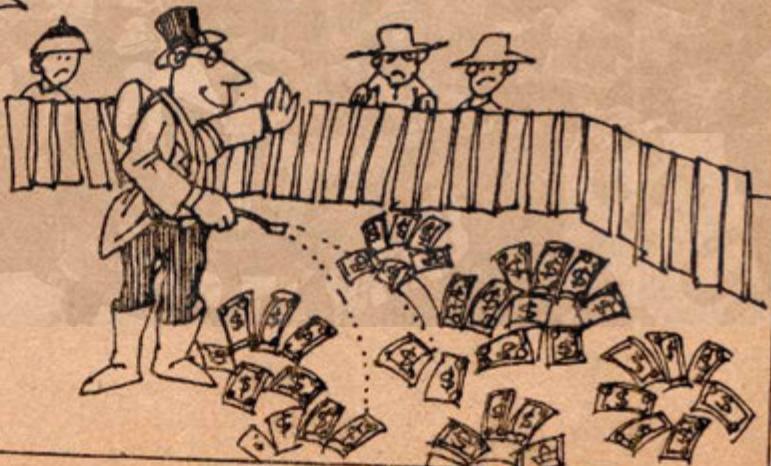
AT ANIMNAUPUNG PORSYENTO NG KITA SA PAG-EEXPORT NG BANSAA YAY GALING SA MGA PRODUKTONG AGRIKULTURAL.

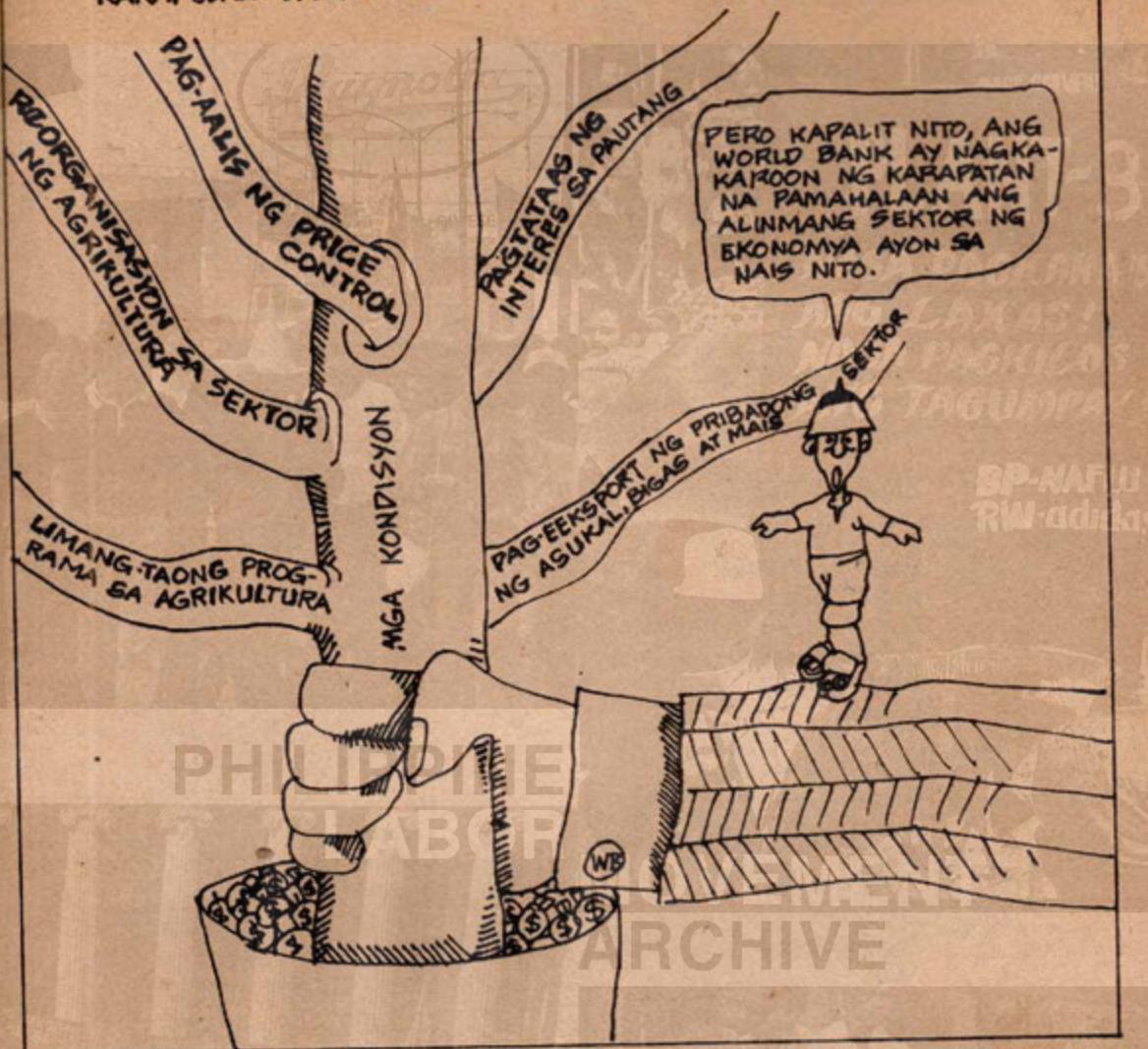
Maaasahan ba ang agribusiness?

MAKABUBUTI NGA SANA ANG AGRIBUSINESS SA EKONYOMYA KUNG ANG MAKIKINABANG DITO AY TAYO RING MGA PILIPINO.

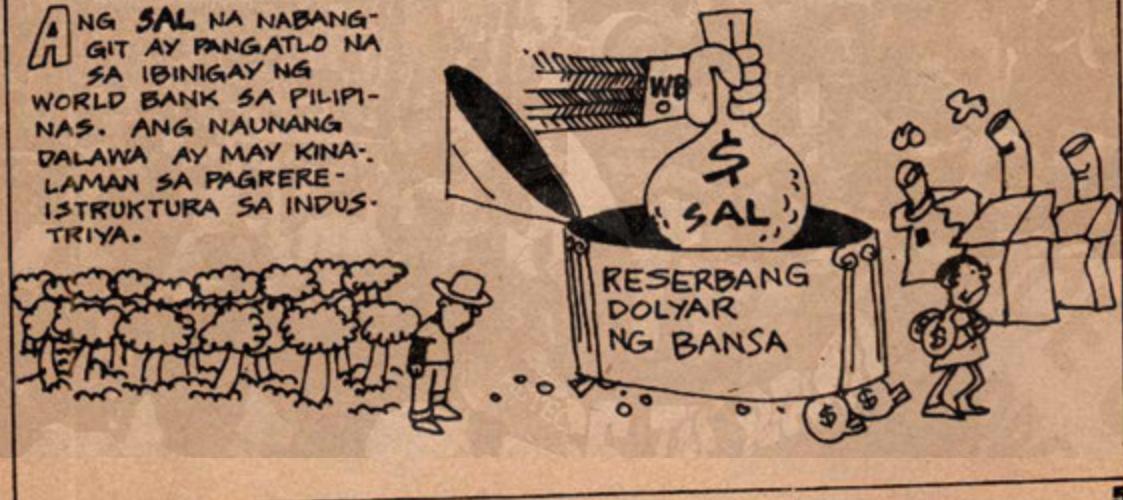
PERO
HINDI KAYA ANG PAGBIBIGAY-DIIN NGAYON NG GOVERNMENT SA AGRI-BUSINESS AY BILANG PAGTUPAD LAMANG SA KONDISYON NG WORLD BANK KAPALIT NG \$150 MILYONG PAUTANG NITO SA PILIPINAS??

ANG PAUTANG NA ITO AY SA ILALIM NG STRUCTURAL ADJUSTMENT LOAN O **SAL**. ISANG URI ITO NG PAUTANG PARA MAPUNUAN ANG KAKAPUSAN SA DOLYAR NG ISANG BANSA.

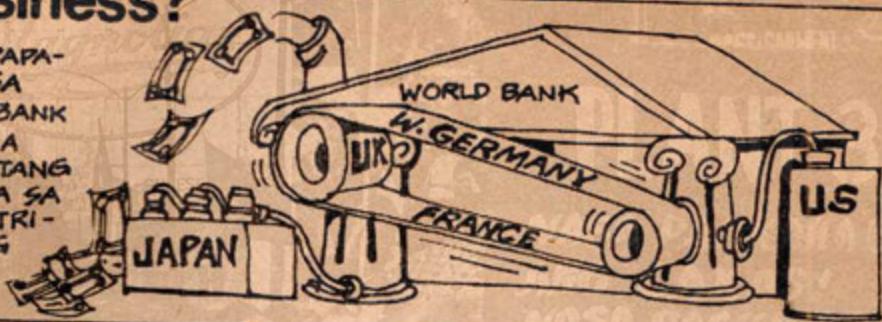

ANG **SAL** NA NABANGGIT AY PANGATLO NA SA IBINIGAY NG WORLD BANK SA PILIPINAS. ANG NAUNANG DALAWA AY MAY KINALAMAN SA PAGRERE-ISTRUKTURA SA INDUSTRIYA.

Bakit interesado ang World Bank sa agribusiness?

A NG NAGPAPATAKBO SA WORLD BANK
AY ANG MGA MONOPOLISTANG KAPITALISTA SA MGA INDUSTRI-YALISADONG BANSA.

SA NGAYON, ANG PANDAIGDIGANG PRODUKSYON AT DISTRIBUSYON NG MGA PANGUNAHING PAGKAIN AY KONTROLADO NG MGA KORPORASYONG MULTINASYONAL NA PAG-AARI NG MGA MONOPOLISTANG KAPITALISTANG ITO.

Produkto	Nangungunang Kompanya	Nasyonalidad
Asukal	Tate & Lyle Engelhard (Philips) Gulf & Western Amstar Sucres et Denrees E.D.F. Man Lonrho	UK US US US France UK UK
Mais	Continental (US) Cargill Louis Dreyfus Andre' Bunge & Born CPC International Standard Brands ADM	US US France Switzerland Brazil US US US
Bigas	Connell Continental "Six Tigers"	US US Thailand
Saging	R.J. Reynolds (Del Monte) United Brands Castle & Cooke	US US US
Pinya	Mitsubishi R.J. Reynolds (Del Monte) Castle & Cooke Nestle (Libby)	Japan US US US
Kape	J. Aron Volkart ACLI International Socomex Nestle Procter & Gamble Gn General Foods Cocoa Cola Jacobs	US Switzerland US US Switzerland US US US West Germany

KAYA PALA KABILANG ANG MGA 'YAN SA LISTAHAN NG PRIORITY CROPS NG GOVERNMENT.

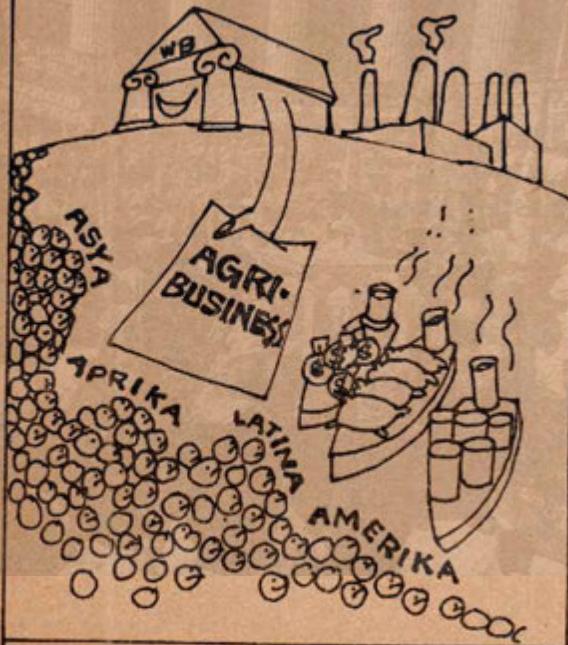

4 NG MGA MONOPOLISTA KAPITALISTA RING ITO ANG MAY KONTROL SA PRODUKSYON AT DISTRIBUSYON NG MGA SANGKAP AT KAGAMITAN PARA SA AGRIKULTURA.

Produkto	Nangungunang Kompanya	Nasyonalidad
Binhi	Cargill	US
	Ciba-Geigy Ltd.	Switzerland
	FMC	US
	ITT	US
	Monsanto	US
	Royal Dutch Shell	UK
Abono't Pestisidyo	Upjohn	US
	FMC	US
	Monsanto	US
	Royal Dutch Shell	UK

KAYA RIN PALA IMPORTED NA BINHI ANG IPINATATANIM SA AMIN NA NANGANGA-ILANGAN NG IMPORTED DING ABO-NO'T PES-TISIDYO.

PUSPUSANG IKINAKAMPANYA NG WORLD BANK ANG AGRIBUSINESS PARA PATULOY NA MABUHAY ANG NEGOSYO NG MGA MONOPOLISTANG KAPITALISTA NA ITINATA-GUYOD NITO.

7 KAYA RIN HINIHIKAYAT NG WORLD BANK ANG MGA BANSANG LUMALAPIT DITO NA BIGYANG LAYA SA PAMUMUHUNAN ANG MGA DAYUHAN AY DAHL SA MATAAS NA PASAHOD SA MGA INDUSTRIYALISADONG BANSA.

AT HINDI NAMAN NABIGO
ANG WORLD BANK
SA PILIPINAS.

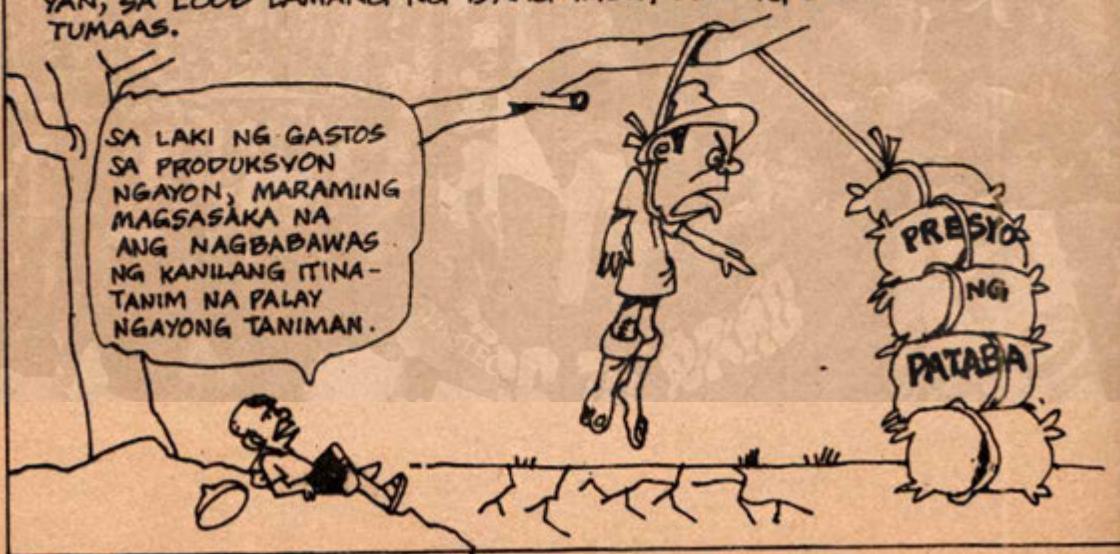

Pinagkunan ng datos: *Corporate Powers in Selected Food Commodities*, F.C., Clairmonte and J. Cavanagh, UN conference on Trade and Development Report Series; BALAI Asian Journal No. 7

Ano ang ibubunga ng pagkontrol ng World Bank sa agrikultura?

Malamang na lalo tayong kapusin sa pagkain.

NANG BAWIN NG GOBYERNO ANG FERTILIZER SUBSIDY, LALONG TUMAAANG PRESYO NG MGA PATABA AT PESTISIDYO. KATUNAYAN, SA LOOB LAMANG NG ISANG TAON, LIMANG BESES NA ITONG TUMAAANG.

NANG ITAAS NG GOBYERNO ANG INTERES SA PAGPAPAUTANG PARA SA AGRIKULTURA, LALONG MARAMING MAGSASAКА ANG MAHIHIRA - PANG MAKAKUHA NG IPUPUHUNAN NGAYON.

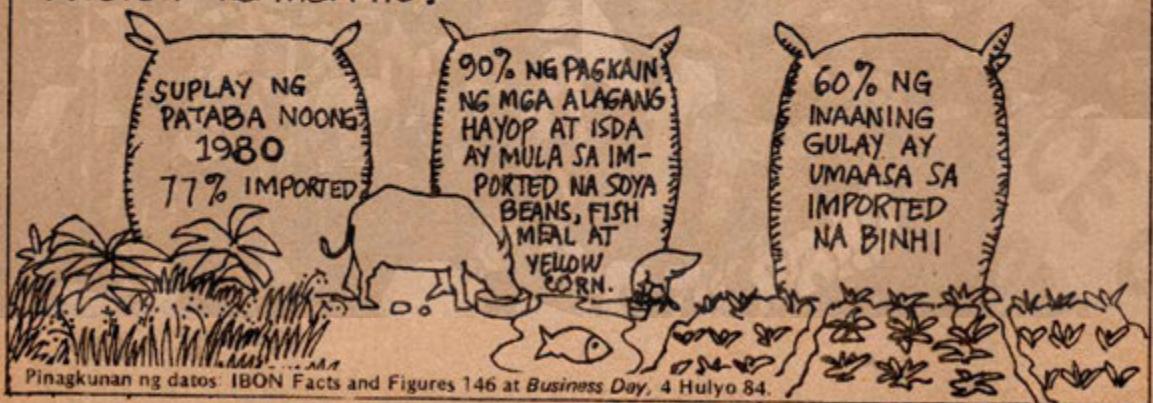

Pinagkunan ng datos: IBON Facts and Figures 146.

DAHL BINIBIG - YANG-DIIN PA RIN NG GOBYERNO ANG PAG-EEXPORT, MAS LALAWAK LALO ANG MGA LU-PAING ILALAAN SA PAGTATANIM NG MGA PRODUKTONG IBEBENTA SA DAYUHANG PAMILIHAN.

Lalong poproblemahin ng bansa ang kakapusán sa dolyar.

IPAGPALAGAY NANG KUMITA NGА TAYO SA PAG-EEXPORT NG MGA PRODUKTONG AGRIKULTURAL, MABABAWI BA NAMAN NATIN ANG GASTOS SA IMPORTASYON NG MGA SANGKAP SA PRODUKSYON NG MGA ITO?

Pinagkunan ng datos: IBON Facts and Figures 146 at Business Day, 4 Hulyo 84.

MABABAWI RIN BA NATIN ANG PAMBAYAD SA UTANG AT INTERES NITO NA PINAGKUKUNAN NATIN NG DOLYAR NA PAMBILI NG MGA GAMIT NA 'YAN SA PRODUKSYON?

Malamang din na lalong lumubha ang problema sa kawalan ng hanapbuhay.

DAHIL MAS MURA NGAYON ANG UMANGKAT NG FERTILIZER KAYSA MAGPRODUS NITO, ANG PLANTERS' PRODUCTS NGAYON AY NAG-IIISIP NA ISARA NA ANG PLANTA NITO AT MAMUHUNAN NA LANG SA AGRI-BUSINESS.

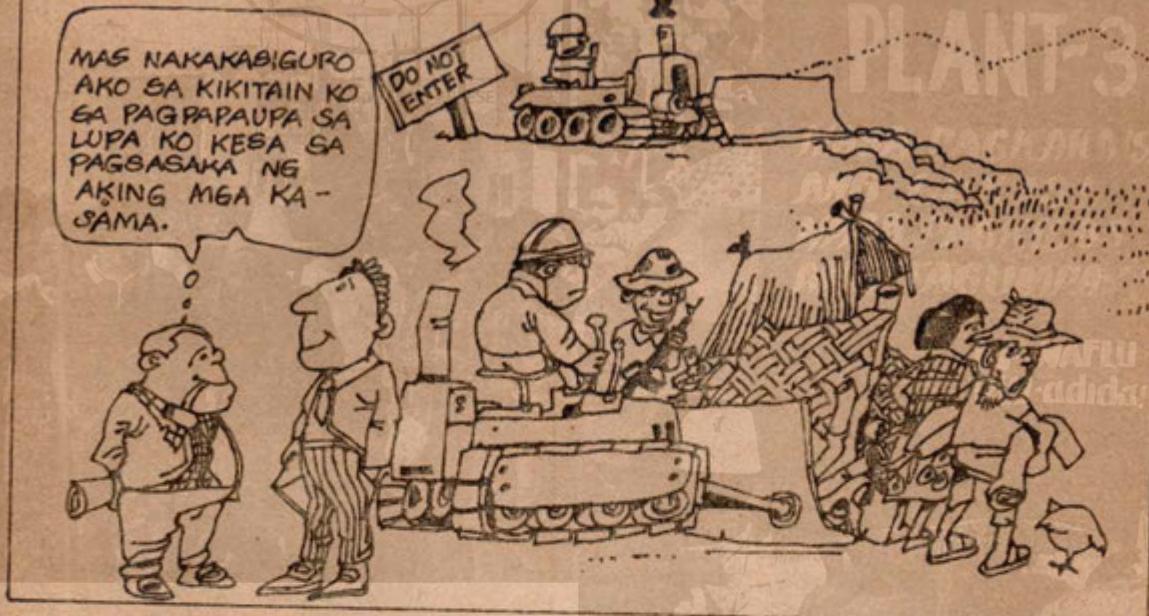

MAY 2,000 MANGGAWA ANG MAAARING MA-LAYOFF DITO!

ANG MALAKING PLANTASYON NG ASUKAL NA NGAYON AY PAG-TATAMNAN NA LANG DAW NG YELLOW CORN AY MAGIGING DAHILAN NG PAGKAWALA NG HANAPBUHAY NG MAY 15,000 MANGGAGAWA NA UMAASA RITO.

MARAMING MAGSASA KA NA ANG NAWALAN NG LUPANG KANILANG SINASAKA DAHL MAS PINAPABORAN NGAYON LANG MGA LUPA SA LANG MGA LUPA SA MALALAKING KORPORASYON.

Lalong mapapaailim sa kontrol ng mga dayuhan ang ating ekonomya.

Anong klaseng agribusiness ang kailangan ng mga Pilipino?

SA IKAUUNLAD NG KAPAKANAN NG BUONG BAYAN, MAHALAGANG
MAISABANSA ANG PROGRAMA SA AGRIBUSINESS.

Inilalathala ng IBON Databank Philippines, Inc., 4427 Int. Old Sta. Mesa, Sta. Mesa, Manila
P.O. Box SM-447, Manila.

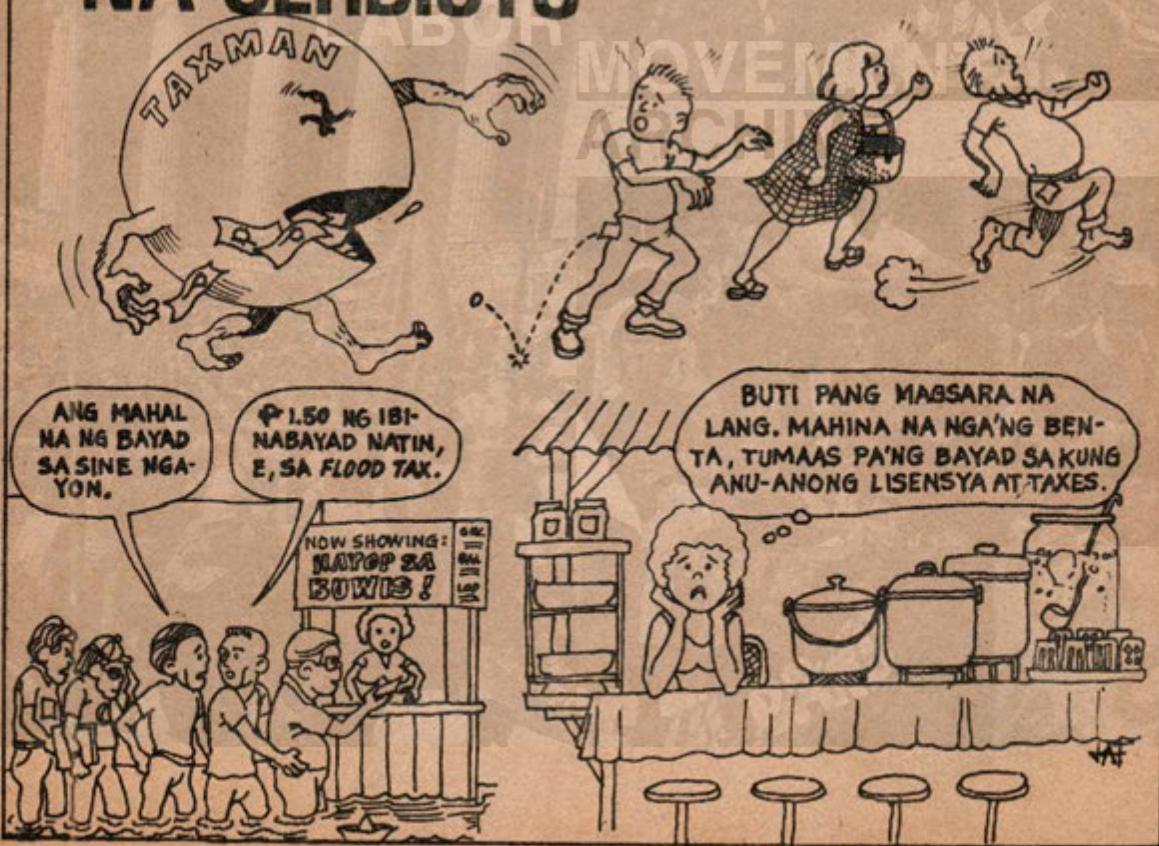
IBON Ekonokomiks

EDISYONG PILIPINO

NOBYEMBRE 1984

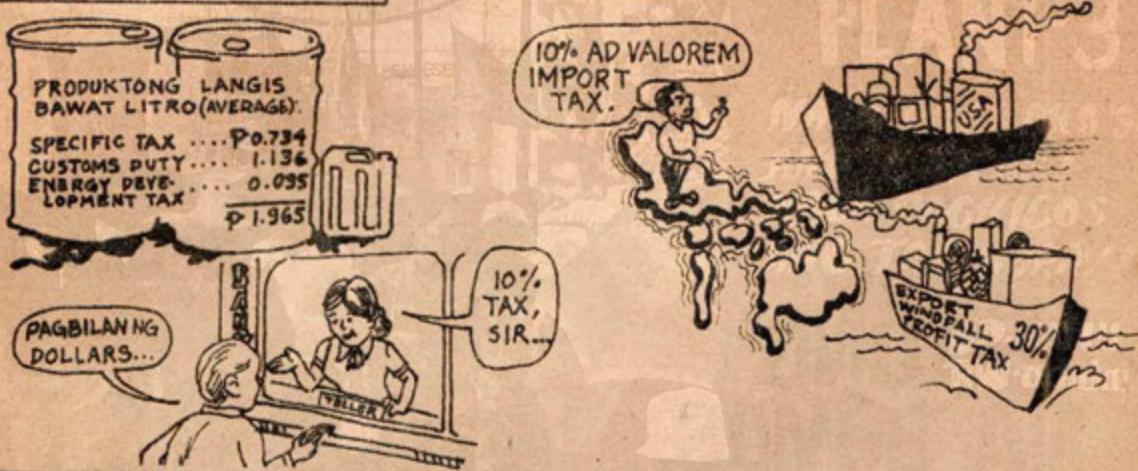
BLG. 6

PATUNG-PATONG NA BUWIS, KULANG-KULANG NA SERBISYO

WALANG KATAPUSANG BUWIS

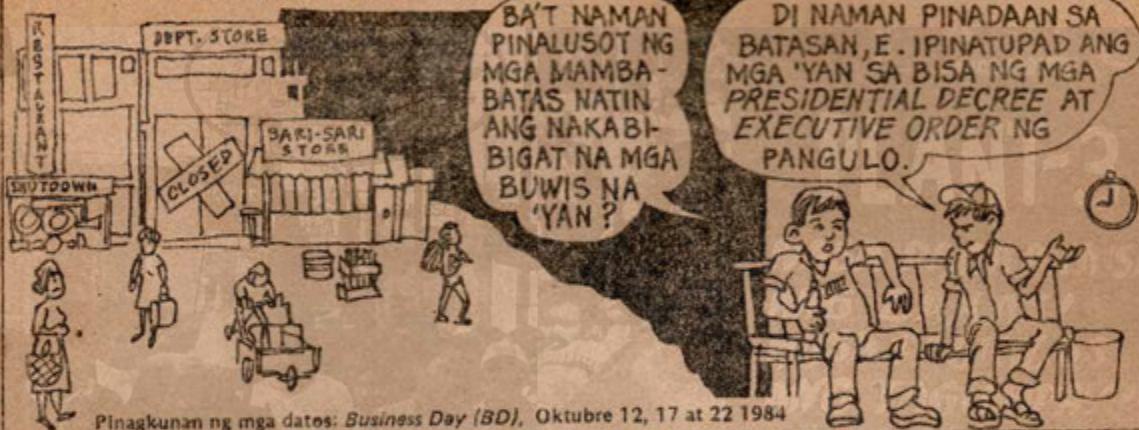
KAY HIRAP NA NGA NG BUHAY, DINAGDAGAN PA ANG MGA PASANING BUWIS NATING MGA MAMAMAYAN. NOONG MAYO AT HUNYO, ANG GOBYERNO ay NAGPATAW NG MGA KARAGDAGANG BUWIS NA INAASAHAH MAG-AAKYAT DITO NG ₱9-MILYON.

NITONG AGOSTO HANGGANG OKTOBRE, IBINABA ANG BUWIS SA MGA IMPORTED NA PRODUKTO, GAYUNDIN ANG BUWIS SA PAGBILI NG DOLYAR. SINUSPINDI RIN ANG WINDFALL PROFIT TAX NG MGA EKSPORTER.

ANG GANITONG PAGTAAS NG MGA BUWIS AY NAKATUTULONG HINDI LAMANG SA HIGIT PANG PAGTAAS NG PRESYO KUNDI MAGING SA PAGLUBHA NG PROBLEMA SA KAWALAN NG HANAPBUHAY.

Pinagkunan ng mga dates: Business Day (BD), Oktubre 12, 17 at 22 1984

BAKIT SUNUD-SUNOD ANG PAGPAPATAW NG DAGDAG NA BUWIS ? RW-adidas

AYON SA GOBYERNO, KAILANGAN ANG MGA BAGONG BUWIS UPANG MASUNOD ANG ITI-NAKDANG ₱6.5 BILYONG DEPISIT* SA BADYET NITO NGAYONG 1984 NA NAGKA-KAHALAGA NG ₱59-BILYON.

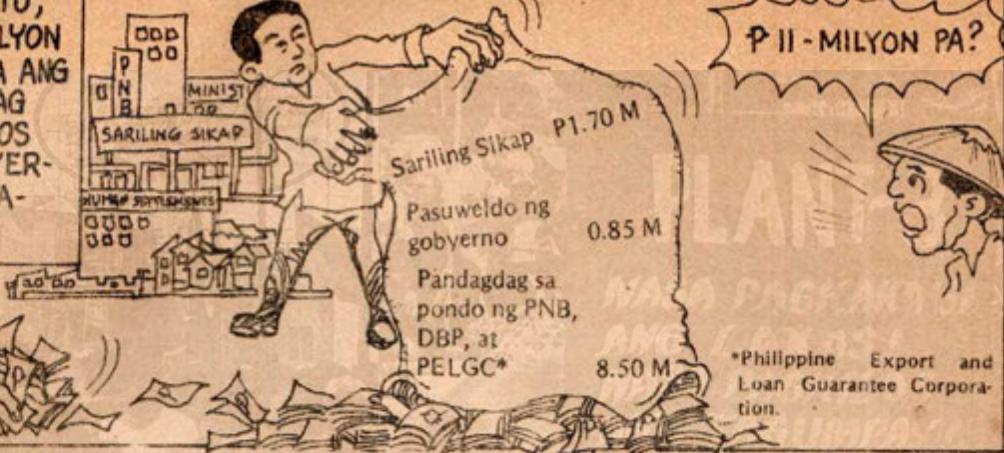

*Kakulangan ng inaa sahang kita ng gobyerno sa itinakdang mga gastusin nito.

KASO, NOONG HUNYO PA LAMANG AY LUMABIS NA NG ₱1.5 BILYON SA TARGET ANG BADYET DEPISIT. DAHL DITO, TINATAYANG AABUTIN PA NG ₱3 BILYON ANG KALABISAN NG DEPISIT SA TAONG ITO.

**BUKOD DITO,
P 11 - MILYON
PA PALA ANG
NADAGDAG
SA GASTOS
NG GOBYER-
NO SA TA-
ONG ITO.**

*Philippine Export and
Loan Guarantee Corporation.

Pinagkunhan ng mga datos: *BD*, 15 May 84, 17 Hul 84; *Veritas*, 12 Ago 84

PAGTUSTOS SA DEPISIT

**BAKIT SA TUWING KUKULANGIN NG
PANTUSTOS SA BADYET ANG GOBYERNO,
ANG MINAMATAAN AY ANG PAGPAPATAW
NG DAGDAG NA MGA BUWIS ?**

**KUNG TUTUUSIN, MAY IBA PA SANANG PARAAN
NA MAAARING GAWIN ANG GOBYERNO ...**

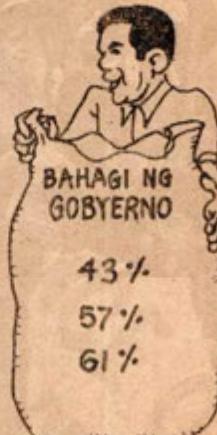
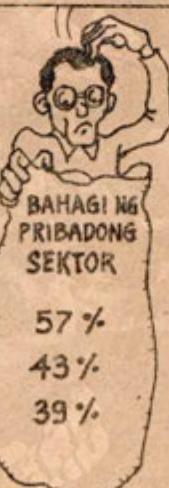
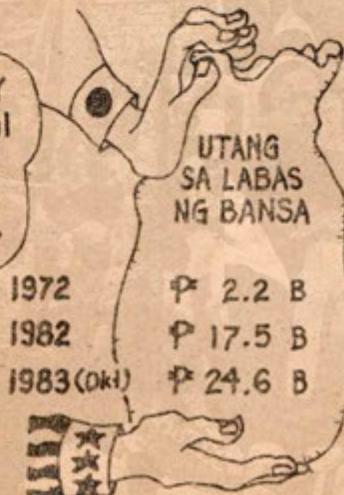
1

PANGUNGUTANG SA LABAS NG BANSA

SA MGA NAKARAANG TAON, MALUWAG NA NAKAUUTANG SA LABAS NG BANSA ANG GOBYERNO KAYA ANG KAPUPUNAN SA BADYET AY NAKUKUHA RITO.

**KATUNAYAN, MAY
MALAKING BAHAGI
ANG GOBYERNO SA
PAGLAKI NG ATING
DAYUHANG UTANG.**

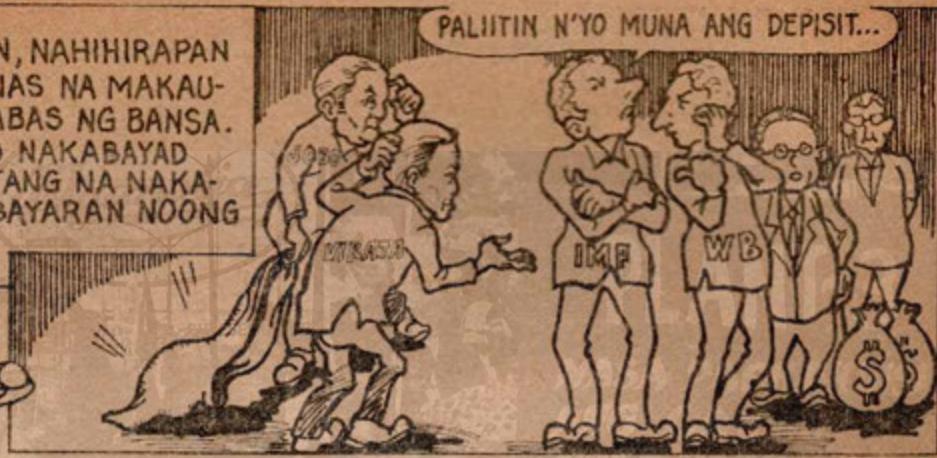
1972
1982
1983(DK)

Pinagkunhan ng datos: *IBON Facts & Figures 125*

PERO NGAYON, NAHIHIRAPAN
ANG PILIPINAS NA MAKATANG
SA LABAS NG BANSA.
KASI, DI ITO NAKABAYAD
SA MGA UTANG NA NAKA-
TAKDANG BAYARAN NOONG
OKTOBRE.

PALIUTIN N'YO MUNA ANG DEPISIT...

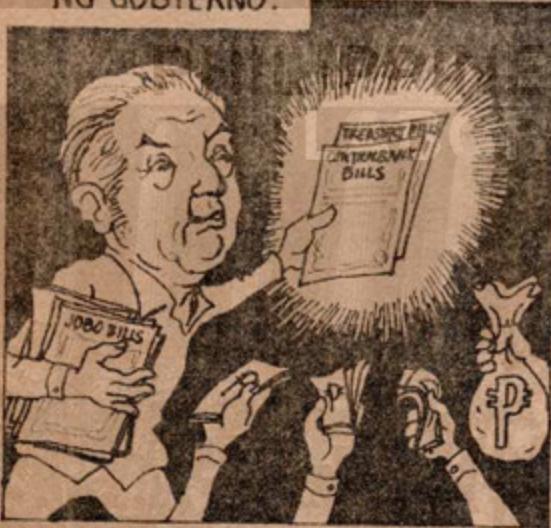

2

PANGUNGUTANG SA PRIBADONG SEKTOR

SA KASALUKUYAN, GINAGAWA ITO
NG GOBYERNO SA PAMAMAGITAN
NG PAGBEBENTA SA PUBLIKO NG
MGA PROMISORY NOTES NA MAY
INTERES. ANG SALAPING MALI-
LIKOM DITO ay maaari sanang
ITUSTOS SA PANGANGAILANGAN
NG GOBYERNO.

PERO KAYA LANG NAMAN ITO GINA-
GAWA NGAYON ay para mabawa-
san ang dami ng perang nasa
sirkulasyon. Sabi kasi ng IMF,
sobra ang dami ng pera natin
sa ekonomiya na nakapagpabilis sa
pagtaas ng presyo.

GAYUNMAN, SA PARA-
ANG ITO ay nagka-
KAAGAWAN PA ANG
GOBYERNO AT PRIBA-
DONG SEKTOR SA KA-
KAUNTI NA NGANG
KAPITAL PARA SA
PRODUKSYON NG
MGA PRODUKTO AT
SERBISYO.

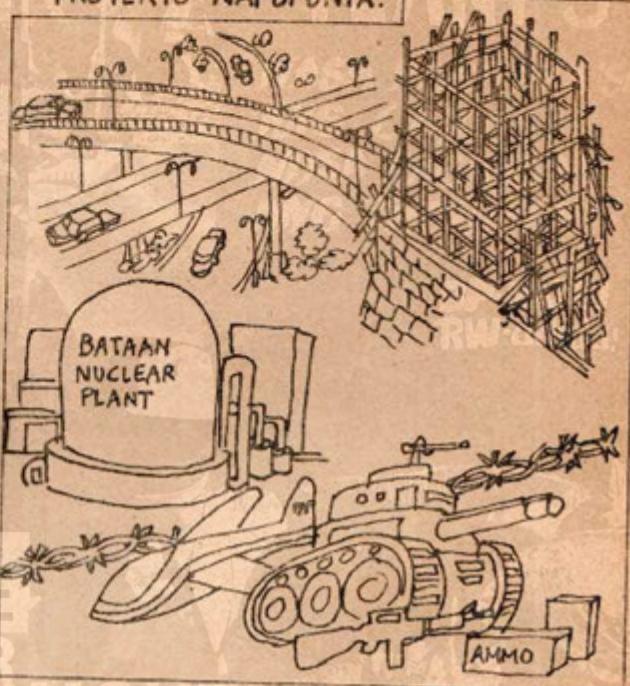
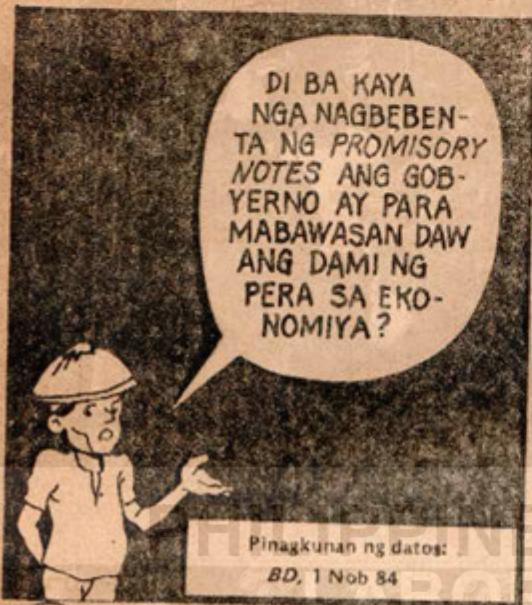

3

PANGUNGUTANG SA CENTRAL BANK

GINAGAWA RIN ITO NG GOBYERNO KAPAG KINUKULANG ITO SA PONDO. KATUNAYAN, NITONG KATAPUSAN NG OKTOBRE, UMABOT NG ₱13.1 BILYON ANG NAI-WITHDRAW NG GOBYERNO SA CENTRAL BANK GAYONG ANG PONDO NITO AY ₱6.5 BILYON NA LAMANG.

KUNG TUTUUSIN, ANG MGA PARAANG NABANGGIT AY HIGIT LAMANG NAGBABAON SA ATIN SA KRISIS LALUPAT ANG PONDO MULA SA MGA ITO AY HINDI SA MGA PRODUKTIBONG PROYEKTO NAPUPUNTA.

4

PAGBABAWAS NG GASTOS

SA PANAHONG ITO NG KRISIS, ANG PINAKAANGKOP SANANG GAWIN NG GOBYERNO AY ANG PAGBABAWAS NG GASTOS. Pero ito yata ang pinakamahirap gawin.

ANG UNANG PLANO PARA MAPANATILI SA ₱6.5 BILYON ANG BADYET DEPISIT NGAYONG 1984 AY BAWASAN NG ₱2 BILYON ANG KASALUKUYANG BADYET AT ₱1 BILYON NA LAMANG ANG KUNIN SA BUWIS.

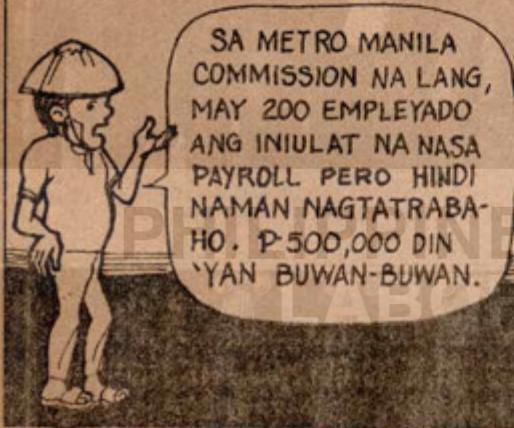

KUNG TUTUUSIN, MAGAGAWAN NG PARAANG MAPALIIT ANG GASTOS NG GOBYERNO, MARAMING OPISINA NIITO ANG SOBRA SA TAUHAN...

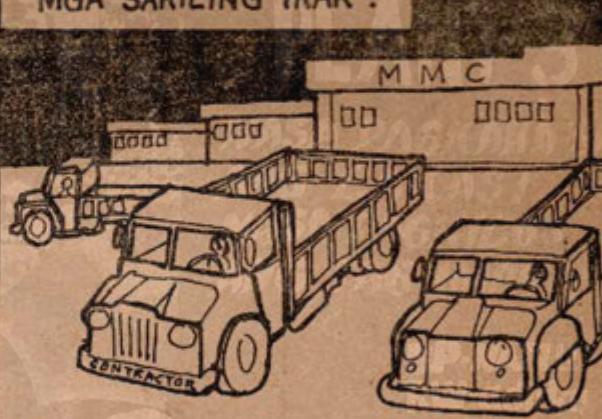

NABANG-
SA A-
ULA SA
KTIBONG

NA NAKAKAPAGPALUBHA SA
KAWALAN NG EPISYENTENG
SERBISYO SA NAKARARAMING
OPISINA NG GOBYERNO.

T AUN-TAON, GUMAGASTOS DIN ANG MMC NG ₱108 MILYON SA PAG-UPA NG MGA TRAK NA PANGHAKOT NG BASURA. DI BA MAS MAKATITIPID KUNG SA HALIP NA UMUPA AY BUMILI NA LANG NG MGA SARILING TRAK?

'YAN AY ILAN LAMANG SA MGA GASTUSIN NA KUNG PAG-IIISIPAN AY MAKABABAWSA SA NAPAKALAKING GAS-TUSIN NG GOBYERNO.

Pinagkunan ng mga datos: Metro Manila Times, 13 Nob 84

5 PAGBUBUWIS

SA NGAYON, ANG PAGPAPATAW NG KARAGDANG BUWIS ANG PINAKAMADALING GAWIN NG GOBYERNO. KATUNAYAN, PARA MAKUMBINSI ANG IMF NA MAKABABAUD SA UTANG ANG PILIPINAS, IPINANGAKO NITO NA PALALAKIHIN ANG KITA SA PAGBUBUWIS.

PARA NAMAN MAKATIYAK ANG IMF, NAGPADA LA ITO NG GRUPO NG MGA EKSPERTO UPANG TINGNAN ANG KAKAYAHAN NG GOBYERNO NA TUMUPAD.

MAS MAKABUBUTI KUNG PALALAKIHIN PA ANG KITA SA PAGBUBUWIS NA MAY KINALAMAN SA PAGNENEGOSYO.

HUWAG MASYADONG UMASA SA MGA BUWIS MULA SA DAYUHANG TRANSAKSYON.

BP-NAFLU
RW-adida

KAYA NAMAN NGAYON, AKTIBONG PINAKIKILOS NG GOBYERNO ANO MAKINARYA NI TO UPANG PAG-IBAYUHIN ANG PANGNGULEKTANG BUWIS.

SINO ANG PUMAPASAN NG PAGBUBUWIS?

SA PILIPINAS, KUNG SINO PA ANG MAHIRAP AT KINAKPOS, SILA PA ANG PUMAPASAN NG BIGAT NG PAGBUBUWIS.

LALUNA NGAYON NA ANG
BINIBIGYANG-DIIN NG
GOBYERNO
AY ANG PAG-BUBUWIS
NA MAY KINALAMAN
SA PAGNEGOSYO.

1970   1980   1985

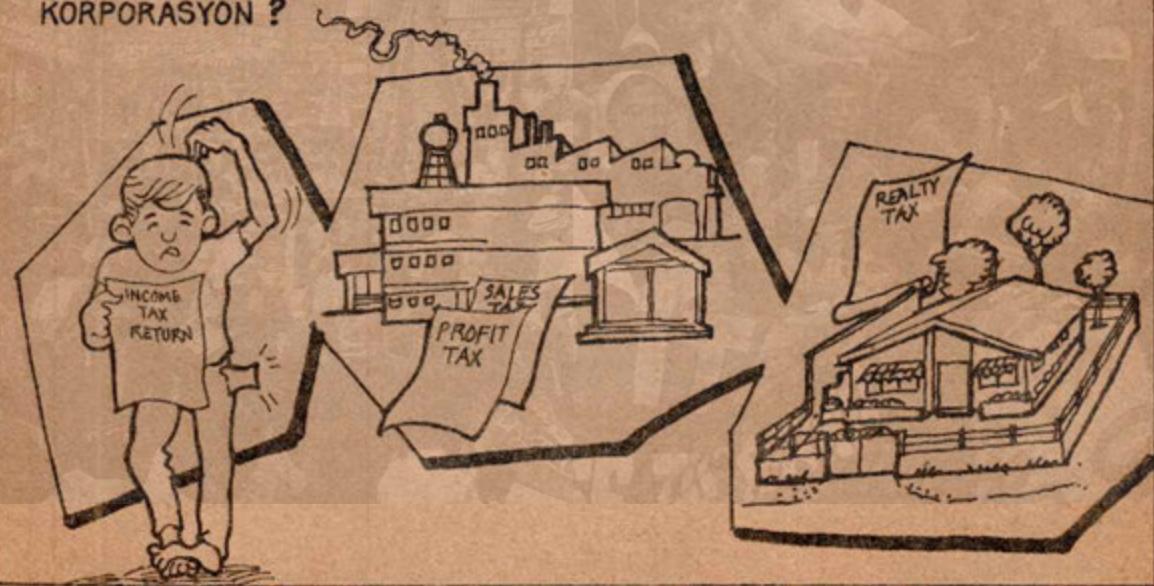
Buwis ng bawat Pilipino kung ang kabuuang buwis na nakolekta ay hahatiin sa kabuuang populasyon	P126.61	P714.41	P1,149.18*
Bahagi sa kabuuang ng buwis na tuwirang kinokolekta sa mamamayan	28%	23%	17%
Bahagi sa kabuuang ng buwis na di-tuwirang ki-nokolekta sa mamamayan	78%	77%	83%

*Batay sa estimasyon ng populasyon na 53.4 milyon kung ang taunang paglaki ng populasyon ay 2.7%.

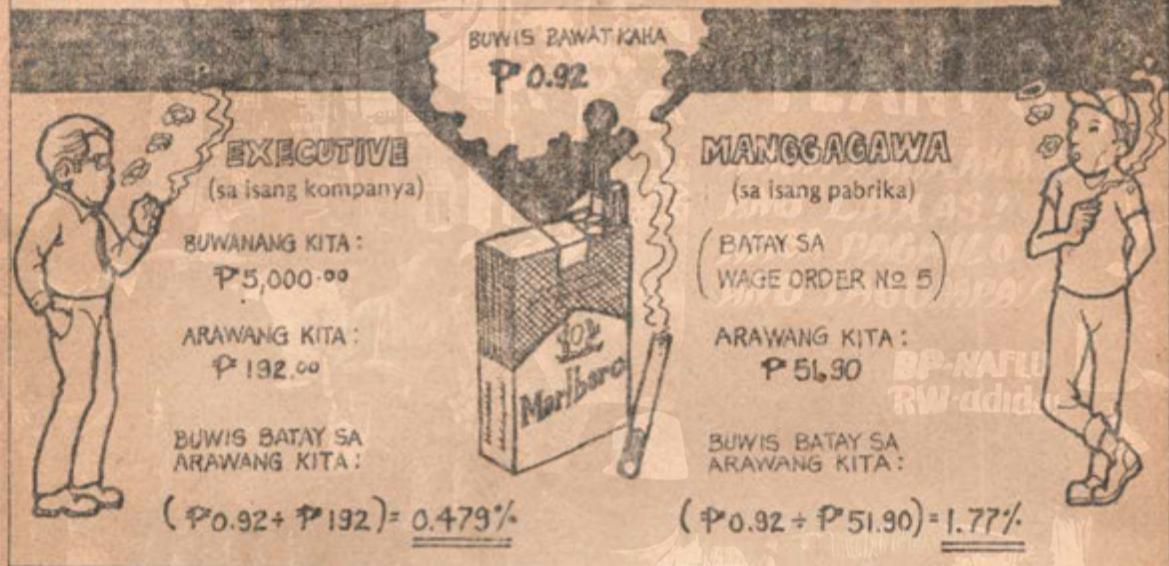

Pinagkunan ng datos: IBON Facts & Figures 147.

KUNG ANG PAGBUBUWIS AY IBINABATAY SA KAKAYAHANG MAGBAYAD, DI BA DAPAT LAMANG NA MAS MALAKI ANG BAHAGI SA KABUUANG KOLEKSYON NG MGA BUWIS NA TUWIRANG KINUKOLEKTA SA MGA INDIBIDUAL AT KORPORASYON?

ANG MGA BUWIS KASI NA DI-TUWIRANG KINUKOLEKTA SA MGA MAMAMAYAN AT SA HALIP AY IPINAPATAW SA PRODUKSyon AT DISTRIBUSyON NG MGA PRODUKTO AT SERBISyo, KUNG TUTUUSIN, AY SA MGA MAMAMAYAN DIN BUMABAGSAK SA PAMAMAGITAN NG MATAAS NA PRESYO.

SAAN NAPUPUNTA ANG PERA NG BAYAN ?

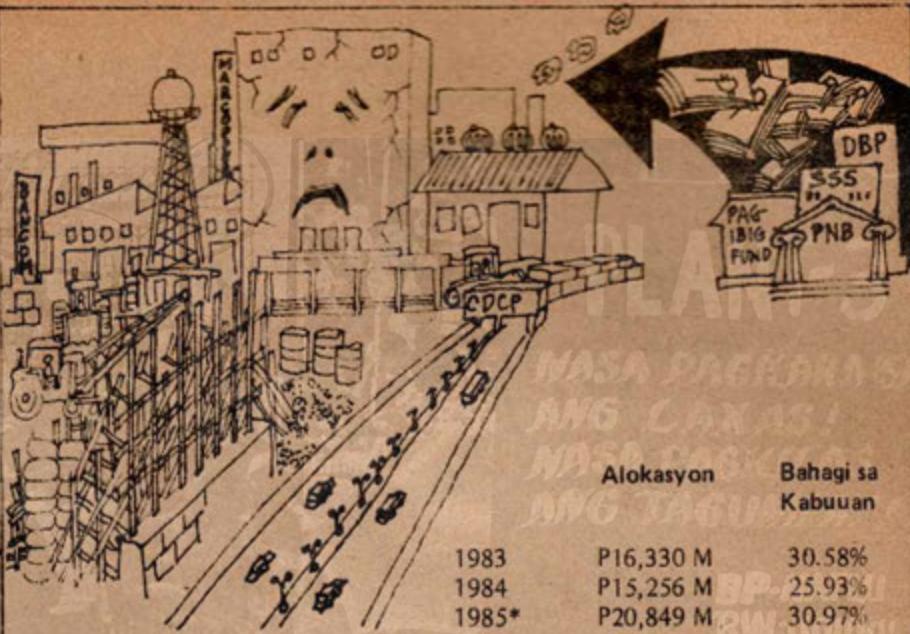
KUNG MALAKING BAHAGI NG PONDONG GOBYERNO AY NAGMUMULA SA MGA BUWIS NA BINABAYARAN NG TAUMBAYAN, DI BA'T NARARAPAT LAMANG NA BUMALIK ITO SA KANILA SA PAMAMAGITAN NG MAHUHUSAY NA SERBISyo ?

ANG MGA SERBISYONG PANLIPUNAN KUNG TUTU-SIN ANG DA-PAT SANANG MAY PINAKA-MALAKING ALOKASYON SA BADYET SA HIRAP NG BU-HAY NGAYON, MARAMI ANG DI MAKATUGON SA MAHAHALA-GANG SERBISyo.

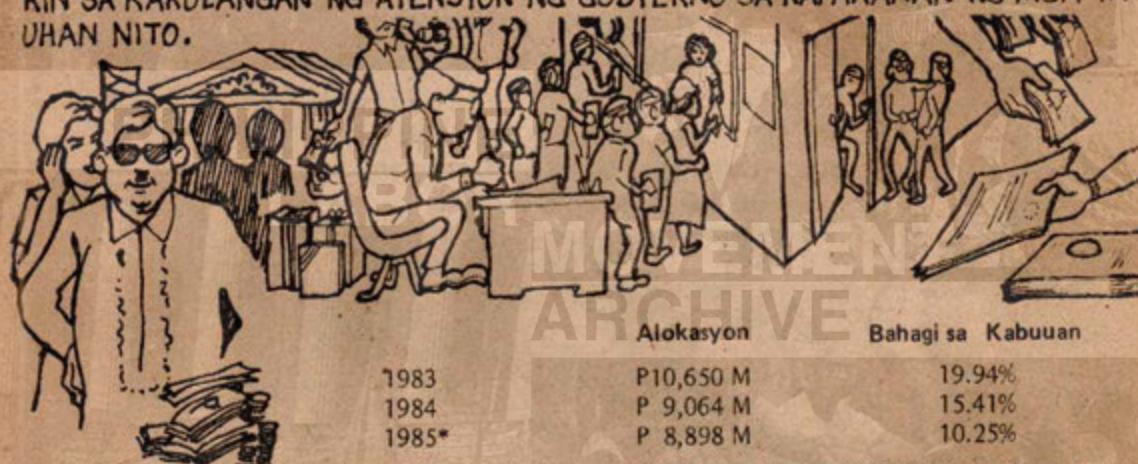

Alokasyon	Bahagi sa Kabuuwan
1983	₱ 12,269 M 22.97%
1984	₱ 15,016 M 25.52
1985*	₱ 17,249 M 25.61

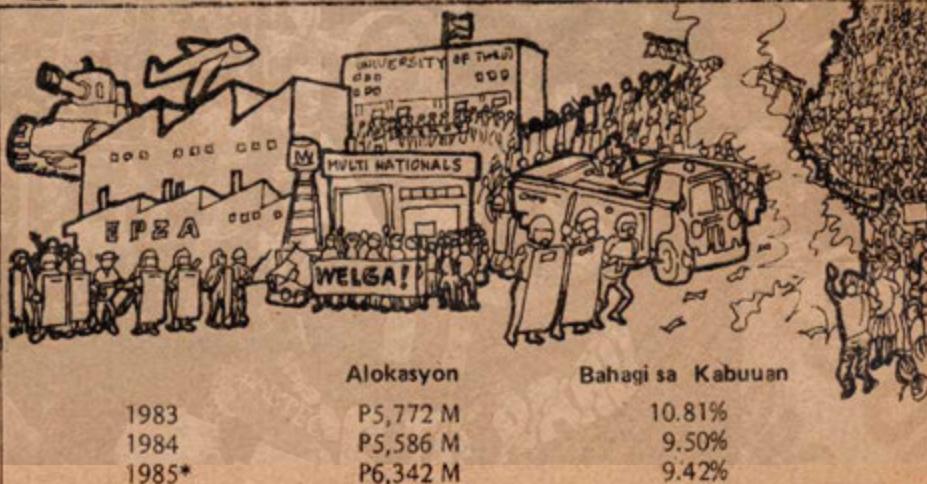
ANG MGA SERBISYONG PANGKABUHAYAN NA DAPAT SANAY MAKATULONG SA KATATAGAN NG EKONOMIYA NG BANSA AT MAKAPAGPAUNLAD SA KABUHAYAN NG BAWAT MAMAYAN AY SA MGA PROYEKTONG NAKA-PAGPAPAHIRAP PA SA BAYAN NAPUPUNTA.

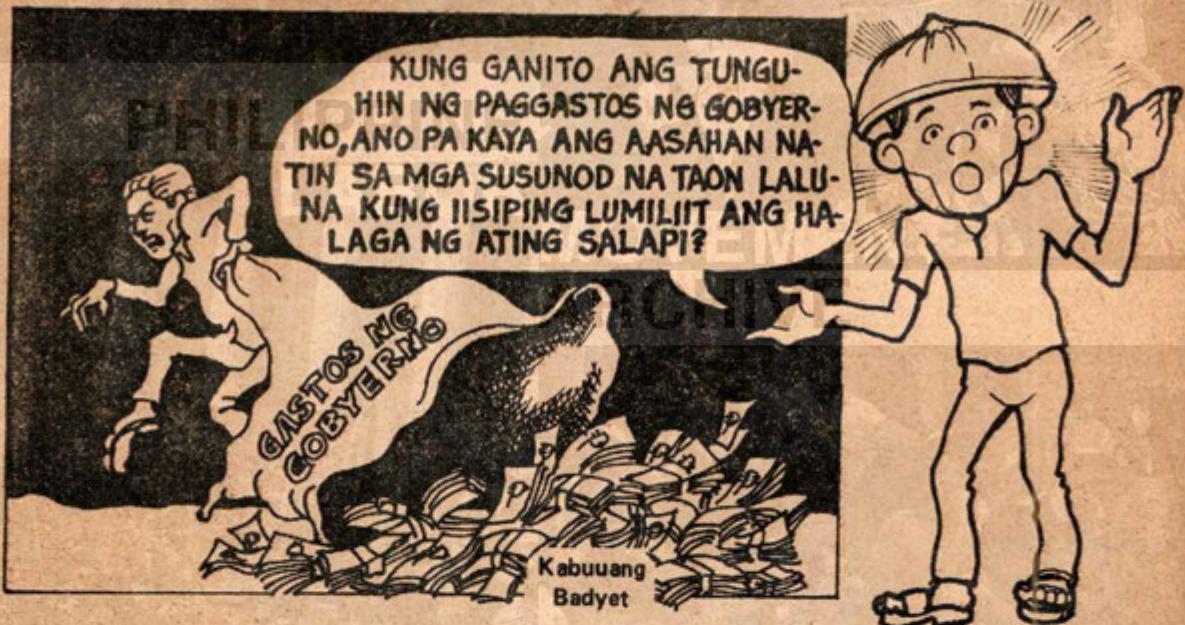
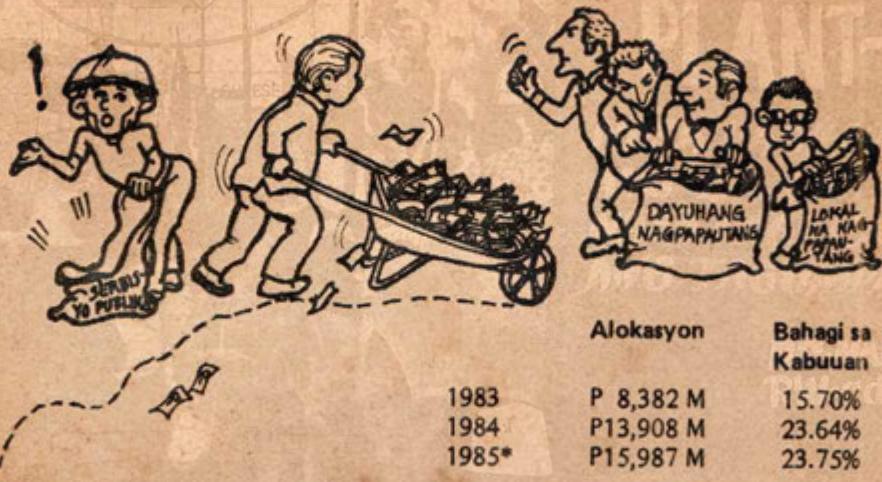
ANG MGA SERBISYONG PAMPUBLIKO NA DAPAT SANAY MAKATULONG SA MAAYOS NA PAGGALAW NG MGA MAMAMAYAN SA LIPUNAN AY PALUBHA NANG PALUBHA DAHLIN RIN SA KAKULANGAN NG ATENSYON NG GOBYERNO SA KAPAKANAN NG MGA TA-UHAN NITO.

ANG PAMBANSANG DEPENSA NA DAPAT AY TUMITIYAK SA KALIGTASAN NG BANSA AT NG MGA MAMAYAN AY SININO ANG TINTUGIS AT PINAGBABALI-NGAN NG ARMAS?

BAKIT NGA BA HINDI MAGKAKAGAYON ? MALAKING BAHAGI NG PONDONG DAPAT SANANG MAPUNTA SA MGA SERBISYONG PAMPUBLIKO AY IPINAM-BABAYAD-UTANG NATIN.

1983	P53,403 M
1984	P58,830 M
1985*	P67,325 M

*Batay sa Panukalang Badyet na ipinasa sa Batasang Pambansa na nang maaprubahan ay umabot na lamang ng P58.3 bilyon.

Pinagkunan ng datos: *IBON Facts & Figures 120* at "The President's Budget Message for 1985"

IBON Ekonokomiks

Edisyong Pilipino

Disyembre 1984

Bilang 7

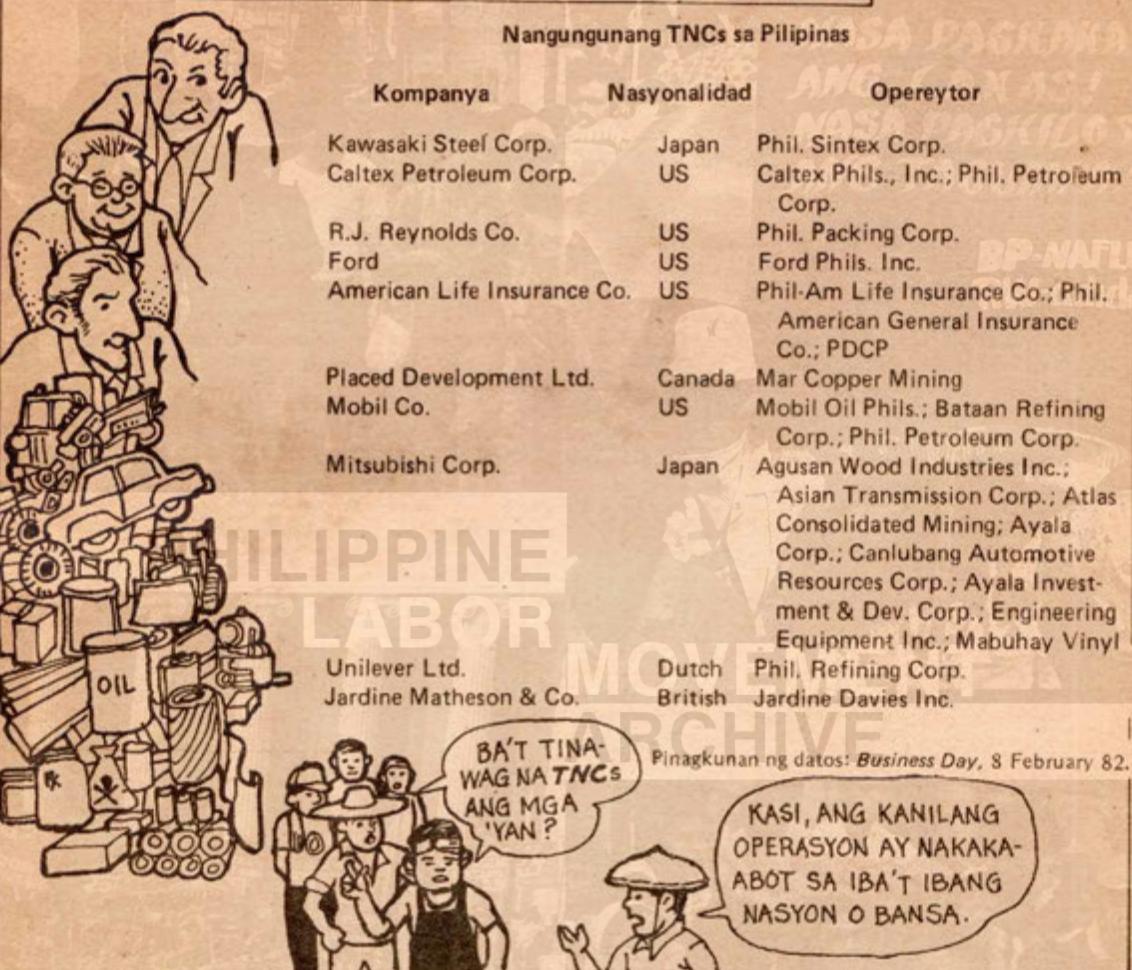
KONTROL NG TNCs SA PILIPINAS

KARAMIHAN NG MGA PRODUKTO AT SERBISYO SA ATING BANSA AY GAWA NG MGA KOMPANYANG PAG-AARI O KAYA'Y KONTROLADO NG MGA DAMBUHANG KOMPANYA SA MGA INDUSTRIYALISADONG BANSA NA KUNG TA-WAGIN AY **TNCs O TRANSNATIONAL CORPORATIONS.**

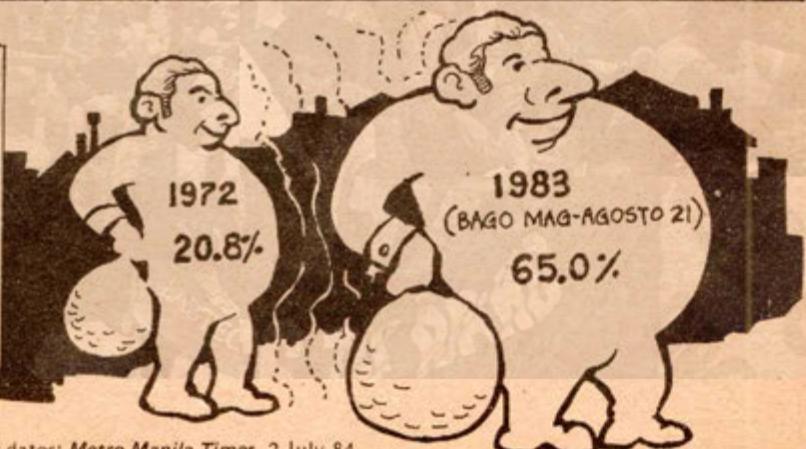
Nangungunang TNCs sa Pilipinas

Kompanya	Nasyonalidad	Opereytor
Kawasaki Steel Corp.	Japan	Phil. Sintex Corp.
Caltex Petroleum Corp.	US	Caltex Phils., Inc.; Phil. Petroleum Corp.
R.J. Reynolds Co.	US	Phil. Packing Corp.
Ford	US	Ford Phils. Inc.
American Life Insurance Co.	US	Phil-Am Life Insurance Co.; Phil. American General Insurance Co.; PDCP
Placed Development Ltd.	Canada	Mar Copper Mining
Mobil Co.	US	Mobil Oil Phils.; Bataan Refining Corp.; Phil. Petroleum Corp.
Mitsubishi Corp.	Japan	Agusan Wood Industries Inc.; Asian Transmission Corp.; Atlas Consolidated Mining; Ayala Corp.; Canlubang Automotive Resources Corp.; Ayala Investment & Dev. Corp.; Engineering Equipment Inc.; Mabuhay Vinyl
Unilever Ltd.	Dutch	Phil. Refining Corp.
Jardine Matheson & Co.	British	Jardine Davies Inc.

Pinagkunan ng datos: *Business Day*, 8 February 82.

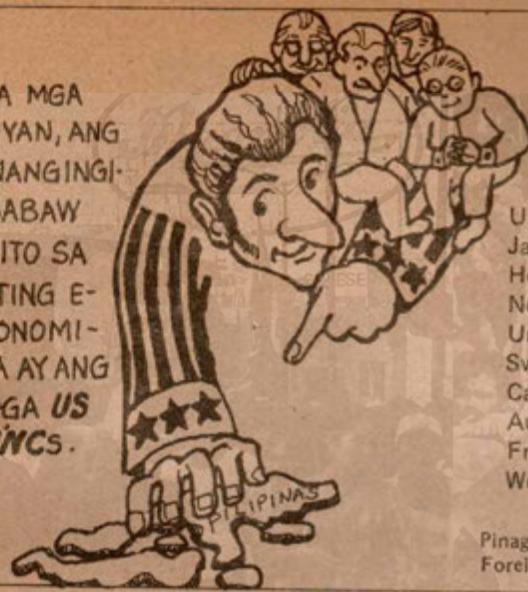

NAPANGHAHAWAKAN NG MGA TNCs ANG PRODUKSYON NATIN DAHLI HAWAK NILA ANG MALAKING BAHAGI NG KABUUANG PAMUMUHANNAN SA ATING BANSA.

Pinagkunan ng datos: *Metro Manila Times*, 2 July 84

SA MGA
IYAN, ANG
NANGINGI-
BABAW
DITO SA
ATING E-
KONOMI-
YA AY ANG
MGA US
TNCs.

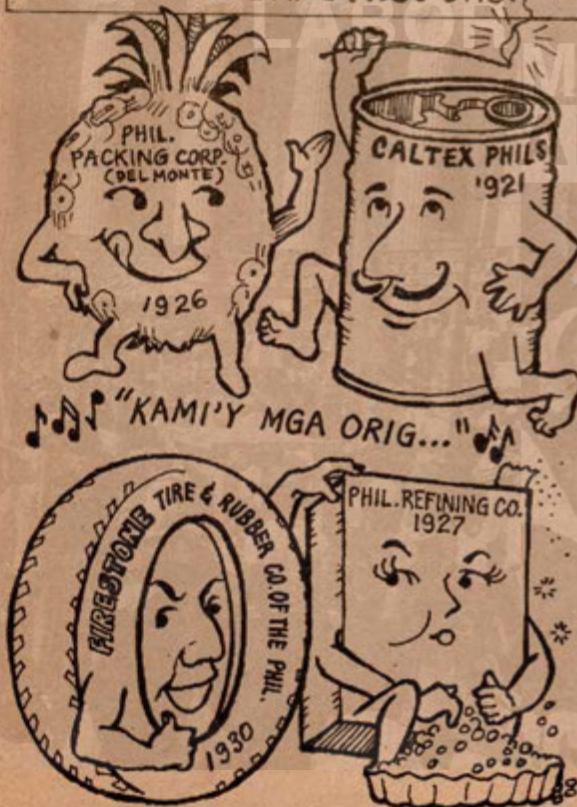
Nangungunang Mamumuhunan sa Pilipinas

	Direktang Puhunan	Bahagi Sa Kabuuang Dayuhang Puhunan
United States	\$ 1.10 Bilyon	53.75%
Japan	304.58 Milyon	14.82
Hong Kong	108.37 Milyon	5.27
Netherlands	93.24 Milyon	4.54
United Kingdom	77.89 Milyon	3.79
Switzerland	47.87 Milyon	2.33
Canada	45.82 Milyon	2.23
Australia	41.27 Milyon	2.01
France	41.23 Milyon	2.01
West Germany	23.93 Milyon	1.16

Pinagkunan ng datos: Central Bank-Approved Direct Foreign Equity Investments, 21 Feb 1970 to 30 Jun 1983.

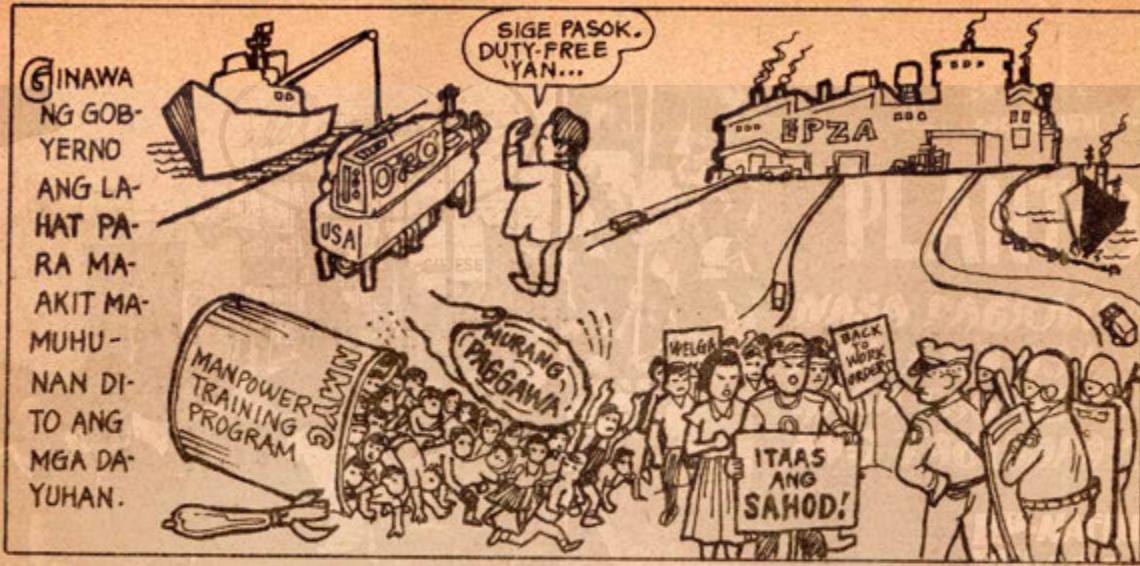
BAKIT DUMAGSA ANG TNCs SA PILIPINAS?

BAGO PA MAN KINILALA NA REPUBLika ang PILIPINAS NOONG 1946
AY MAY ILAN NANG TNCs DITO.

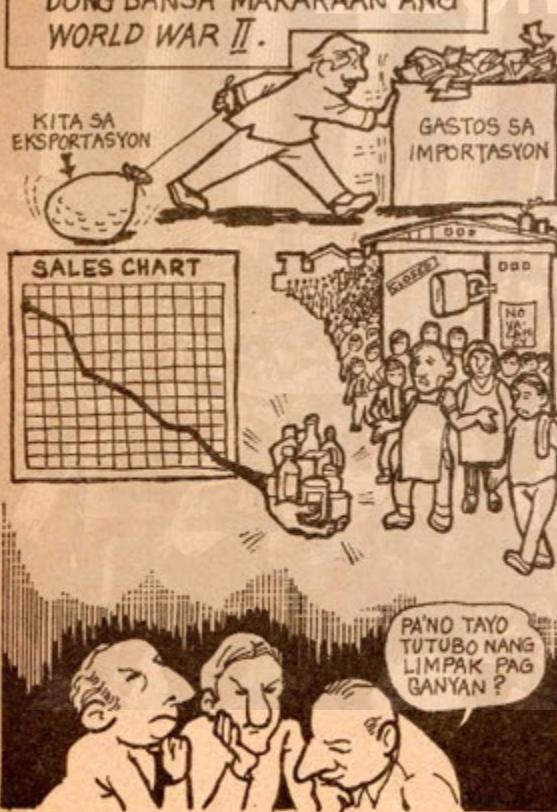
NAG-IBAYO ANG PAGDAGSA NG
MGA ITO SA ATING BANSA NANG
IDEKLARA ANG MARTIAL LAW
NOONG 1972.

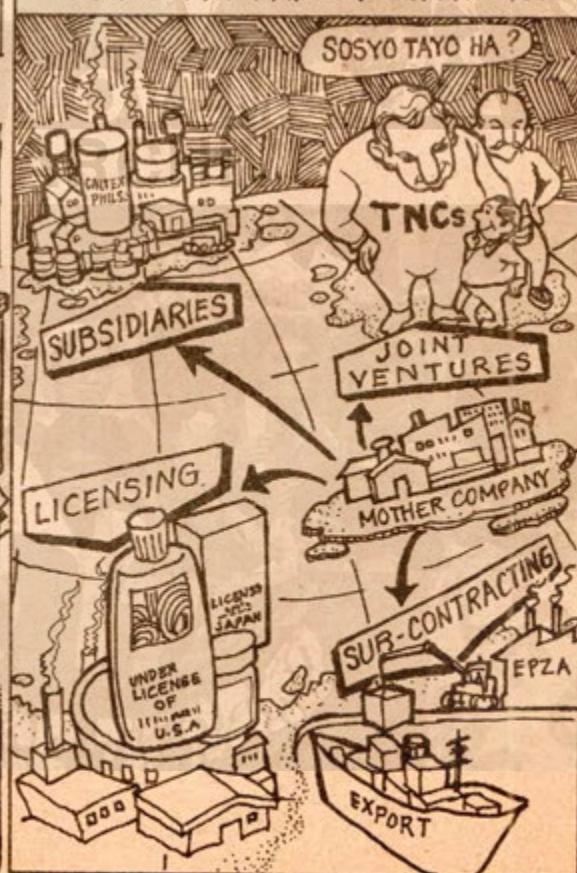

MAS MATUBO ANG PANDAIGDIGANG OPERASYON

ANG PAGDAGSA NG TNCs SA PILIPINAS AT SA IBA PANG DI-PA MAUUNLAD NA BANSA AY RESULTA NG KRISIS SA EKONOMYA NG MGA INDUSTRIYALISADONG BANSA MAKARAAN ANG WORLD WAR II.

KAYA'T KINAILANGAN NG MGA DAMBUHALANG KOMPANYANG ITO NA MAG-PALAWAK NG KANILANG OPERASYON.

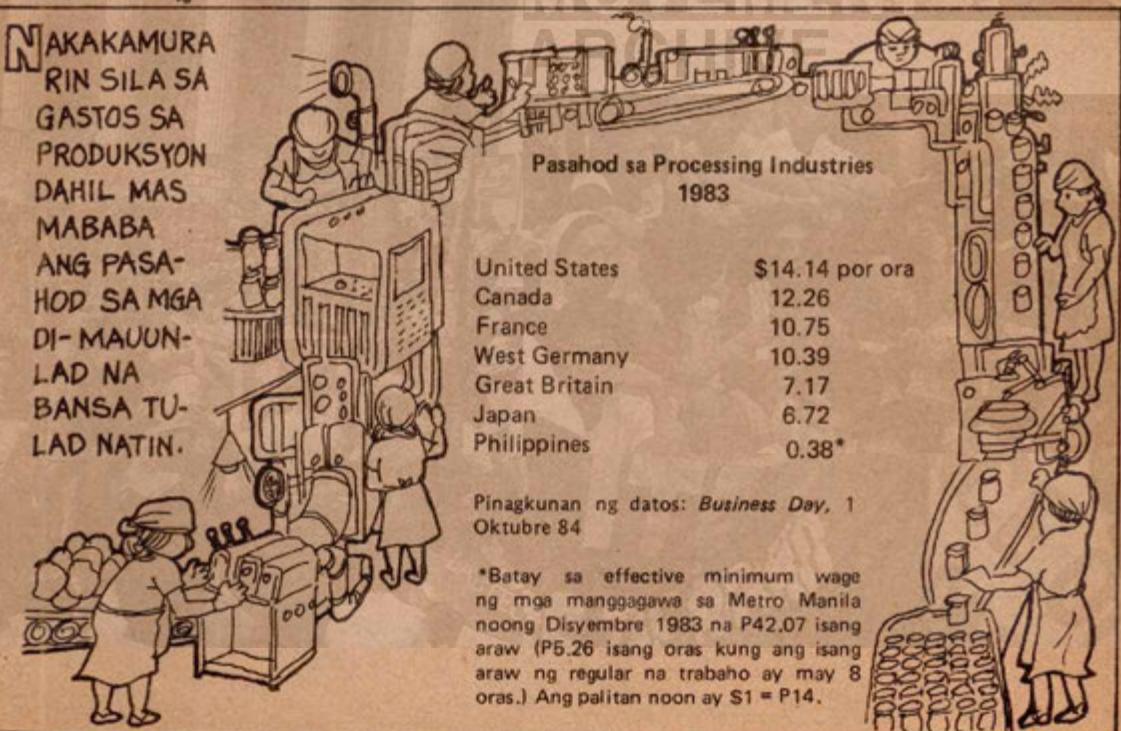
SA PAMAMAGITAN NG PANDAIGDIGANG OPERASYON, NAPAPALAWAK NG MGA TNCs ANG LUGAR NA NAPAGBEBENTAHAN NG KANILANG MGA PRODUKTO.

GAYUNDIN, NAKATITIYAK SILA SA SUPLAY NG MURANG HILAW NA MATERYALES PARA SA KANILANG PRODUKSYON

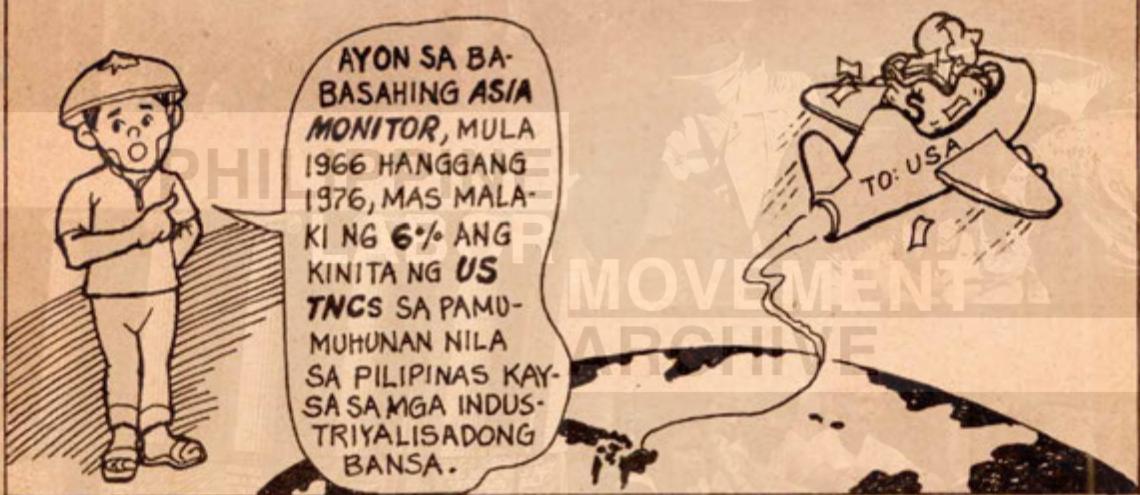
NAKAKAMURA RIN SILA SA GASTOS SA PRODUKSYON DAHIL MAS MABABA ANG PASAHOD SA MGA DI-MAUUN-LAD NA BANSA TULAD NATH.

NAGAGAWA
RIN NI-
LANG KON-
TROLIN
ANG PAG-
LAGANAP
NG MAKABAGONG
TEKNOLOHIYA SA
PRODUKSIYON.

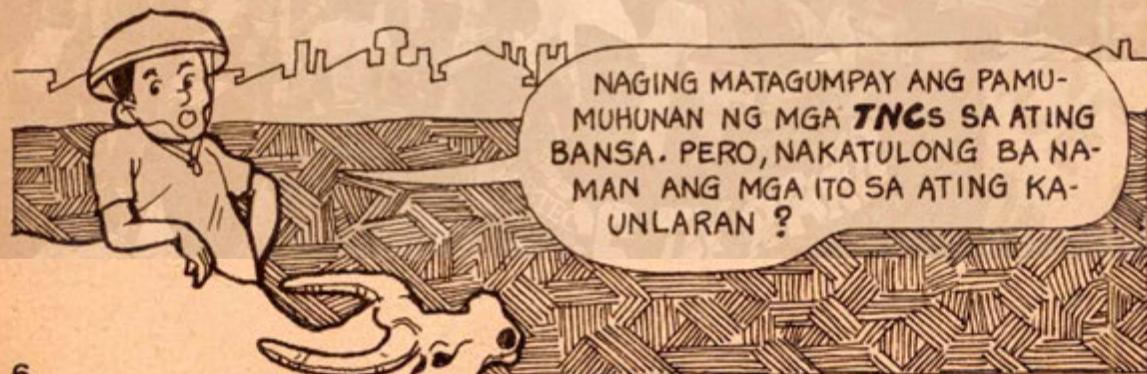

AT HIGIT SA LAHAT, NAKAKAMIT NILA ANG PINAKAMIMITHI NILANG LIMPAK NA TUBO.

Pinagkunan ng datos: "United States' Role on Militarization and Intervention in the Philippines." A pamphlet prepared by the Philippine Delegation to the International Ecumenical Conference on the Philippines (New York, USA, Sep. 7 to Oct. 2, 1983)

NAKAKATULONG BA ANG TNCS?

SA INDUSTRIYALISASYON NG BANSA.

KUNG WALA ANG MGA DAYUHANG KUMPANYANG 'YAN, SINO ANG GAGAWA PARA SA A-TIN NITONG MGA SABON, TOOTHPASTE, AT IBA PANG MAHALAGANG PRODUKTO?

KAYA NAMAN NATING GAWIN ANG MGA 'YAN KUNG GU-GUSTUHIN LANG NATIN AT MABI-BIGYAN TAYO NG PAGKAKATAON.

KASO, SA HALIP NA TAYO ANG MAGPROSESO NG MGA PRODUKTO NATING HILAW NA MATERYALES ay INEEKSPORT PA ANG MGA ITO.

PAANO, ANG HINIHIKAYAT NA INDUSTRIYA NG MGA TNCs ay 'YUNG MATA-KAW SA MGA IMPORTED NA MATER-YALES NA KAILANGANG SILA PA ANG TAGASUPLAY.

D'YAN NA LANG SA PRODUKSYON NG SABON, KUNG TUTUUSI'y PWEDGE NAMANG GAMITIN ANG SARILI NATING PRODUKTONG NIYOG IMBES NA IMPORTED NA KEMIKAL.

ANG MASAKIT PA NITO, ITINUTUON PANI LA ANG PRODUKSYON NATIN SA MGA PAN-GANGAI-LANGAN NG MGA INDUSTRIYALISADONG BANSA.

KAYA SA HALIP NA MAPAUNLAD NATIN ANG TEKNO-HIYANG TUTUGON SA ATING PANGANGAILANGAN, ANG TEKNO-LOHIYA NG TNCS ANG NANGINGIBABAW.

SA KINAKAILANGANG KAPITAL.

KAYA NAMAN PINAPAYAGAN NG GOBYERNO ANG DAYUHANG PAMUMUHUNAN AY DAHIL WALA RAW TAYONG SAPAT NA KAPITAL PARA MAKAPAG-INDUSTRIYALISA.

PERO KUNG TUTUUSIN, MALAKING BAHAGI NG KABUUANG PUHUNAN NG MGA DAYUHAN AY SA OPERASYON DIN NILA RITO NANGGALING.

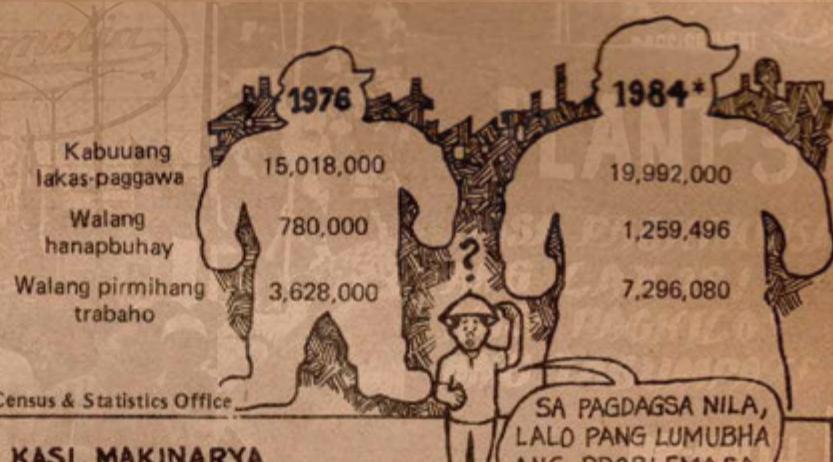

DAHIL HALOS LAHAT NG PROTEKSIYON AY NASA MGA TNCS, LALONG NANGHIHINA ANG MGA LOKAL NA KAPITALISTA.

SA PROBLEMA SA HANAPBUHAY.

BAGAMAT NAKAPAG-BIBIGAY NG EMPLOY-MEN ANG MGA TNCS, DINAMAN ITO NAKABAWAS SA PROBLE-MA NATIN SA KAWA-LAN NG SAPAT NA HANAPBUHAY.

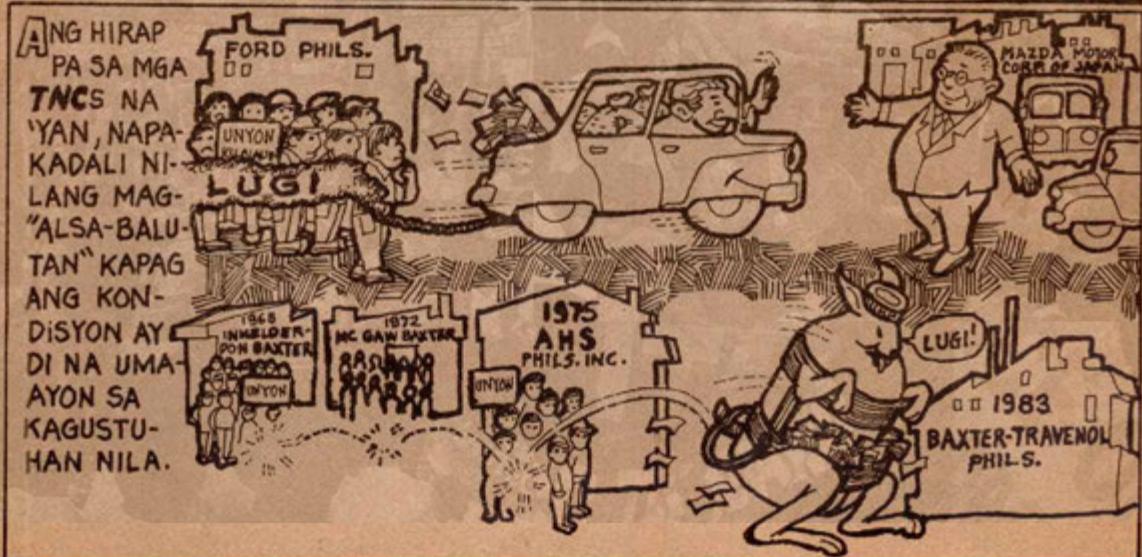

*Enero hanggang Marso lamang.
Pinagkunan ng datos: National Census & Statistics Office

SA PANGKALAHATAN KASI, MAKINARYA ANG KANILANG PINAGAGANA. SA MGA LABOR INTENSIVE INDUSTRIES NAMAN, NAPAKABILIS NG PAGPAPALIT NG MGA TRABAHDOR.

ANG HIRAP PA SA MGA TNCS NA 'YAN, NAPAKADALI NI LANG MAG- "ALSA-BALUTAN" KAPAG ANG KONDISYON AY DI NA UMA-AYON SA KAGUSTU-HAN NILA.

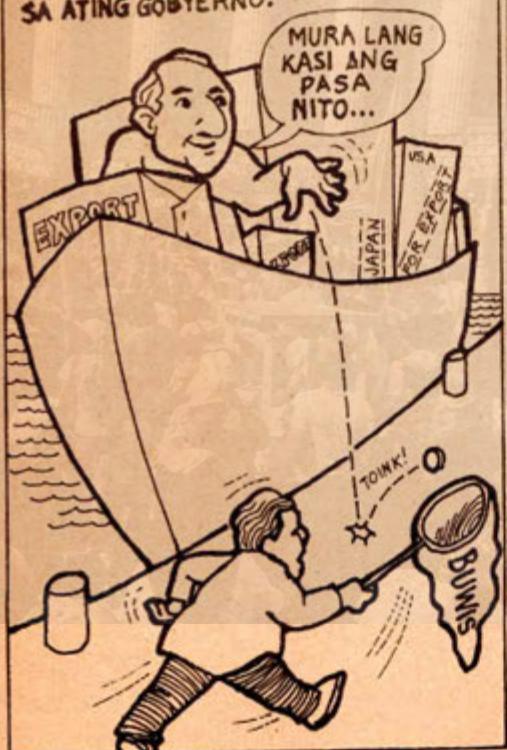

SA KAKAPUSAN NG DOLYAR.

DAHIL SA PAG-EEKS-
PORT PANGUNA-
HING NAKATUON
ANG OPERASYON
NG **TNCs**, INAA-
SAHAN SANANG
MAKATUTULONG
ANG MGA ITO SA
PAGKITA NG DOL-
YAR NA KAILA-
NGAN NG ATING
BANSA.

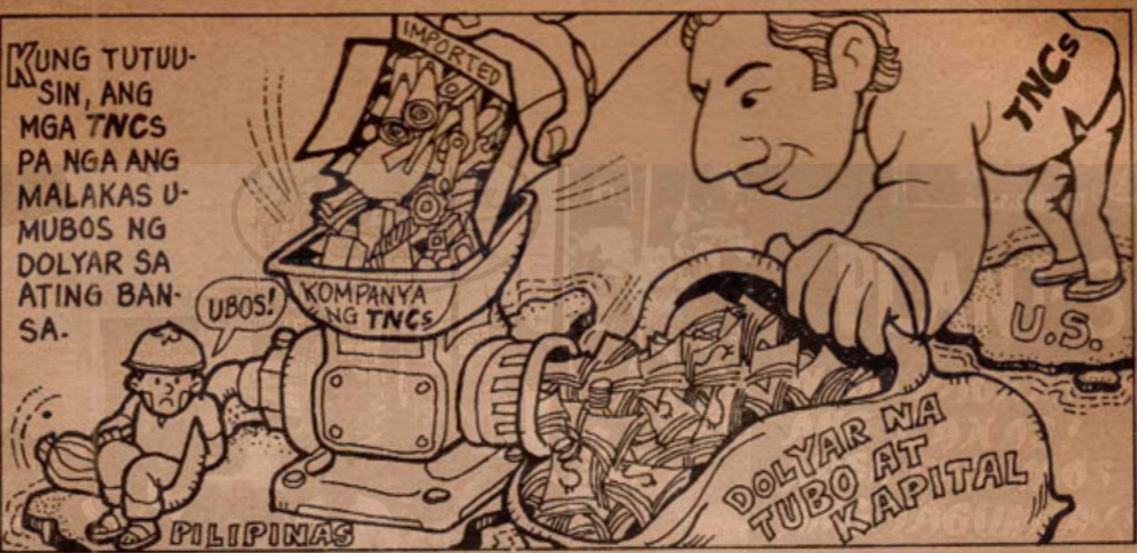

DINADAYA PA TAYO NG MGA 'YAN SA KALAKALAN. INA-UNDER VALUE NG MGA KOMPANYA NILA ANG KANI-LANG INEEKSPORT PARA PALIITIN ANG BABAYARAN NILANG BUWIS SA ATING GOBYERNO.

INO-OVER VALUE NAMAN NG MGA TNCs ANG MGA MATERYALES NA INIIMPORT NG KANI-LANG MGA KOMPANYA RITO PARA HIGIT NA MAPALAKI ANG KANILANG TUBO.

ANG TNCS AT ANG MILITARISASYON

NASA PAGSASABANSA NG MGA INDUSTRIYA AT PAGPAPATUPAD NG TUNAY NA MGA REPORMA ANG SUSI SA KAUNLARAN NG DI-PA MAUNLAD NA MGA BANSA GAYA NG PILIPINAS.

NGUNIT ITO NAMAN ANG AYAW MANGYARI NG MGA TNCS AT NG KANILANG GOB- YERNO.

KAYA BASTA'T NANGANIB ANG INTERES NILA, DISILA NANGI- NGIMING GU-MAMIT NG DAHAS. TULAD NG PAGSASA-GAWANG OPE-RASYONG MILITAR NG US TNCs AT GOBYSERNO NILA.

IRAN 1953

Pinabagsak ng CIA at ng major oil companies ang prime minister dito na si Mossadegh nang ipailim niya sa kontrol ng gobyerno ang Anglo-Iranian Oil Company.

* Central Intelligence Agency ng US.

GUATEMALA 1954

1954

Kinudeta ng CIA ang presidente rito na si Jacobo Arbenz nang bawiin niya ang mga lupaing nasa kamay ng United Fruit Company.

INDONESIA 1958

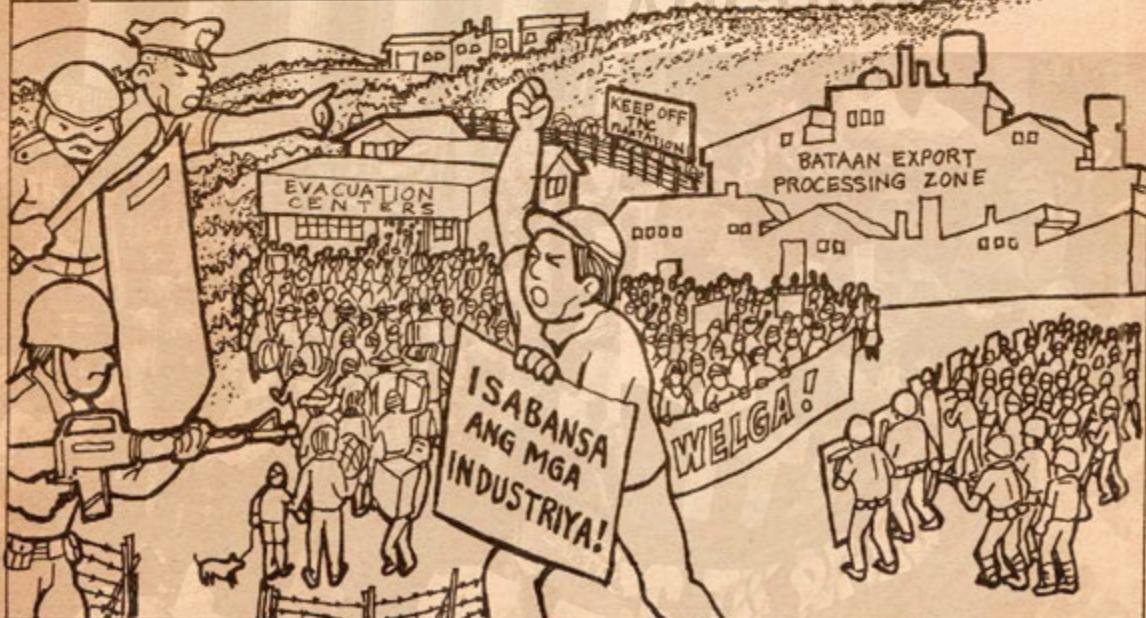
Nang kontrolin ng gobyerno ni Sukarno ang mga konsesyon sa langis ng Caltex at Stanvac sa Sumatra, sinuportahan ng CIA at American oil companies ang isang rebelyon dito para mapanghina ang gobyerno.

CHILE 1973

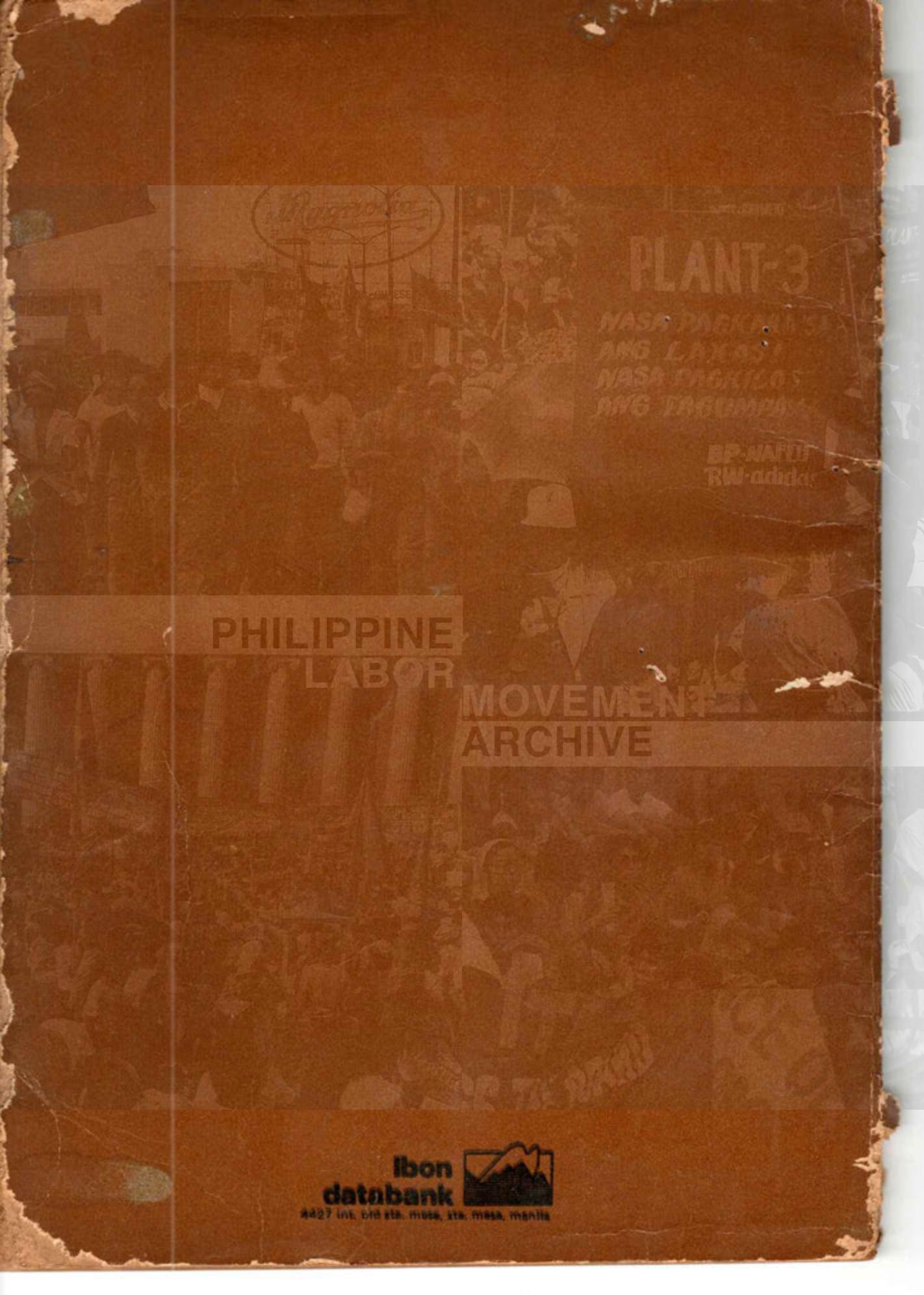
Pinatalsik ng CIA sa tulong ng International Telephone & Telegraph (ITT), Kennecott Copper Corp. at iba pang TNCs ang nasionalistang presidente rito na si Salvador Allende nang simulan niya ang programa sa nasionalisasyon.

Pinagkunan ng datos: *Ang Malaya*, 29 December 1984

SA PILIPINAS NGAYON, UMIIRAL ANG MILITARISASYON SA MGA LUGAR NA DI NA MAPIGILAN ANG MGA MAMAMAYAN SA KANILANG PAGTUTOL SA KAAPIHANG BUNGA NG MAPAGSAMANTALANG OPERASYON NG TNCs.

Inilalathala ng IBON Databank Philippines, Inc.
4427 Int. Old Sta. Mesa, Sta. Mesa, Manila
P.O. Box SM-447, Manila.

PLANT-3

NASA PAGKAMATAYANG LAKAS
NASA DASALLOS
DING DASALOS

BP-NAPFI
RW-adidas

**PHILIPPINE
LABOR**

**MOVEMENT
ARCHIVE**

**ibon
databank**
4827 int. old st. mesa, sta. mesa, manila